

VERTROUWEN IN ELKAAR

Een weg naar succesvolle burgerparticipatie

06-06-2011

Marit Holdinga

ID: 1534028

Hogeschool Utrecht

Instituut voor Communicatie

Communicatiemanagement

Utrecht

Gemeente Oudewater

Sector Bestuur en Bewonerszaken

Afdeling Communicatie

Oudewater

Managementsamenvatting

De gemeente Oudewater is een organisatie die zich inzet voor haar 9817 inwoners. Het dagelijks bestuur bestaat uit één burgemeester en twee wethouders. Binnen de gemeente zijn 69 medewerkers werkzaam, verdeeld over de sectoren BBZ, Middelen, BOR en REV. In 2005 is het communicatieplan ‘Communicatie is een coproductie’ vastgesteld. Dit beschrijft onder andere de strategie van de gemeente Oudewater op het gebied van communicatie. Het inzetten van burgerparticipatie is hier een onderdeel van. In de evaluatie op dit communicatieplan wordt beschreven dat de gemeente een verbeterslag wil maken in het raadplegen van haar inwoners.

Om het raadplegen van inwoners te bevorderen, wil de gemeente Oudewater weten hoe haar inwoners betrokken willen worden bij het besturen van de gemeente. De volgende centrale vraag is hierbij opgesteld: *Hoe willen inwoners van Oudewater door de gemeente betrokken worden bij beleidsvorming en -uitvoering en hoe kan de gemeente Oudewater hier in de toekomst op inspelen?* Om antwoord te geven op deze vraag is er kwalitatief onderzoek in de vorm van interviews verricht onder twintig inwoners van Oudewater, vijf ambtenaren en alle drie de collegeleden. Deze twintig inwoners zijn niet representatief naar grootte. Toch geeft dit onderzoek een indicatie in de wijze waarop Oudewaternaren betrokken willen worden bij beleidsvorming en –uitvoering.

Een groot gedeelte van de ondervraagde Oudewaternaren wil door de gemeente meer betrokken worden bij beleidsvorming en –uitvoering. Dit willen zij over onderwerpen die hen direct aangaan, zoals situaties die van invloed zijn op hun werk of leefomgeving. Het onderzoek duidt erop dat relatief jongere Oudewaternaren voornamelijk via een digitale of schriftelijke enquête betrokken willen worden en dat oudere inwoners het persoonlijk contact met de gemeente waarderen. Zij willen door de gemeente betrokken worden via klankbordgroepen, panels en bijeenkomsten. Aanbevolen wordt om dit persoonlijke contact op te zoeken en in gesprek met inwoners te gaan. Ook zien ondervraagde inwoners graag dat de gemeente meer betrokkenheid toont naar haar verenigingen en bedrijven toe. De Gemengde Commissie Communicatie (2005)¹ geeft aan dat persoonlijk contact ervoor zorgt dat inwoners, het bedrijfsleven en het verenigingsleven zich serieus genomen voelen wanneer zij ervaren dat de overheid daadwerkelijk naar hen luistert. Aanbevolen wordt om de betrokkenheid van de gemeente naar haar verenigingen en bedrijven te vergroten. Collegeleden en ambtenaren kunnen in de toekomst werkbezoeken afleggen aan verenigingen, scholen en bedrijven. Belangrijk is dat zij interesse tonen in werknemers en vrijwilligers en met hen in gesprek gaan.

Commissie Wallage (2001)² benadrukt dat een overheid alleen burgerparticipatie in kan zetten wanneer bestuurders open staan voor argumenten en ideeën van participanten. Er kan gesteld worden dat er binnen het gemeentelijk apparaat van Oudewater onvoldoende draagvlak is voor burgerparticipatie. Aanbevolen wordt om dit aan te pakken. Als bestuurders en ambtenaren het belang van burgerparticipatie niet inzien, zal dit nooit slagen. In de toekomst is het van belang dat Oudewaternaren inbreng hebben en bestuurders en ambtenaren deze inbreng nuttig en noodzakelijk vinden. Ook wordt aanbevolen om de communicatieadviseur te allen tijde te betrekken in een participatieproces, zowel tijdens de organisatie van burgerparticipatie als met de communicatie hierover.

Niet alle beleid leent zich voor burgerparticipatie. Daarom wordt aanbevolen om in de toekomst voorafgaand aan een nieuw jaar te bepalen bij welke belangrijke projecten in dat jaar burgerparticipatie plaats kan vinden en bij welke niet. De in de bijlagen opgenomen beslisboom helpt hierbij.

Tot slot worden er extra aanbevelingen gegeven die van groot belang zijn voor de gemeente Oudewater. Deze gaan onder andere over de interne communicatie, de geringe betrokkenheid van meerdere geïnterviewde inwoners bij de gemeente Oudewater en de beperkte eenduidigheid van het gemeentebestuur.

¹ De Nationale Ombudsman. *We gooien het de inspraak in: Een onderzoek naar de uitgangspunten voor behoorlijke burgerparticipatie*, 2009, P. 6

² Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P.35, 37, 44, 45

Voorwoord

Voor u ligt het adviesrapport voor de gemeente Oudewater. Dit is tevens mijn afstudeerscriptie voor de opleiding Communicatiemanagement aan de Hogeschool Utrecht. In dit adviesrapport komt het onderzoek naar burgerparticipatie in de gemeente Oudewater naar voren.

Op de sector Bestuur- en Bewonerszaken hield ik mij van 8 november 2010 tot 9 mei 2011 bezig met communicatie. De communicatieafdeling van de gemeente Oudewater bestaat uit een communicatieadviseur en een webredacteur. De communicatieadviseur, Ad van den Herik, is mijn stagebegeleider. Wanneer hij niet aanwezig was, nam de webredacteur de honneurs waar.

Dit advies is ontstaan door een onderzoek naar de wensen en behoeften betreffende burgerparticipatie onder inwoners, werknemers en bestuurders van de gemeente Oudewater. Gemeente Oudewater wil weten hoe zij in de toekomst haar inwoners het beste kan betrekken bij beleidsvorming en -uitvoering.

Ik wil hierbij van de gelegenheid gebruik maken om mijn stagebegeleider(s) van de gemeente Oudewater te bedanken voor de antwoorden op mijn vele vragen, de prettige werkomgeving en de hulp bij mijn afstudeeropdracht. Ook heb ik dankbaar gebruik gemaakt van de hulp die Ben Wouters gedurende de hele afstudeerperiode aanbood. Tot slot wil ik graag mijn collega's van de afgelopen zes maanden bedanken voor hun hulp bij mijn onderzoek en de fijne werkomgeving. Ook spreek ik dank uit naar inwoners van Oudewater die wilden meewerken aan mijn onderzoek.

Dit rapport bevat aanbevelingen voor de gemeente Oudewater.

Met vriendelijke groet,

Marit Holdinga

Montfoort
06-06-2011

Inhoudsopgave

1	Inleiding	- 6 -
2	Gemeente Oudewater in beeld	- 8 -
2.1	Organisatie	- 8 -
2.2	Bestuur	- 8 -
2.3	Doelgroep	- 9 -
2.4	Communicatiemiddelen	- 9 -
2.5	Beleidsdoelstelling	- 9 -
3	Een blik op de theorie	- 10 -
3.1	Burgerparticipatie	- 10 -
3.1.1	Wat is burgerparticipatie?	- 10 -
3.1.2	Voorwaarden voor succesvolle burgerparticipatie	- 11 -
3.1.3	Commissie Wallage (2001): In dienst van de democratie	- 12 -
3.1.4	Vervolg op commissie Wallage: Gemengde Commissie Communicatie (2005)	- 13 -
3.2	Rollen van inwoners in samenleving	- 14 -
3.3	Communicatiekruispunt van Van Ruler (1998)	- 14 -
3.4	Participatiegedrag aan de hand van het CLEAR-model (2006)	- 15 -
3.5	Samenvatting	- 16 -
4	Onderzoeksresultaten	- 17 -
4.1	Oudewaterenaren aan het woord	- 18 -
4.1.1	18-25-jarigen	- 18 -
4.1.2	26-35-jarigen	- 19 -
4.1.3	36-45-jarigen	- 21 -
4.1.4	46-65-jarigen	- 23 -
4.1.5	65- plussers	- 24 -
4.2	Ambtenaren en collegeleden spreken zich uit	- 26 -
4.2.1	Visie van ambtenaren	- 26 -
4.2.2	Visie van collegeleden	- 28 -
5	Conclusies	- 30 -
5.1	Burgerparticipatie in het heden	- 31 -
5.2	Burgerparticipatie in het verleden	- 32 -
5.3	Burgerparticipatie in de toekomst	- 33 -
5.4	Associaties inwoners met de gemeente Oudewater	- 34 -
5.5	Tot slot	- 35 -
6	Aanbevelingen	- 36 -
6.1	Zorg dat de organisatie klaar is voor burgerparticipatie	- 36 -
6.1.1	Zie het belang in van burgerparticipatie	- 36 -
6.1.2	Betrek de communicatieadviseur	- 36 -
6.2	Wegwijs in burgerparticipatie	- 36 -
6.2.1	Maak als gemeente gebruik van een beslisboom	- 36 -
6.2.2	Toon betrokkenheid naar Oudewaterse samenleving	- 37 -
6.2.3	Stel participatietrajecten van tevoren vast	- 37 -
6.2.4	Betrek inwoners wanneer en op welke manier zij dit willen	- 37 -
6.3	Extra aanbevelingen	- 38 -
6.3.1	Onderzoek de reden voor geringe betrokkenheid	- 38 -
6.3.2	Wordt een nog transparantere gemeente	- 38 -
6.3.3	Sta open voor initiatieven vanuit de samenleving	- 38 -
6.3.4	Breng communicatie onder in het Management Team	- 38 -
6.3.5	Streef naar een eenduidig gemeentebestuur	- 38 -
6.3.6	Til de interne communicatie naar een hoger niveau	- 38 -
7	Onderzoeksverantwoording	- 40 -
7.1	Vooronderzoek	- 40 -
7.2	Centrale vraag en deelvragen	- 40 -
7.3	Intern onderzoek	- 41 -

7.4	Extern onderzoek	- 41 -
8	Literatuurlijst	- 43 -
9	Nawoord.....	- 45 -

1 Inleiding

De Nationale Ombudsman (2009)³ omschrijft burgerparticipatie als een proces waarbij inwoners betrokken worden bij gemeentelijk beleid. Het gaat daarbij zowel om de inbreng van inwoners op het moment dat er nog beleidsruimte is, als om de wettelijke inspraakprocedure. Inwoners worden steeds mondiger en willen meepraten over gemeentelijk beleid. Dit rapport geeft inzichten in de wijze waarop zij dit willen.

De gemeente Oudewater

De gemeente Oudewater is een organisatie die zich inzet voor haar 9817 inwoners. Het dagelijks bestuur bestaat uit één burgemeester en twee wethouders. Binnen de gemeente zijn 69 medewerkers werkzaam, verdeeld over de sectoren Bestuur en Bewonerszaken, Middelen, Beheer Openbare Ruimte en Ruimtelijke ontwikkeling, Economische zaken en Volkshuisvesting. De verschillende sectoren hebben elk een sectorhoofd die vertegenwoordigd is binnen het Management Team (MT). De gemeentesecretaris behoort ook tot dit MT.

Aanleiding van dit rapport

In het Bestuursakkoord van 2010-2014⁴ geeft de gemeente Oudewater aan dat zij wil dat haar inwoners haar ervaren als ‘toegankelijk’, ‘helder’, ‘betrouwbaar’, ‘luisterend’ en als ‘partner’. De gemeente wil ook doelgericht in contact treden met haar doelgroep. Burgerparticipatie is een voorbeeld van in contact treden met de doelgroep.

Naar deze burgerparticipatie heb ik onderzoek gedaan. Er is binnen de gemeente geen eenduidig idee of beleid over hoe burgerparticipatie ingezet en georganiseerd kan worden. Ook weet de gemeente niet hoe haar inwoners benaderd en betrokken willen worden bij besluiten van de gemeente.⁵ Door een eerder uitgevoerde burgerenquête en imago-onderzoek van de gemeente is bekend dat inwoners van Oudewater betrokken willen worden bij beleidsvorming of -uitvoering, maar niet op welke manier.

De gemeente Oudewater wil te weten komen hoe haar inwoners graag betrokken willen worden bij het besturen van de gemeente.⁶ Hier wil de gemeente in de toekomst op inspelen. Met als gevolg dat inwoners actief vertegenwoordigd zijn tijdens enige vorm van burgerparticipatie en discussiëren over het besturen van de gemeente. Op deze manier wil de gemeente draagvlak en acceptatie voor beleid creëren onder inwoners.

Centrale vraagstelling

Omdat de gemeente Oudewater haar communicatie met inwoners wil verbeteren en meer informatie wil over de wijze waarop zij betrokken willen worden bij beleidsvorming en -uitvoering, heb ik onderzoek gedaan naar burgerparticipatie binnen de gemeente. Hier heb ik de volgende centrale vraag bij gebruikt:

Hoe willen burgers van Oudewater door de gemeente betrokken worden bij beleidsvorming en -uitvoering en hoe kan de gemeente Oudewater hier in de toekomst op inspelen?

Onderzoeksmethoden

Om de centrale vraag te kunnen beantwoorden, heb ik zowel inwoners van Oudewater als ambtenaren en collegeleden geïnterviewd.

Deze ambtenaren en collegeleden zijn in het recente verleden betrokken geweest bij eerder ingezette burgerparticipatie. In totaal is er met twintig inwoners van Oudewater, vijf ambtenaren en drie collegeleden gesproken. Dit werd door middel van kwalitatief onderzoek in de vorm van een halfgestructureerd interview gedaan.⁷ Hierbij wordt er gewerkt met enkele vragen die als rode draad gelden gedurende het interview. Daarnaast is er ruimte voor de eigen inbreng van de respondent. De respondent kan zijn of haar mening geven en de interviewer kan hier vervolgens op inspelen.

³ De nationale ombudsman. *Participatiewijzer: Tien spelregels voor behoorlijk omgaan met inbreng en inspraak van burgers*, 2009

⁴ Gemeente Oudewater (2010) *Bestuursakkoord gemeente Oudewater 2010-2014*

⁵ Uit: interview vooronderzoek met communicatieadviseur gemeente Oudewater. Zie bijlagen 3, pagina 11

⁶ Uit: interview vooronderzoek met communicatieadviseur gemeente Oudewater. Zie bijlagen 3, pagina 11

⁷ Verhoeven, N. *Wat is onderzoek*, 2007, P126

De twintig ondervraagde inwoners van Oudewater zijn via een aselechte steekproef geselecteerd. Door middel van opgestelde leeftijdscategorieën, verwacht ik een indicatie te krijgen in de wijze waarop Oudewaternaren betrokken willen worden. Daarnaast is er deskresearch gedaan naar eerder gepresenteerde onderzoeken en overige relevante literatuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geef ik een schets van de gemeente Oudewater als organisatie. Hierin komen onder andere de samenstelling van de organisatie en de huidige communicatiemiddelen aan bod. Hoofdstuk 3 bevat een stuk theorie over burgerparticipatie en de wijze waarop deze het beste ingezet kan worden. In hoofdstuk 4 beschrijf ik de resultaten van het onderzoek. Hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4 komen in het vijfde hoofdstuk bijeen tot conclusies. Vervolgens worden aan de hand van de conclusies in hoofdstuk 6 aanbevelingen gegeven. Een verantwoording van het onderzoek staat in hoofdstuk 7. De literatuurlijst is te vinden in hoofdstuk 8 en het nawoord in hoofdstuk 9. De bijlagen zijn in een apart document opgenomen. Dit is bijgevoegd.

2 Gemeente Oudewater in beeld

Op 20 december 2010 telde de gemeente Oudewater 9817 inwoners. De dorpen Hekendorp, Snelrewaard en Papekop behoren ook tot de gemeente Oudewater.

2.1 Organisatie

In totaal zijn er 69 medewerkers werkzaam bij de gemeente Oudewater. Zij behoren tot verschillende sectoren. Er zijn vier sectoren:

1. Middelen (MID)
2. Ruimtelijke ontwikkeling, Economische zaken en Volkshuisvesting (REV)
3. Beheer Openbare Ruimte (BOR)
4. Bestuur en Bewonerszaken (BBZ)

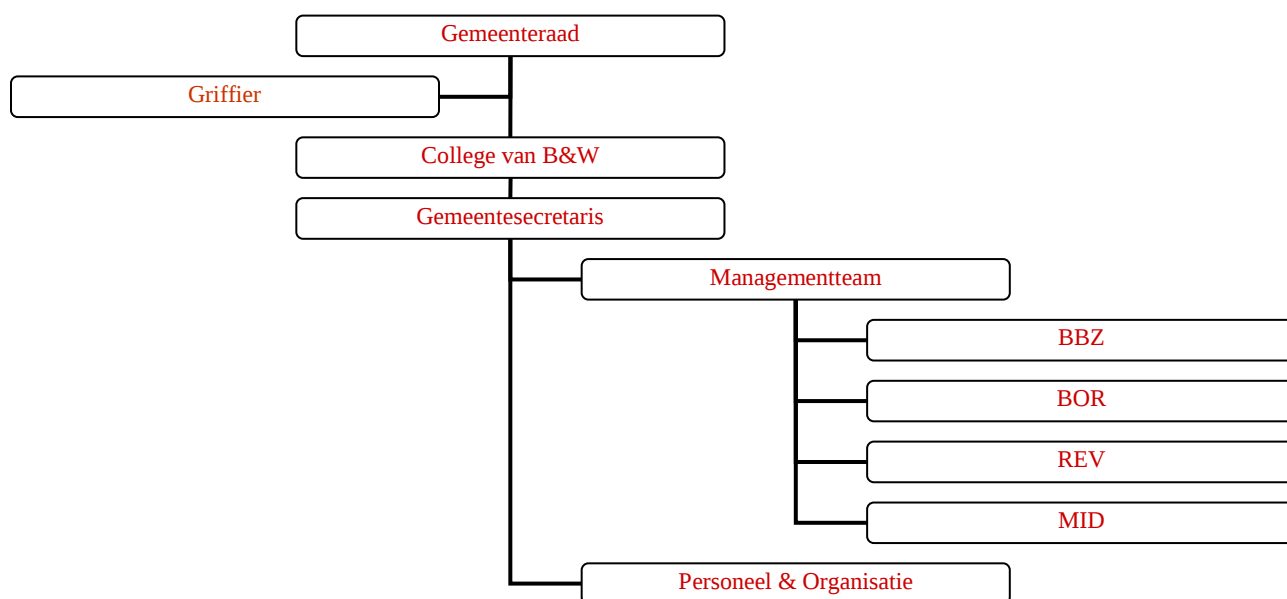
Elke sector heeft een sectorhoofd. De vier sectorhoofden vormen, samen met de gemeentesecretaris, het managementteam (MT).

2.2 Bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeente wordt gevormd door een burgemeester (PvdA) en twee wethouders (CDA en VVD/D66). Zij worden bijgestaan door de gemeentesecretaris. Deze is het hoofd van de ambtelijke organisatie.

Het overkoepelende bestuur bestaat uit de gemeenteraad. De gemeenteraad bestaat uit vijf partijen, namelijk de ChristenUnie/SGP, de PvdA, VVD/D66, CDA en de Onafhankelijken. Deze laatste is een lokale partij. In totaal zijn er 13 zetels te verdelen.

Hieronder volgt een organogram dat inzicht geeft in de structuur van de gemeente Oudewater.

Figuur 1: Organogram van de gemeente Oudewater

2.3 Doelgroep

De doelgroep van de gemeente Oudewater bestaat uit haar inwoners, toeristen, het bedrijfsleven van de gemeente, verenigingen in de gemeente en de media.

2.4 Communicatiemiddelen

De gemeente Oudewater heeft in 2010 de communicatienota ‘Doorpakken met communicatie is een coproductie’⁸ vastgesteld. Hierin wordt beschreven dat de gemeente een verbeterslag wil maken in het raadplegen van haar inwoners. Deze nota is een evaluatie van het eerder opgestelde communicatieplan ‘Communicatie is een coproductie (2005).’⁹ Dit laatste plan geldt als de basis op het gebied van communicatie voor de gemeente Oudewater.

Het communicatieplan ‘Communicatie is een coproductie’ uit 2005 beschrijft de strategie van de gemeente Oudewater op het gebied van communicatie en bestaat uit een intern en extern deel. Verankering en bewustwording van communicatie in de organisatie, het verbeteren van de interne informatievoorziening en – uitwisseling en het werken aan de identiteit en integraliteit zijn zaken die in het interne deel beschreven staan. Het externe communicatiebeleid spitst zich in strategische zin toe op het optimaliseren van de huidige communicatiemiddelen en het inzetten van burgerparticipatie.

In ‘Communicatie is een coproductie’ staan de communicatiemiddelen van de gemeente Oudewater beschreven. Gedurende de jaren zijn er middelen als Twitter bijgekomen. Deze staan niet in het communicatieplan.

- gemeentepagina in de IJsselbode;
- website;
- nieuwsbrief;
- gemeentegids;
- burgerjaarverslag;
- persberichten;
- folders;
- brieven;
- weblog van de burgemeester;
- e-mail;
- telefoon;
- Twitter.

Figuur2: Twitterpagina gemeente Oudewater

2.5 Beleidsdoelstelling

Gemeente Oudewater streeft naar het zijn van een betrouwbare, zelfstandige gemeente voor haar inwoners met een passend voorzieningenniveau. Ook wil zij de aantrekkelijkheid van het historisch stadscentrum vergroten, het open, groene landschap behouden, het prettige woon- en leefklimaat continueren, het lokale bedrijfsleven versterken en een krachtig gemeentebestuur ontwikkelen. Dit beschrijft de strategische toekomstvisie tot 2020¹⁰ van de gemeente Oudewater.

⁸ Herik, A van den. *Doorpakken met communicatie is een coproductie: vertrouwen winnen en vasthouden*, 2010

⁹ Kromhout, A. *Communicatie is een coproductie*, 2004

¹⁰ Gemeente Oudewater. *Oudewater is zijn toekomst waard! Strategische visie van de gemeente Oudewater (op weg naar 2020)*, 2010

3 Een blik op de theorie

Overheidscommunicatie is voortdurend onderhevig aan trends. Onder meer in het boek ‘Overheidscommunicatie’ van Lydia Jumelet en Iris Wassenaar (2003)¹¹ worden onder andere deze trends beschreven. Één trend geeft volgens hen aan dat distributie van boodschappen terrein verliest aan consultatie van boodschappen. Distributie van boodschappen houdt in dat de zender informatie zendt naar de ontvanger. De ontvanger heeft hierin geen rol, die ontvangt alleen informatie. De ontvanger heeft een grotere rol bij consultatie van boodschappen. Hier krijgt de ontvanger gericht antwoord op zijn of haar vragen.

De begrippen zender en ontvanger verdwijnen volgens Jumelet en Wassenaar (2003). Burgers zijn niet meer ontvangers, maar gebruikers van informatie geworden. Zij bepalen zelf wat ze met de overheid en haar boodschappen willen doen. Om op deze trend in te spelen, maakt de overheid steeds meer gebruik van coproducties met groepen inwoners. Deze inwoners kunnen meedenken en meepraten over een maatschappelijk vraagstuk. Distributief informeren is verleden tijd.

Burgerparticipatie is een voorbeeld van hoe de overheid haar boodschappen en communicatie via consultatie naar de doelgroep brengt. Er wordt niet eenzijdig gecommuniceerd, maar de overheid gaat met haar inwoners in overleg. Inwoners kunnen meedenken over maatschappelijke stukken die hen aangaan. Voorbeelden hiervan kunnen variëren van het praten met de gemeente over het type straatsteen van een wijk tot het mede ontwikkelen van een strategische toekomstvisie van een stad.

3.1 Burgerparticipatie

Hieronder volgen betekenissen van burgerparticipatie volgens verschillende auteurs.

3.1.1 Wat is burgerparticipatie?

In de participatiewijzer van de Nationale Ombudsman (2009)¹² wordt burgerparticipatie als volgt omschreven: “Burgerparticipatie omvat alle methoden om burgers bij gemeentelijk beleid te betrekken. Het gaat daarbij zowel om de inbreng van burgers op het moment dat er nog beleidsruimte is als om de wettelijke inspraakprocedure.”

De Nationale Ombudsman verwijst naar de verschillende verschijningsvormen van burgerparticipatie:

- informatie verstrekken aan burgers;
- raadplegen van burgers;
- advies vragen aan burgers;
- gemeente maakt samen met burgers een besluit;
- inwoners maken zelf een besluit;
- wettelijke inspraakprocedure.

Al deze verschijningsvormen komen voor in de gemeente Oudewater. Toch wil de gemeente een verbeterslag maken in het raadplegen van inwoners. Dit staat beschreven in de communicatienota ‘Doorpakken met communicatie is een coproductie’(2010).¹³ Deze evalueert het in 2005 gepresenteerde communicatieplan ‘Communicatie is een coproductie’.¹⁴ In laatstgenoemde staan drie pijlers beschreven waar de gemeente zich op wil richten.

Zo moeten medewerkers zich beter bewust worden van het belang van communicatie en wil de gemeente bij elk project een communicatie- en besluitvormingstraject vaststellen. De derde pijler betreft het voornemen om inwoners vanaf het begin te laten meedenken bij meerjarenplannen en ingrijpende veranderingen.

¹¹ Jumelet, L. & Wassenaar, I. (2003) *Overheidscommunicatie*, 2003, P. 99-101

¹² De nationale ombudsman. *Participatiewijzer: Tien spelregels voor behoorlijk omgaan met inbreng en inspraak van burgers*, 2009

¹³ Herik, A van den. (2010). *Doorpakken met communicatie is een coproductie: vertrouwen winnen en vasthouden*, 2010

¹⁴ Kromhout, A. *Communicatie is een coproductie*, 2004

In de toekomst wil de gemeente Oudewater vaker dan nu samen met inwoners tot besluiten kunnen komen. Door middel van interactieve beleidsvorming wil de gemeente effectief beleid ontwikkelen en uitvoeren. Over interactieve beleidsvorming wordt het volgende gezegd: “Interactieve beleidsvorming is het proces waarbij door de overheid de ontwikkeling van (nieuw) beleid wordt georganiseerd in samenspraak met betrokken burgers.”¹⁵

Interactief beleid wordt vaak vergeleken met inspraak. Dit is echter iets anders. Inspraak is wettelijk vastgesteld en door een bestuur georganiseerde gelegenheid voor inwoners om hun mening te uiten over beleid. Kenmerkend hierbij is dat inwoners hun mening kunnen geven over al ontwikkelde plannen en over voorgenomen beslissingen.¹⁶

Zoals vermeld in de communicatienota ‘Doorpakken met communicatie is een coproductie’ (2010)¹⁷, wil de gemeente Oudewater een verbetering aanbrengen in het raadplegen van en advies vragen aan inwoners. Dit door middel van interactief beleid. Het is van belang dat de gemeente Oudewater zich bewust is van de betekenis van interactief beleid en dat inspraak hier niet mee vergeleken wordt.

3.1.2 Voorwaarden voor succesvolle burgerparticipatie

Lydia Jumelet en Iris Wassenaar(2003)¹⁸ beschrijven drie randvoorwaarden voor succesvolle burgerparticipatie. Deze zijn van belang voor de gemeente Oudewater. Aan deze voorwaarden moet men voldoen, wil burgerparticipatie slagen. Hieronder staan deze voorwaarden:

- Het is van belang dat er voldoende beleidsruimte is. De inhoud van de plannen moet niet vaststaan. Participanten moeten de mogelijkheid hebben om nieuwe ideeën aan te dragen en de gemeente staat open voor aanpassingen. Van belang is dat de gemeente kaders vaststelt waarbinnen aanpassingen mogelijk zijn. Geef dus grenzen aan. Creëer realistische verwachtingen bij participanten over waar het participatieproces om gaat en waarbinnen gediscussieerd kan worden.
- Belangrijk is dat de gemeente het belang inziet van interactief beleid. Zij moet hier open voor staan en hiertoe bereid zijn. De gemeente dient geen participatie in te zetten alleen omdat het moet.
- De problematiek moet zich lenen voor participatie. Dit is wanneer inwoners geïnteresseerd zijn in de problematiek en de inhoud begrijpen.

Kim Loyens en dr. Steven van de Walle (2006) onderzochten in opdracht van het Belgische Instituut van de Overheid voorwaarden voor succesvolle burgerparticipatie.¹⁹ Ook deze zijn van belang voor de gemeente Oudewater. Wanneer er niet aan onderstaande voorwaarden wordt voldaan, kan er geen succesvolle burgerparticipatie plaatsvinden:

- Communicatie vanuit de gemeente dient duidelijk, open en transparant te zijn. Tijdens participatie moet voor alle betrokken partijen duidelijk zijn wat de grenzen zijn waarbinnen participatie kan plaatsvinden. Van belang is dat beargumenteerd wordt waarom bepaalde punten van burgers wel, en waarom bepaalde punten niet verwerkt kunnen worden. Eerlijkheid is belangrijk.
- Een terugkoppeling naar participanten (en eventueel de rest van de samenleving) is heel erg belangrijk. Dit zorgt voor een gevoel van erkenning.
- Er moet een wederzijds vertrouwen zijn tussen de gemeente en haar inwoners. Om dit vertrouwen te stimuleren is het van belang dat burgerparticipatie in een vroeg stadium wordt ingezet, de overheid transparant communiceert en aan participanten een terugkoppeling geeft.
- Inwoners zullen meer geneigd zijn te participeren als de problematiek direct voor hen van belang is. Het NIMBY- effect speelt hier een rol. Het NIMBY- effect staat voor ‘Not In My BackYard’. Men wil meedenken en meepraten wanneer een probleem direct voor hen van belang is, wanneer zij er direct mee te maken hebben. Een voorbeeld hiervan is een nieuw speeltuintje in een bepaalde straat.

¹⁵ Zie bijvoorbeeld Van Woerkum(2000) in Aarts, N. & Woerkum, C. van. *Strategische communicatie: principes en toepassingen*, 2008, P. 136

¹⁶ Zie bijvoorbeeld Igno Pröpper (1999) in Gomis, A. (1999) *Interactief beleid: nieuwe impulsen voor communicatie*, 1999, P.45-46

¹⁷ Herik, A van den. *Doorpakken met communicatie is een coproductie: vertrouwen winnen en vasthouden*, 2010

¹⁸ Jumelet, L. & Wassenaar, I. *Overheidscommunicatie*, 2008, P.205

¹⁹ Loyens, K. & Walle, S van de. *Methoden en technieken van burgerparticipatie: strategieën voor betrokkenheid van burgers bij het federaal plan duurzame ontwikkeling*, 2006, P.6-11

Overigens leent ook volgens deze auteurs niet elke situatie zich voor burgerparticipatie. De gemeente moet voordat zij overgaat tot burgerparticipatie bepalen of de situatie zich ervoor leent en wat de meerwaarde van participatie is.

3.1.3 Commissie Wallage (2001): In dienst van de democratie²⁰

In 2000 stelde de toenmalige minister-president Wim Kok de commissie Wallage aan. Deze adviseerde de overheid over de toekomstige overheidscommunicatie en hoe deze georganiseerd, ontwikkeld en gecoördineerd moet worden. De overheid zou inwoners actief moeten betrekken bij beleidsvorming en de bereikbaarheid en responsiviteit (reageren op een verzoek of klacht van een inwoner) verbeteren.²¹

Commissie Wallage (2001)²² beschouwt interactieve beleidsvorming als “een open dialoog tussen burger en overheid, waarbij de overheid bereid is zich te laten overtuigen door goede argumenten van burgers.” Voorwaarde is volgens de commissie²³ dat bestuurders open staan voor argumenten van inwoners: “Wanneer de dialoog met de samenleving alleen wordt aangegaan als het de bestuurder goed uitkomt, of als het gezien de weerstand onvermijdelijk is, zal de burger daar direct doorheen prikken.”

Belangrijk bij interactieve beleidsvorming is volgens de Commissie dat de overheid aan inwoners duidelijk maakt in welke fase van het beleidsproces participatie plaatsvindt en welke beslissingen al vaststaan. Hierdoor wordt het voor inwoners duidelijk waarover zij wel en waarover zij niet kunnen participeren. Een terugkoppeling van de resultaten van participatie is volgens commissie Wallage van belang. Om verkeerde verwachtingen onder participanten te voorkomen, moet de overheid vooraf aangeven wat er met de uitkomsten van het participatieproces gedaan wordt en achteraf wat er met de uitkomsten gedaan is.

Om effectief interactief beleid te voeren, moet overheidcommunicatie volgens commissie Wallage tijdig en juist zijn. Dit leidt onder andere tot een betrouwbaar imago.²⁴ De overheid dient ook te allen tijde open en transparant te zijn. Van probleemverkenning, beleidsontwerp tot beleidsuitvoering, alles moet inzichtelijk zijn voor inwoners.²⁵

Ook moeten zij inzicht krijgen in de organisatie en de samenhang van het regeringsbeleid. De berichtgeving vanuit de overheid in de media moet eenduidig en juist zijn.

Om transparantie en interactie te bereiken, moet de communicatiefunctie volgens de Commissie Wallage²⁶ binnen de overheid opschuiven naar het hart van het beleidsproces. Communicatie is een managementtaak. Om beleid beter te laten aansluiten bij de doelgroep en hen op een juiste wijze hiervan op de hoogte te stellen, zou de communicatieadviseur volgens de Commissie te allen tijde benaderd moeten worden door beleidsambtenaren.

3.1.3.1 Kabinetsreactie op aanbevelingen Commissie Wallage²⁷

Kabinet Kok II reageerde positief op het rapport van de Commissie Toekomst Overheidscommunicatie: “Het rapport biedt een interessante doorkijk naar de toekomst en sluit goed aan bij eerder door het kabinet geformaliseerde opvattingen.”²⁸ Het kabinet vindt dat een optimale transparantie noodzakelijk is en ziet communicatie- en informatietechnologie als een goed middel hiervoor. Ook is het kabinet van mening dat transparantie in elke fase van het beleidsproces belangrijk is. Het kabinet vindt echter dat transparantie niet alleen aan internet gekoppeld mag worden, maar dat traditionele media ook moeten worden ingezet om boodschappen te zenden. De aanbeveling van Commissie Wallage om communicatie in het hart van het beleidsproces op te nemen, werd door het kabinet goed ontvangen.

Interactieve beleidsvorming is volgens het kabinet onontkoombaar, maar heeft actieve stimulering nodig. Dit om de rol van inwoners in het proces te vergroten. Het kabinet wil in de toekomst een combinatie van participatie en representatieve democratie gebruiken.

²⁰ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001

²¹ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P.47

²² Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P. 44

²³ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P.45

²⁴ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P. 35

²⁵ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P. 37

²⁶ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P. 49

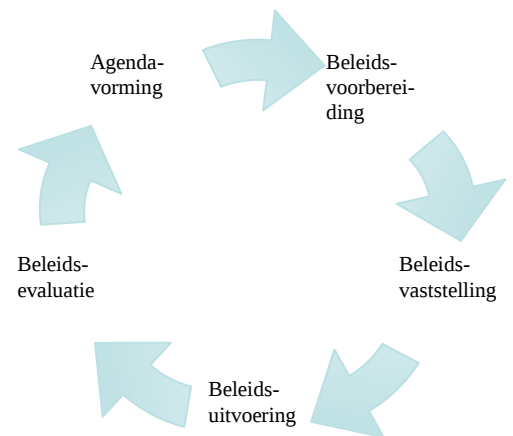
²⁷ Kabinetsreactie op het rapport ‘In dienst van de democratie’ van de Commissie Toekomst Overheidscommunicatie (2001)

²⁸ Kabinetsreactie op het rapport ‘In dienst van de democratie’ van de Commissie Toekomst Overheidscommunicatie (2001)

3.1.3.2 Beleidscyclus en participatieladder

Commissie Wallage (2001) vindt het belangrijk dat de overheid participanten op de hoogte stelt van in welke fase van de beleidscyclus participatie plaatsvindt. Hieronder worden de fasen beschreven waarin beleid kan plaatsvinden.²⁹ Ook worden de fasen van participatie vermeld. Deze haalt de Nationale Ombudsman aan in zijn rapport 'We gooien het de inspraak in'. De participatieladder is ontworpen door de Amerikaanse bestuurskundige Arnstein. De gemeente Oudewater kan per beleidsfase - aan de hand van de participatieladder- beslissen welke vorm van participatie zij toepast.

1. Agendavorming;
2. Beleidsvoorbereiding;
3. Beleidsvaststelling;
4. Beleidsuitvoering;
5. Beleidsevaluatie.

Figuur 3: Beleidscyclus (bewerkt)

De nationale Ombudsman (2009) haalt in zijn rapport de fasen waarin interactief beleid kan plaatsvinden aan.³⁰ De ladder gaat van informeren naar raadplegen, adviseren, coproduceren en meebeslissen. Bij de fase 'informeren' is er weinig tot geen interactief beleid. Dit loopt op naar meebeslissen waar er in hoge mate sprake is van interactief beleid. Vanaf het niveau 'adviseren' wordt de afstand tussen overheid en inwoner kleiner. Bij de onderste twee fasen is de overheid de bovenliggende partij.

Meebeslissen
Coproduceren
Adviseren
Raadplegen
Informeren

Figuur 4: Participatieladder Edelenbos en Monnikhof (bewerkt)

3.1.4 Vervolg op commissie Wallage: Gemengde Commissie Communicatie (2005)³¹

De Gemengde Commissie Communicatie is een commissie die in het leven is geroepen om vragen van het toenmalig kabinet Balkenende II te beantwoorden. Enkele vragen zijn: 'Hoe kan communicatie worden ingezet om beter voeling te houden met wat de samenleving vindt en ervaart' en 'Hoe kan communicatie worden ingezet om de samenhang in het beleid zichtbaar te maken?'

De Gemengde Commissie Communicatie benadrukt het belang van het persoonlijke contact tussen bestuurders en werknemers van een overheid met haar inwoners, verenigingsleven en bedrijven.³² Door het persoonlijke contact komt de overheid er achter wat er speelt in de samenleving en kan zij hier direct op reageren. Een ander voordeel van persoonlijk contact is dat inwoners, het bedrijfsleven en het verenigingsleven zich serieus genomen voelen wanneer zij ervaren dat de overheid daadwerkelijk naar hen luistert. Dit punt dient meegenomen te worden in een participatieproces.

De functie van het vakgebied communicatie binnen een overheid wordt door de Gemengde Commissie Communicatie (2005)³³ beschreven. Volgens de commissie is communicatie een managementtaak en zouden bestuurders communicatie als volwaardig aspect van een beleidsproces moeten zien.

Tot slot onderschrijft de commissie het belang van samenhang. Bestuurders en ambtenaren moeten te allen tijde op één lijn communiceren en naar buiten treden. Dit is een voorwaarde om als overheid geloofwaardig naar inwoners toe over te komen.³⁴

²⁹ Zie bijvoorbeeld Rebel (2000) in: Jumelet, L. Wassenaar, I. *Overheidscommunicatie*, 2003, P.41

³⁰ De Nationale Ombudsman. *We gooien het de inspraak in: Een onderzoek naar de uitgangspunten voor behoorlijke burgerparticipatie*, 2009, P. 6

³¹ Gemengde commissie communicatie. *Vijftig aanbevelingen voor communicatie met en door een Andere Overheid*, 2005

³² Gemengde commissie communicatie. *Vijftig aanbevelingen voor communicatie met en door een Andere Overheid*, 2005, P.7

³³ Gemengde commissie communicatie. *Vijftig aanbevelingen voor communicatie met en door een Andere Overheid*, 2005, P.15

³⁴ Gemengde commissie communicatie. *Vijftig aanbevelingen voor communicatie met en door een Andere Overheid*, 2005, P.12

3.2 Rollen van inwoners in samenleving

In de loop der jaren zijn de verschillende rollen die inwoners in de samenleving innemen, onderzocht. Hiemstra³⁵ heeft bijvoorbeeld in 2004 vijf rollen van inwoners beschreven, namelijk burger als onderdaan, als kiezer, als klant, als partner en als wijkbewoner.

Aardema en Korsten³⁶ hebben hier in 2005 een zesde burgerrol aan toegevoegd, namelijk burger als belastingbetaler.

Burger als *onderdaan* is een burger die zich heeft te houden aan regelgeving vanuit de overheid. Een burger die zijn of haar stem laat horen tijdens verkiezingen, is een burger als *kiezer*. Burger als *klant* is een burger die om service vraagt. Zij wil antwoord op vragen die zij stelt. Een inwoner die samen met de overheid verantwoordelijk wil zijn voor beleidsvorming en -uitvoering is een burger als *partner*. Burger als *wijkbewoner* is een burger die recht heeft op een goede kwaliteit van zijn of haar wijk en burger als *belastingbetaler* is een burger die recht heeft op het effectief handelen én een efficiënt uitgavenpatroon van de overheid.

In dit rapport zal de burger als partner centraal staan. De gemeente Oudewater wil weten hoe haar inwoners betrokken willen worden bij beleidsvorming en -uitvoering. Inwoners willen in dit geval medeverantwoordelijk zijn voor beleidsvorming en -uitvoering.

3.3 Communicatiekruispunt van Van Ruler (1998)³⁷

Van Ruler (1998) onderscheidt in haar boek 'Strategisch management van communicatie: introductie van het communicatiekruispunt' vier communicatiestrategieën, namelijk informeren, overreden, formeren en dialogiseren. Er kan gekozen worden om wel of niet via tweerichtingsverkeer te communiceren met inwoners of om hen wel of niet te willen beïnvloeden.

Informeren is communicatie van de overheid naar haar inwoners toe. Deze communicatie is eenzijdig, interactie is niet mogelijk. Inwoners worden op de hoogte gesteld van beleidsontwikkelingen en van besluiten en hebben geen mogelijkheid tot participatie. *Overreden* is een vorm van eenzijdige communicatie van de overheid naar haar inwoners toe, met als doel om hen te overtuigen en te beïnvloeden. *Formeren* houdt in dat de overheid haar communicatie inzet als tweerichtingsverkeer met als doel om haar inwoners te beïnvloeden. Een voorbeeld: een wethouder heeft een mening en probeert anderen hiervan te overtuigen. *Dialogiseren* is het inzetten van communicatie als tweerichtingsverkeer met als doel 'bekendmaking'. Interactieve beleidsvorming is hierbij van belang. Bij dialogiseren is er sprake van uitwisseling van informatie, kennis, wensen en behoeften onder betrokkenen. Ook kan deze strategie ingezet worden om oplossingen voor bepaalde maatschappelijke stukken te realiseren en om betekenis te geven aan een gekozen strategie.³⁸

Figuur 5: Model (bewerkt) van Van Ruler(1998)

³⁵ Abma, K. & Korsten, A.F.A. *Gemeenten in rapportcijfers*, 2008, P. 10-13

³⁶ Abma, K. & Korsten, A.F.A. *Gemeenten in rapportcijfers*, 2008, P. 10-13

³⁷ Van Ruler, *Strategisch management van communicatie*, 1998

³⁸ Van Ruler, *Strategisch management en communicatie*, 1998, P. 76-77

De gemeente Oudewater wil weten hoe zij haar inwoners kan betrekken bij beleidsvorming en –uitvoering. In de toekomst kan de gemeente dit communicatiemodel inzetten om te bepalen wat de communicatiestrategie wordt. De strategie ‘dialogisering’ is van belang wanneer de gemeente Oudewater haar inwoners wil betrekken bij beleidsvorming en –uitvoering. Tweerichtingsverkeer en interactie zijn nodig om burgerparticipatie in te zetten.

3.4 Participatiegedrag aan de hand van het CLEAR-model (2006)³⁹

Het participatiegedrag van inwoners kan mede worden bepaald aan de hand van het CLEAR model. Lowndes, Pratchett en Stoker (2006) ontwikkelden dit model, maar De Graaf, Van Ostaaijen en Hendriks hebben dit in hun rapport ‘Noties voor participatienota’s?’ verder geoperationaliseerd.

Het vernieuwde CLEAR-model geeft een overzicht van omstandigheden die burgerparticipatie bevorderen. Het model kan worden ingezet per gemeente, zowel als handleiding bij participatie als bij de evaluatie ervan. De gemeente Oudewater moet deze punten onthouden bij in de toekomst in te zetten burgerparticipatie. Het model is een instrument om te beoordelen of burgerparticipatie bij de situatie past. Van belang is dat onderstaande elementen samenhangen. De gemeente Oudewater dient aandacht te schenken aan onderstaande punten wanneer burgerparticipatie wordt ingezet.

Volgens Lowndes, Pratchett en Stoker bestaat participatie uit vijf elementen:⁴⁰

1. can do: Kunnen inwoners participeren? Zijn zij hier competent voor?
2. like to: Willen inwoners van Oudewater participeren? Zijn zij gemotiveerd?
3. enabled to: Krijgen zij de kans om te participeren?
4. asked to: Worden Oudewaternaren door de gemeente gevraagd om te participeren?
5. responded to: Wordt het uiteindelijke besluit teruggekoppeld naar de participant?

³⁹ Graaf, J.L. de., Ostaaijen, J.J.C. van. & Hendriks, P.M.A. *Noties voor participatienota’s? Een verkennende analyse naar lokale participatiedocumenten in 31 Nederlandse gemeenten, 2010*, P.11

⁴⁰ Graaf, J.L. de., Ostaaijen, J.J.C. van. & Hendriks, P.M.A. *Noties voor participatienota’s? Een verkennende analyse naar lokale participatiedocumenten in 31 Nederlandse gemeenten, 2010*, P.11

3.5 Samenvatting

De gemeente wil in de toekomst een verbeterslag maken in het raadplegen van haar inwoners. Dit staat beschreven in de communicatienota 'Doorpakken met communicatie is een coproductie' (2010).⁴¹ De gemeente zal zich bewust moeten zijn van de wijze waarop zij met haar inwoners communiceert tijdens burgerparticipatie. Het communicatiekruispunt van Van Ruler (1998)⁴² speelt hier op in. De communicatiestrategie 'dialogiseren' is van belang tijdens burgerparticipatie. Van Ruler beschrijft dat er bij dialogiseren sprake is van uitwisseling van informatie, kennis, wensen en behoeften tussen inwoners en overheid.

Om succesvol burgerparticipatie in te zetten, moet de gemeente Oudewater onder andere aan de onderstaande randvoorwaarden voldoen. Lydia Jumelet en Iris Wassenaar (2003)⁴³ en Kim Loyens en dr. Steven van de Walle (2006)⁴⁴ beschrijven deze.

- De inhoud van de plannen moet niet vaststaan. Van belang is dat de gemeente kaders vaststelt waarbinnen aanpassingen mogelijk zijn.
- Belangrijk is dat de gemeente open staat voor burgerparticipatie en dat zij hiertoe bereid is.
- Inwoners zullen meer geneigd zijn te participeren als de problematiek direct voor hen van belang is. Het NIMBY- effect speelt hier een rol. Het NIMBY- effect staat voor 'Not In My BackYard'. Men wil meedenken en meepraten wanneer een probleem direct voor hen van belang is, wanneer een situatie zich 'in de eigen achtertuin' afspeelt.

Commissie Wallage (2001)⁴⁵ geeft aan dat de overheid transparant moet zijn en meer gebruik moet maken van interactie met haar inwoners. De overheid moet eventuele verkeerde verwachtingen onder inwoners voorkomen door verwachtingen van inwoners te managen en resultaten van participatie terug te koppelen. De Commissie benadrukt dat een overheid alleen burgerparticipatie in kan zetten wanneer bestuurders open staan voor argumenten en ideeën van participanten. Daarnaast geeft de commissie aan dat de communicatiefunctie binnen de overheid moet opschuiven naar het hart van het beleidsproces. Communicatie is een managementtaak.

De Gemengde Commissie Communicatie (2005)⁴⁶ benadrukt het belang van het persoonlijke contact tussen bestuurders en werknemers van een overheid met haar inwoners, verenigingsleven en bedrijven. Door het persoonlijke contact komt de overheid er achter wat er speelt in de samenleving en kan zij hier direct op reageren. Een ander voordeel van persoonlijk contact is dat inwoners, het bedrijfsleven en het verenigingsleven zich serieus genomen voelen wanneer zij ervaren dat de overheid daadwerkelijk naar hen luistert.

Het CLEAR model van Lowndes, Pratchett en Stoker (2006)⁴⁷ geeft vijf aspecten die burgerparticipatie bevorderen: 'kunnen inwoners participeren' en 'zijn zij gemotiveerd' zijn er enkele van.

⁴¹ Herik, A van den. *Doorpakken met communicatie is een coproductie: vertrouwen winnen en vasthouden*, 2010

⁴² Van Ruler, *Strategisch management en communicatie*, 1998, P. 76-77

⁴³ Jumelet, L. & Wassenaar, I. *Overheidscommunicatie*, 2008, P.205

⁴⁴ Loyens, K. & Walle, S van de. *Methoden en technieken van burgerparticipatie: strategieën voor betrokkenheid van burgers bij het federaal plan duurzame ontwikkeling*, 2006, P.6-11

⁴⁵ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P.35, 37, 44, 45

⁴⁶ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P. 49

⁴⁷ Graaf, J.L. de. Ostaijen, J.J.C. van. & Hendriks, P.M.A. *Noties voor participatienota's? Een verkennende analyse naar lokale participatiedocumenten in 31 Nederlandse gemeenten*, 2010, P.11

4 Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk komen de onderzoeksresultaten aan bod. Deze resultaten komen uit kwalitatief onderzoek in de vorm van diepte-interviews. Dit hoofdstuk is opgedeeld in twee paragrafen. De eerste paragraaf bevat resultaten van interviews met twintig inwoners van Oudewater. In paragraaf twee worden de resultaten van interviews met ambtenaren en het college van B en W beschreven.

Inwoners van Oudewater

De doelgroep van dit deel van het onderzoek bestaat uit inwoners van Oudewater vanaf 18 jaar. In totaal zijn dit 7.522 inwoners.⁴⁸ Twintig inwoners zijn geïnterviewd. Dit is geen representatief aantal, maar de twintig geïnterviewden geven een indicatie van de wijze waarop Oudewaterenaren betrokken willen worden bij beleidsvorming en -uitvoering.

De inwoners van Oudewater zijn opgedeeld in leeftijdscategorieën. De gemeente Oudewater kan in de toekomst zo gericht mogelijk op de wensen en behoeften van groepen inwoners betreft participatie inspelen. De volgende leeftijdscategorieën zijn gehanteerd tijdens dit onderzoek:

- 18-25 jaar
- 26-35 jaar
- 36-45 jaar
- 46-65 jaar
- 65+

Per leeftijdsgroep is er met vier inwoners gesproken. Omdat inwoners zijn opgesplitst in leeftijdscategorieën, komt elk deel van de doelgroep uitgebreid aan het woord. Dit onderzoek is dan ook niet representatief naar grootte, maar wel naar variatie. In paragraaf 1 worden de resultaten per leeftijdscategorie besproken. De reden hiervoor is dat de resultaten per leeftijdsgroep te veel uit elkaar liggen.

Ambtenaren en college van B en W

In totaal zijn vijf ambtenaren en alle drie de collegeleden geïnterviewd. Dit om inzicht te krijgen in de mate waarin zij burgerparticipatie belangrijk vinden en de wijze waarop zij dit organiseren. Voor de gemeente Oudewater is het van belang om deze inzichten te verkrijgen. Wanneer blijkt dat de interne aanpak van burgerparticipatie niet strookt met de wijze waarop inwoners betrokken willen worden, kan dit wellicht verbeterd worden.

Bij de selectie van ambtenaren is gekeken naar de mate waarin zij betrokken zijn (geweest) bij burgerparticipatie. Deze vijf ambtenaren hebben in het verleden, maar ook in de toekomst het meest van doen met burgerparticipatie. In samenwerking met de communicatieadviseur is een selectie gemaakt. De resultaten geven een representatief beeld over hoe er in de organisatie met burgerparticipatie wordt omgegaan. Twee ambtenaren zijn werkzaam op de sector Bestuur- en Bewonerszaken en twee ambtenaren zijn actief op de sector Ruimtelijke ontwikkeling, Economische zaken en Volkshuisvesting. De vijfde ambtenaar werkt op de sector Beheer Openbare Ruimte.

Van de sector Middelen is niemand geïnterviewd. Deze sector heeft weinig tot niets met burgerparticipatie van doen. Wanneer er burgerparticipatie georganiseerd wordt, zijn collegeleden altijd betrokken. Zij zijn veelal aanwezig tijdens vormen van participatie en staan in contact met inwoners. Daarom zijn zij alle drie geïnterviewd.

⁴⁸ Deze telling dateert van 20 december 2010

4.1 Oudewaternaren aan het woord

4.1.1 18-25-jarigen

Hieronder volgen de resultaten van vier inwoners van Oudewater van de leeftijdscategorie 18-25 jaar. Voor de uitgewerkte interviews wordt hierbij verwezen naar bijlage 4, vanaf pagina 13.

Associaties inwoners met gemeente Oudewater

Alle vier de geïnterviewden voelen zich niet betrokken bij de gemeente Oudewater. Zij weten niet welke personen er in het college of de gemeenteraad zitten en komen alleen op het stadskantoor voor noodzakelijke dingen als het aanvragen van een rijbewijs. Toch hebben alle vier de inwoners een positief gevoel bij de gemeente Oudewater. De vier Oudewaternaren zouden meer van de gemeente, haar bestuur en haar activiteiten af willen weten.⁴⁹

“Ik heb geen idee wat ik van de gemeente vind. Volgens mij doen ze het wel goed, maar ik weet er niets vanaf.” –Inwoner

Alle vier de geïnterviewden vinden dat het college zijn gezicht meer zou kunnen laten zien. Er kunnen volgens hen bezoeken afgelegd worden aan sportverenigingen, scholen of evenementen. Wanneer collegeleden in gesprek gaan met inwoners, zullen inwoners meer op de hoogte zijn van wie er in het college van B&W zitten en wat zij doen. Alle vier de geïnterviewden weten niet wie er in het Oudewaterse college zitten. Dit weten zij ook niet van de gemeenteraad. Zij hebben in dit laatste weinig interesse. In de IJsselbode staan af en toe ingezonden brieven van raadsleden.⁵⁰ Deze brieven vinden twee inwoners leuk om te lezen, maar belangrijk vinden zij wel dat de gemeenteraad uiteindelijk op één lijn zit. Zij moet één doel voor ogen hebben, namelijk het belang van Oudewater en zijn inwoners. De overige twee geïnterviewden lezen de ingezonden brieven niet.

Alle vier de geïnterviewden weten niet wat de gemeente precies doet. Voorbeelden hiervan worden door twee inwoners gegeven. Zij wisten niets van de verbouwing van een speeltuintje, maar ook de ontwikkeling rondom de verplaatsing van de C1000 is relatief onbekend. “Het speelt zich allemaal af op het stadskantoor”, aldus een inwoner.⁵¹ Inwoners worden volgens een respondent niet geïnformeerd.

Inwoners en burgerparticipatie

Alle vier de 18-25-jarigen vinden het belangrijk dat inwoners door de gemeente betrokken worden bij gemeentelijke maatregelen. Dit omdat het belangrijk is dat Oudewaternaren tevreden zijn en dat zij worden betrokken bij wat er in een wijk gebeurt.⁵² De definities die respondenten aan burgerparticipatie geven, staan in bijlage 4, pagina 13.

Inwoners en burgerparticipatie in de toekomst

Twee 18-25-jarigen willen in de toekomst betrokken worden bij beleidsvorming en -uitvoering. Voorwaarde volgens hen is dat de problematiek of het onderwerp direct voor hen van belang is. Voorbeelden zijn nieuwbouwwoningen voor starters en situaties die zich in de wijk voordoen. De twee respondenten willen door middel van een digitale of schriftelijke enquête participeren. Zij vinden het belangrijk om zelf te bepalen wanneer zij de enquête invullen. Voor een onderwerp als nieuwbouwwoningen wil een geïnterviewde een informatiebijeenkomst. Zij wil vragen kunnen stellen aan een wethouder of ambtenaar en hier antwoord op krijgen. Persoonlijk contact is belangrijk.

Beiden willen via een brief of een e-mailbericht op de hoogte gebracht worden van participatiemogelijkheden. Voorwaarde is dat brieven persoonlijk geadresseerd zijn. Een terugkoppeling van de resultaten vinden de twee respondenten erg belangrijk. Één inwoner gaf aan dat het belangrijk is dat de gemeente Oudewater te allen tijde duidelijk en eerlijk is waarover wel geparticipeerd kan worden en waarover niet: “Door de komende bezuinigingen kunnen extraatjes als een tweede speeltuin in een wijk waarschijnlijk niet gerealiseerd worden. Dit moet duidelijk zijn tijdens burgerparticipatie.”⁵³

⁴⁹ Citaat in kader: Uit interview met inwoner 1, pagina 15 van de bijlagen

⁵⁰ Wekelijks komt de IJsselbode uit. Af en toe sturen raadsleden brieven in. Hierin uiten zij hun mening over actuele situaties en bespreken zij de rol van het college van B en W.

⁵¹ Citaat in tekst: Uit interview met inwoner 3, pagina 16 van de bijlagen

⁵² Uit interviews met inwoners van 18-25 jaar, pagina 13 van de bijlagen

⁵³ Citaat in tekst: Uit interview met inwoner 1, pagina 14 van de bijlagen

De overige twee inwoners zijn niet geïnteresseerd in burgerparticipatie. Zij denken dit wel op latere leeftijd te willen. Zij kunnen zich voorstellen dat zij betrokken willen worden bij situaties die zich in de wijk voordoen. Meer informatie over de wijze waarop deze respondenten denken op latere leeftijd te willen participeren, staat in bijlage 4, pagina 14-15.⁵⁴

“Ik hoef nu niet te participeren. Het gaat allemaal goed zoals het nu gaat.” –Inwoner

Alle vier de geïnterviewden vinden dat het initiatief tot burgerparticipatie vanuit de gemeente Oudewater moet komen. Zij moet volgens hen inwoners een gelegenheid geven om mee te kunnen praten of denken over een situatie. Ook gaven zij alle vier aan dat ze vanaf het begin betrokken willen worden door de gemeente. Een plan moet nog niet vaststaan, maar er moet ruimte zijn voor eventuele aanpassingen.

Inwoners en burgerparticipatie in het verleden

In het verleden heeft één inwoner een burgerenquête ingevuld. Deze vond zij goed, maar ze miste een antwoordmogelijkheid ‘geen mening’. De overige drie respondenten hebben niet geparticipeerd. Twee van hen hadden hier geen behoefte aan. De derde respondent is niet op een uitnodiging voor een informatiebijeenkomst ingegaan, omdat zij zich niet tot de doelgroep rekende. Alle vier de inwoners van 18-25 jaar hebben weinig tot geen uitnodigingen voor participatie gekregen. Toch denken drie inwoners dat de gemeente Oudewater voldoende aan burgerparticipatie doet. Af en toe lezen zij in de krant over een participatiemogelijkheid of krijgt een respondent een uitnodiging.⁵⁵

“Ik had geen behoefte aan een informatie- bijeenkomst over de Manebrugbus. Voelde me niet aangesproken.” –Inwoner

Samenvatting

De vier 18-25-jarigen weten niet precies wat de gemeente doet en voelen zich niet betrokken. Toch hebben zij een positief gevoel bij de gemeente. De gemeenteraad en het college zijn onzichtbaar voor hen. Het college zou dit kunnen oplossen door zich meer te laten zien in Oudewater. Er is niet veel behoefte aan een meer zichtbare gemeenteraad. De gemeente (gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie) zouden meer transparant en open kunnen zijn. Dit geven twee geïnterviewden aan. Zij weten niet wat de gemeente precies doet en ze hebben het gevoel dat zaken besloten worden zonder dat inwoners hiervan op de hoogte zijn. De overige twee respondenten weten ook niet wat de gemeente precies doet, maar noemen dit niet direct een gebrek aan transparantie.

Twee inwoners hebben geen behoefte aan burgerparticipatie. Ze voelen zich te jong en interesseren zich er niet in. De overige twee respondenten willen in de toekomst participeren, mits de situatie direct voor hen van belang is. Via een informatiebijeenkomst of een schriftelijke of digitale enquête zouden zij betrokken willen worden. Een terugkoppeling is erg belangrijk.

4.1.2 26-35-jarigen

Hieronder volgen resultaten van vier ondervraagde inwoners uit de gemeente Oudewater van de leeftijdscategorie 26-35 jaar. Voor de uitgebreide interviews wordt hierbij verwezen naar bijlage 4, vanaf pagina 16.

Inwoners en burgerparticipatie

Alle vier de inwoners vinden dat de gemeente Oudewater haar inwoners te weinig betreft bij beleidsvorming en -uitvoering. Drie geïnterviewden zeggen nooit uitnodigingen om te participeren te krijgen. De vierde inwoner krijgt deze wel, maar te weinig naar zijn mening.

Twee respondenten vinden burgerparticipatie erg belangrijk. Ideeën van inwoners moeten volgens hen meetellen. Volgens één geïnterviewde moet de gemeente Oudewater het verenigingsleven meer betrekken bij plannen en ideeën. De gemeente moet volgens hem meer op de hoogte zijn van wat er speelt onder verenigingen en inwoners.

⁵⁴ Citaat in kader(1): Uit interview met inwoner 2, pagina 14 van de bijlagen

⁵⁵ Citaat in kader (2): Uit interview met inwoner 3, pagina 13 van de bijlagen

De overige twee geïnterviewden gaven aan weinig tot niets met burgerparticipatie te maken te hebben. Zij vinden dat het in de gemeente goed gaat zoals het nu gaat. Interesse om te participeren missen zij, tenzij de situatie dusdanig voor hen van belang is.

Inwoners en burgerparticipatie in het verleden

Één inwoner heeft in het verleden een bijeenkomst over de strategische toekomstvisie van Oudewater bijgewoond. Volgens de geïnterviewde hadden aanwezigen vele ideeën, maar werd hier door de gemeente weinig tot niets mee gedaan. De gemeente gaf geen terugkoppeling van de resultaten. Tijdens de bijeenkomst had de aanwezige inwoner het gevoel dat de gemeente niet wilde luisteren naar de aanwezigen en dat plannen al vaststonden. De respondent voelde zich niet serieus genomen.

De begeleiding vanuit de gemeente vond de respondent goed. Twee wethouders namen de regie op zich.

Daarnaast was de geïnterviewde bekend met het participatietraject rondom het Cultuurhuis. De bedoeling vanuit de gemeente was dat enkele verenigingen zich zouden vestigen in het toekomstige Cultuurhuis. Hier werd een bijeenkomst tussen verenigingen en gemeente voor belegd. Er werd volgens de geïnterviewde echter niet naar de mening van verenigingen geluisterd.⁵⁶

“De wethouder legde zijn zin op tafel. Verenigingen wilden dit niet.” –Inwoner

De overige drie inwoners hebben in het verleden niet deelgenomen aan participatiemogelijkheden.

Inwoners en burgerparticipatie in de toekomst

Alle geïnterviewden willen in de toekomst participeren. Drie inwoners willen dit alleen als een situatie direct voor hen van belang is. Voorbeelden hiervan zijn situaties die zich in de wijk voordoen en zaken die verenigingen aangaan waar een respondent lid van is. Één inwoner wil participeren over zaken die direct voor haar van toepassing is, maar ook over algemene zaken. Voorzieningen voor de jeugd en de bouw van het Cultuurhuis geeft de geïnterviewde als voorbeelden. Voorwaarde volgens alle geïnterviewden is dat de gemeente het initiatief neemt in het participatieproces. De geïnterviewden willen dan dat de gemeente een plan heeft waarover gesproken kan worden. Dit plan moet echter niet vaststaan, inbreng van participanten moet mogelijk zijn.

Drie inwoners van 16-35 jaar willen participeren via een digitale of schriftelijke enquête. Volgens twee geïnterviewden moet de gemeente het participeren aantrekkelijker maken voor haar doelgroep. De twee geïnterviewden geven als mogelijk voorbeeld het verbinden van een prijs aan het invullen van een enquête.

De vierde inwoner wil dat de gemeente meer betrokkenheid toont bij haar verenigingen. Even langsgaan en met vrijwilligers in gesprek gaan is volgens de geïnterviewde al voldoende. Het tonen van interesse is belangrijk. De respondent ziet graag dat de gemeente meer in samenspraak met verenigingen besluiten neemt.

In de toekomst willen de vier inwoners per brief op de hoogte gebracht worden van participatiegelegenheden. Twee geïnterviewden vinden het prettig als deze brief aan hen persoonlijk gericht is. E-mail kan volgens twee inwoners ook ingezet worden. Een terugkoppeling van de resultaten vinden alle geïnterviewden erg belangrijk.

Associaties inwoners met gemeente Oudewater

Drie geïnterviewden hebben een positief gevoel bij de gemeente Oudewater. Alle vier de geïnterviewden weten echter niet wat de gemeente precies besluit en waarom. Ook weten zij niet wie er in het college en in de gemeenteraad zitten. De inwoners willen meer informatie over wat de gemeente doet en wie er in het college zitten. Meer informatie over de gemeenteraad hoeven zij niet. In de IJsselbode staan af en toe ingezonden brieven van raadsleden. Deze vindt één geïnterviewde leuk om te lezen. Een tweede inwoner twijfelt of dit de beste manier is om iets naar buiten te brengen. Een derde geïnterviewde vindt dat er te veel met bagger wordt gegooid. De gemeenteraad zou meer vanuit één doel moeten werken: Oudewater besturen. De vierde inwoner leest de brieven in de IJsselbode niet.

⁵⁶ Citaat in kader: Uit interview met inwoner 3, pagina 21 van de bijlagen

Het college en de ambtenaren kunnen volgens alle vier de geïnterviewden meer in de openbaarheid treden. Betrokkenheid is volgens twee geïnterviewden erg belangrijk. De gemeente zou volgens hen meer naar haar inwoners en verenigingen toe kunnen gaan en naar hen luisteren.⁵⁷

“De gemeente weet niet wat de verschillende verenigingen doen. Ga dan eens langs.” –Inwoner

Interne communicatie

De interne communicatie van de gemeente kan volgens één geïnterviewde beter. Hij heeft het idee dat de communicatie tussen sectoren onderling niet goed is: “Het Stadserf weet vaak niets van vergunningen af. Dan hebben wij geregeld dat wij bezems krijgen, maar dit wordt dan niet gecommuniceerd vanuit de sector naar het Stadserf.”⁵⁸

Samenvatting

Twee geïnterviewden hebben weinig met burgerparticipatie, maar willen in de toekomst participeren als de situatie dusdanig van belang is voor hen. De overige twee geïnterviewden willen betrokken worden bij beleidsvorming en -uitvoering. Drie inwoners willen participeren door middel van een enquête. Van belang is dat de gemeente deze aantrekkelijk maakt voor haar doelgroep. De vierde inwoner ziet graag dat de gemeente meer betrokkenheid toont naar haar verenigingen toe. Een tweede respondent is het hier mee eens. De gemeente zou volgens hen naar haar inwoners en verenigingen toe kunnen gaan.

Alle geïnterviewden weten niet precies wat de gemeente doet en wat de samenstelling van de gemeenteraad en het college is. De geïnterviewden willen meer informatie over wat de gemeente en het college precies doen en wie er in het college zitten. Openheid en transparantie naar inwoners toe vinden zij belangrijk. Aan informatie over de samenstelling van de gemeenteraad is geen behoefte.

4.1.3 36-45-jarigen

In totaal zijn vier inwoners in de leeftijdscategorie 36-45 jaar geïnterviewd. Voor uitwerkingen van de interviews wordt hierbij verwezen naar bijlage 4, vanaf pagina 21.

Inwoners en burgerparticipatie

Alle vier de geïnterviewden vinden burgerparticipatie erg belangrijk. De vier respondenten vinden echter dat de gemeente Oudewater haar inwoners te weinig betreft bij beleidsvorming en -uitvoering. Drie geïnterviewden vinden dat inwoners niet de mogelijkheid hebben om te participeren. De zaken staan al vast volgens hen. Één respondent zegt te weinig uitnodigingen te ontvangen.

Inwoners en burgerparticipatie in het verleden

Één inwoner heeft in het verleden deelgenomen aan een bijeenkomst. Deze vorm van participatie is acht jaar geleden georganiseerd. Sindsdien zegt de geïnterviewde geen uitnodigingen meer te hebben ontvangen. Een extern bureau nam de organisatie op zich. Er heerste een goede sfeer tijdens de bijeenkomst en de aanwezigen kregen een terugkoppeling. De geïnterviewde heeft het gevoel dat de gemeente in het geven van een terugkoppeling achteruit is gegaan: “Als ik een klacht bij het Meldpunt indien, verandert er niets. Ik krijg een bericht dat mijn klacht ontvangen is, maar vervolgens geen bericht over of er wat mee gedaan wordt.”⁵⁹ Twee inwoners zijn het hiermee eens. Zij vinden dat de gemeente besluiten neemt zonder dat inwoners hiervan op de hoogte zijn en dat de gemeente niet reageert op meldingen vanuit de Oudewaterse samenleving.

Een inwoner heeft in het verleden één uitnodiging gehad om te participeren. Door gebrek aan tijd heeft zij hier geen gehoor aan gegeven. Toch is zij positief over de wijze waarop inwoners konden participeren. In haar wijk werden lantaarnpalen vernieuwd. De gemeente plaatste vijf typen lantaarnpalen in de wijk. Bewoners konden via een brief hun keuze aangeven.⁶⁰

“De gemeente had vijf palen neergezet waar wij een keuze uit konden maken. Erg leuk.” – Inwoner

Drie geïnterviewden hebben in het verleden geen gebruik gemaakt van burgerparticipatie. Één geïnterviewde zegt nooit uitnodigingen te hebben ontvangen. De overige twee hebben niet deelgenomen door gebrek aan tijd.

⁵⁷ Citaat in kader: Uit interview met inwoner 3, pagina 19 van de bijlagen

⁵⁸ Citaat in tekst: Uit interview met inwoner 3, pagina 21 van de bijlagen

⁵⁹ Citaat in tekst: Uit interview met inwoner 1, pagina 23 van de bijlagen

⁶⁰ Citaat in kader: Uit interview met inwoner 2, pagina 23 van de bijlagen

Inwoners en burgerparticipatie in de toekomst

Alle vier de inwoners willen in de toekomst betrokken worden bij beleidsvorming en -uitvoering. Zij willen participeren over zaken die hen direct aangaan. Voorbeelden hiervan zijn situaties die zich in de wijk voordoen of die te maken hebben met het werk van de geïnterviewden.

Voorwaarde volgens alle geïnterviewden om te willen participeren is dat de gemeente haar inwoners vanaf de ontwikkeling van het plan betreft bij de situatie. Zij willen niet participeren terwijl het plan eigenlijk al vaststaat. Drie van de vier inwoners vinden dat de gemeente Oudewater participatie aan moet bieden. De vierde inwoner vindt dat er van beide kanten initiatief tot participeren moet komen. Zowel van inwoners als van de gemeente.

Twee inwoners willen betrokken worden bij beleidsvorming en -uitvoering via een bijeenkomst. Persoonlijk contact tussen gemeente en inwoners vinden zij belangrijk. Één inwoner wil in de toekomst door middel van een klankbordgroep per wijk in contact komen met de gemeente Oudewater. De vierde inwoner wil in haar eigen tijd, zelf keuzes maken. De gemeente kan drie plannen voorleggen aan bewoners en vervolgens vragen om hier een keuze uit te maken. Alle vier de respondenten willen via een brief op de hoogte gebracht worden van participatiemogelijkheden. Een e-mailbericht kan volgens een inwoner ook voldoen. Terugkoppeling van de resultaten wordt gewaardeerd door alle geïnterviewden.

Associaties inwoners met gemeente Oudewater

Twee geïnterviewden kennen zowel het college van B&W als de gemeenteraad niet. Zij vinden dat het college meer in de openbaarheid zou kunnen treden. Het college kan zelf naar inwoners (zowel in Oudewater als in de buitengebieden), verenigingen en bedrijven toe gaan en met hen praten. Op dit moment vinden de geïnterviewden de afstand tussen inwoner en gemeente te groot. De derde geïnterviewde kent de gemeenteraad niet. Het college van B&W kent zij alleen door berichten in de IJsselbode. Er bestaat bij de geïnterviewde geen behoefte om meer van de raad te horen, maar de gemeenteraad moet wel luisteren naar de Oudewaterse inwoners. De vierde geïnterviewde kent zowel het college van B&W als de gemeenteraad. Toch vindt zij dat de gemeente meer betrokkenheid moet tonen. Het college en de ambtenaren zouden volgens de geïnterviewde meer langs verenigingen en inwoners kunnen gaan. In de IJsselbode staan af en toe ingezonden brieven van raadsleden. Één geïnterviewde vindt het goed dat raadsleden op deze manier open zijn. Twee inwoners vinden echter dat de gemeenteraad meer als één raad zou moeten opereren: “Tot nu toe streven raadsleden hun eigen doelen na en niet het doel waarvoor zij een functie bekleden: Oudewater besturen”, aldus een respondent.⁶¹ De vierde geïnterviewde leest de IJsselbode weinig tot niet.

Behoudende gemeente

Twee inwoners gaven aan dat de gemeente erg behoudend en star is. Ambtenaren handelen volgens hen te veel vanuit het negatieve. Als er initiatieven vanuit inwoners komen, benadrukken zij de regels en vertellen zij direct wat niet mag. De gemeente zou volgens de geïnterviewden meer in samenspraak met inwoners kunnen doen.

Volgens een inwoner schort het aan samenwerking binnen de gemeente. Het stadskantoor bestaat volgens haar uit los zand. De geïnterviewde merkt uit ervaring dat er geen samenhang tussen sectoren onderling bestaat. Ambtenaren weten niet goed van elkaar wat zij doen. De respondent wordt vaak meerdere keren doorverbonden door ambtenaren wanneer zij belt.

Samenvatting

Alle vier de geïnterviewden vinden burgerparticipatie erg belangrijk. Dit wordt volgens hen echter te weinig door de gemeente aangeboden. Drie geïnterviewden hebben in het verleden geen gebruik gemaakt van burgerparticipatie. De vierde inwoner heeft in het verleden deelgenomen aan een bijeenkomst. Deze verliep goed volgens de geïnterviewde. Alle vier de inwoners willen in de toekomst betrokken worden bij beleidsvorming en -uitvoering. Zij willen participeren over zaken die hen direct aangaan. Dit willen twee geïnterviewden via een bijeenkomst en één respondent via een klankbordgroep. De vierde inwoner wil in haar eigen tijd, zelf keuzes maken.

Twee geïnterviewden kennen zowel het college van B&W als de gemeenteraad niet. Zij vinden dat het college zelf naar inwoners, verenigingen en bedrijven toe moeten gaan.

⁶¹ Citaat in tekst: Uit interview met inwoner 1, pagina 21 van de bijlagen

De derde geïnterviewde kent alleen de gemeenteraad niet. De vierde geïnterviewde kent zowel het college van B&W als de gemeenteraad. Ook zij vindt dat de gemeente meer betrokkenheid kan tonen. Twee inwoners gaven aan dat ambtenaren te veel handelen vanuit het negatieve. Samenwerking vinden zij belangrijk.

4.1.4 46-65-jarigen

In totaal zijn vier inwoners van de gemeente Oudewater tussen de 46 en 65 jaar geïnterviewd. Voor de uitgebreide interviews wordt hierbij verwezen naar bijlage 4, vanaf pagina 26.

Inwoners en burgerparticipatie

Alle vier de inwoners vinden burgerparticipatie belangrijk. Twee geïnterviewden vinden echter dat de gemeente haar inwoners onvoldoende betreft bij beleidsvorming en –uitvoering. Zij hebben het gevoel dat de gemeente burgerparticipatie inzet omdat het ‘moet’ en niet omdat zij er het nut van inzien. Één respondent vindt dat de gemeente Oudewater haar inwoners steeds meer betreft. De vierde geïnterviewde heeft geen idee of de gemeente genoeg aan burgerparticipatie doet.

Inwoners en burgerparticipatie in het verleden

Één inwoner is in het verleden aanwezig geweest bij wijkgesprekken. Samen met bewoners, de burgemeester, politieagenten en een ambtenaar werden knelpunten van een wijk besproken. De bijeenkomst verliep volgens de geïnterviewde niet goed. Zo was de opkomst miniem en de problematiek te breed. Dit laatste resulteerde volgens hem in een discussie over twee paaltjes die veranderd moesten worden. In de toekomst zou de gemeente volgens de respondent het probleem moeten afkaderen zodat er meer gericht gediscussieerd kan worden. Ook zaten er te veel wijk en overige belanghebbenden bij elkaar. Tot slot miste de aanwezige inwoner goede regie vanuit de gemeente. Twee aanwezigen voerden volgens hem het woord en de rest zei niets. De uitkomsten van de wijkgesprekken werden kort in de IJsselbode teruggekoppeld. De geïnterviewde had graag een verslag gezien.

Twee inwoners hebben in het verleden geen gebruik gemaakt van burgerparticipatie. Zij hebben naar eigen zeggen ook geen uitnodigingen om te participeren gehad. De derde inwoner is niet betrokken geweest bij burgerparticipatie, maar heeft hier wel van gehoord. Meer informatie hierover staat in bijlage 4, pagina 27.

Burgerparticipatie in de toekomst

Alle vier de respondenten willen in de toekomst participeren. Zij zouden dit willen wanneer een situatie voor hen van belang is. Voorbeelden hiervan zijn situaties die zich in de wijk voordoen, op het ondernemersgebied en het vrijwilligerswerk dat zij doen. Twee van de vier respondenten willen echter pas participeren als de gemeente zich meer proactief toont en meer betrokkenheid naar haar inwoners en verenigingen toe genereert. De gemeenteraad, het college en de ambtenaren zijn volgens hen slecht op de hoogte van wat er onder Oudewaternaren en verenigingen speelt. Een bezoek afleggen aan verenigingen en scholen zou volgens hen een oplossing zijn. Hier is een derde respondent het mee eens. Hij ziet dit echter niet als voorwaarde voor burgerparticipatie. De twee geïnterviewden die proactiviteit en betrokkenheid niet als voorwaarde zien, participeren het liefst door middel van persoonlijk contact tussen gemeente en inwoners, een ondernemerspanel of via een klankbordgroep. Beiden vinden het één -op- één -contact tussen gemeente en inwoners erg waardevol.⁶²

“Als de wethouder één keer in het jaar bij onze vereniging langskomt, dan raak ik gemotiveerder om de gemeente te helpen.” –Inwoner

Alle respondenten willen via een brief op de hoogte gehouden worden van participatiemogelijkheden. E-mail wordt door twee inwoners als prettig communicatiemiddel ervaren en één inwoner vindt een verwijzing in de IJsselbode goed. Dit echter wel in combinatie met een brief. Terugkoppeling van de resultaten wordt door alle geïnterviewden belangrijk gevonden.

Associaties van inwoners met de gemeente Oudewater

Drie respondenten vinden dat de gemeente Oudewater niet open en transparant is. Er heerst veel onduidelijkheid onder inwoners. Als voorbeeld geeft een geïnterviewde de aanleg van kunstgrasvelden bij de voetbalvereniging.

⁶² Citaat in kader: Uit interview met inwoner 1, pagina 28 van de bijlagen

Binnen enkele maanden was dit geregeld en inwoners wisten hier niets vanaf. Twee geïnterviewden hebben het gevoel dat er door de gemeente veel onder de tafel geschoven wordt. Inwoners worden niet geïnformeerd. Volgens een respondent kan de gemeenteraad meer transparant zijn. Zij zouden zich meer in de samenleving kunnen laten zien en in gesprek kunnen gaan met inwoners.⁶³

“Vaak weten Oudewaterenaren al dat er plannen zijn. De gemeente communiceert hier niet over. Dit veroorzaakt geruchten.” –Inwoner

Behoudend imago

Drie respondenten vinden dat de gemeente te veel vanuit het negatieve handelt. De gemeente zou volgens hen meer in samenspraak met haar inwoners kunnen werken. Volgens de geïnterviewden zegt de gemeente Oudewater op initiatieven vanuit de samenleving veel ‘nee’ en beargumenteert zij dit vervolgens slecht.

Ingezonden brieven vanuit gemeenteraad

Drie inwoners vinden dat onenigheden in de gemeenteraad niet geuit moeten worden via de IJsselbode. Zij vinden dat de raad een gezamenlijk doel moet nastreven, namelijk van Oudewater een goede stad maken. De vierde respondent vindt het goed dat de gemeenteraad open is in wat er zich afspeelt in de raad, maar vindt het onjuist dat de brieven niet feitelijk en op de man gespeeld zijn.

Interne communicatie

Twee geïnterviewden hebben het gevoel dat de interne communicatie van de gemeente Oudewater niet goed is. Volgens een respondent zitten niet alle ambtenaren op één lijn. “De ene ambtenaar zegt dat een vergunning wel verleend kan worden, de volgende zegt dat dit niet kan.”⁶⁴

Samenvatting

Alle vier de inwoners vinden burgerparticipatie belangrijk. Volgens twee geïnterviewden betreft de gemeente haar inwoners onvoldoende bij beleidsvorming en -uitvoering. Één respondent heeft hier geen zicht op. De vierde geïnterviewde vindt dat de gemeente steeds meer aan burgerparticipatie doet.

Vier respondenten willen in de toekomst participeren. Twee inwoners participeren het liefst door middel van persoonlijk contact tussen gemeente en inwoners, een ondernemerspanel of via een klankbordgroep. De overige twee inwoners willen in de toekomst participeren, mits de gemeente Oudewater zich meer proactief toont en meer betrokkenheid naar haar inwoners toe genereert.

Drie inwoners hebben in het verleden geen uitnodigingen gehad om te participeren. De vierde inwoner is aanwezig geweest bij wijkgesprekken. In de toekomst zouden deze beter kunnen volgens de inwoner. De gemeente moet bijvoorbeeld het probleem afkaderen en resultaten terugkoppelen.

Vier respondenten vinden dat de gemeente niet transparant is. Inwoners worden weinig geïnformeerd over zaken, wat geruchten veroorzaakt. Volgens drie geïnterviewden denkt de gemeente te veel vanuit het negatieve. Zij zou meer in samenspraak met haar inwoners moeten werken.

4.1.5 65- plussers

In totaal zijn vier inwoners van de gemeente Oudewater van 65 jaar en ouder geïnterviewd. Voor de uitgebreide interviews wordt hierbij verwezen naar bijlage 4, vanaf pagina 31.

Inwoners en burgerparticipatie

Alle vier de inwoners vinden burgerparticipatie erg belangrijk. Inwoners van Oudewater moeten volgens hen de mogelijkheid hebben om mee te praten en een mening te geven. Voorwaarde is wel dat de gemeente hier iets mee doet. Alle geïnterviewden hebben het gevoel dat dit niet gebeurt. Zij willen resultaat zien. Of, wanneer dit niet mogelijk is, een bericht met de reden hiervoor. Dit laat de gemeente Oudewater na volgens de respondenten. Daarnaast moeten bestuurders behoefte hebben aan burgerparticipatie en hier daadwerkelijk het belang van inzien. Hier twijfelt een inwoner aan.⁶⁵

“Ik heb het idee dat ambtenaren en wethouders hun stukje vrijheid niet kwijt willen. Zij willen alles zelf onder controle hebben.” – Inwoner

⁶³ Citaat in kader(1): Uit interview met inwoner 2, pagina 29 van de bijlagen

⁶⁴ Citaat in tekst: Uit interview met inwoner 1, pagina 30 van de bijlagen

⁶⁵ Citaat in kader(2): Uit interview met inwoner 2, pagina 32 van de bijlagen

Drie geïnterviewden vinden dat de gemeente Oudewater haar inwoners (zowel in Oudewater als in de buitengebieden) te weinig betreft bij beleidsvorming en -uitvoering. De vierde inwoner weet niet goed of de gemeente haar inwoners voldoende betreft bij beleidsvorming en -uitvoering. Een wijkplatform enkele jaren geleden is de enige vorm van burgerparticipatie die hij zich kan herinneren. Hier heeft de geïnterviewde niet aan meegewerkt. Gebrek aan tijd is hier de reden voor.

Inwoners en burgerparticipatie in het verleden

In het verleden hebben drie inwoners geparticipeerd. Één geïnterviewde heeft wijkplatforms bijgewoond. Deze verliepen goed, al miste de respondent een goede regie. Zo werden er punten besproken die in voorgaande vergaderingen al aan de orde waren gekomen. Een terugkoppeling van de resultaten werd niet gegeven volgens de geïnterviewde. Ook was de geïnterviewde actief in een commissie voor Klein Hekendorp. Dit verliep erg goed volgens de respondent. Een extern bureau organiseerde informatiebijeenkomsten. Deze werden goed geleid en resultaten werden naar participanten teruggekoppeld. Een tweede respondent was ook aanwezig als commissielid rondom het traject Klein Hekendorp. Ook hij was tevreden over het verloop. Verder was de tweede respondent aanwezig tijdens een wijkschouw. De gemeente gaf hierin volgens hem niet duidelijk haar grenzen aan en maakte valse beloften. Inwoners hebben verschillende knelpunten in de wijk aangegeven, maar achteraf bleek dat de gemeente geen geld had om deze knelpunten aan te passen.

Een derde inwoner is ook aanwezig geweest bij een wijkschouw. Wethouder, ambtenaren en politie bleven echter aan de voorkant van de wijk. Dit had de geïnterviewde graag anders gezien. Verder verliep de wijkschouw goed. De vierde inwoner heeft in het verleden niet geparticipeerd. Gebrek aan tijd lag hieraan ten grondslag.

De drie geïnterviewden werden van de participatiemogelijkheid op de hoogte gebracht per brief en via een uitnodiging in de IJsselbode. Deze manieren van informeren worden door de respondenten als positief beschouwd.

Inwoners en toekomstige burgerparticipatie

Twee inwoners willen in de toekomst door de gemeente betrokken worden bij beleidsvorming en -uitvoering. Zij willen dit voornamelijk over situaties die hen direct aangaan. Voorbeelden hiervan zijn situaties die zich in een wijk voordoen. Van belang is, volgens de twee respondenten, dat de gemeente een plan heeft. Een geïnterviewde gaf aan dat wanneer je als gemeente geen plan hebt, inwoners niet weten waar zij over kunnen participeren en er allerlei randzaken bij halen. De gemeente moet haar grenzen duidelijk aangeven. Één geïnterviewde gaf aan in een wijkplatform te willen plaatsnemen. Dit is een kleine groep van wijkbewoners die om de paar maanden bij elkaar komt om te praten over vooraf opgestelde agendapunten. Een wethouder en ambtenaar zijn hier dan bij aanwezig.

De derde inwoner wil even niet meer participeren. Dit heeft hij in het verleden gedaan, maar het verliep niet goed. Er was volgens hem geen terugkoppeling vanuit de gemeente over wat er met de resultaten gedaan werd en er werden valse beloften gemaakt. In de toekomst zou de respondent mogelijk willen participeren, mits de bovenstaande zaken verbeteren.

De vierde inwoner wil niet meer participeren omdat zijn interesse en betrokkenheid verdwenen is. Leeftijd speelt hierin een grote rol.

De vier inwoners willen via een brief of een uitnodiging in de IJsselbode op de hoogte gebracht worden van een participatiemogelijkheid. Het initiatief voor burgerparticipatie ligt volgens de geïnterviewden bij de gemeente. Terugkoppeling van wat er met de participatie-uitkomsten gedaan wordt, vinden de drie inwoners belangrijk.

Betrokkenheid vergroten

Drie inwoners vinden het persoonlijk contact tussen inwoners en gemeente belangrijk. Zij zien graag dat bestuurders en ambtenaren naar Oudewaterenaren toe gaan en interesse tonen in een situatie. Dit creëert volgens hen betrokkenheid.

Associaties inwoners met gemeente Oudewater

Alle vier de inwoners vinden dat raadsleden onbekend zijn en niet naar buiten treden. Raadsleden zouden zich volgens hen op straat moeten laten zien en praten met inwoners. In de IJsselbode staan verschillende ingezonden brieven van gemeenteraadsleden. Hier zijn drie geïnterviewden fel tegen.⁶⁶

“De raad is niet één raad. Dit zou meer moeten. Raadsleden moeten opkomen voor de gemeente en niet voor de eigen partij.” –Inwoner

⁶⁶ Citaat in kader: Uit interview met inwoner 3, pagina 35 van de bijlagen

De brieven zijn volgens hen negatief en niet goed voor de beeldvorming van de gemeenteraad. De vierde geïnterviewde leest deze ingezonden brieven niet.

Drie geïnterviewden vinden dat de gemeente Oudewater te weinig communiceert met haar inwoners. Er bestaat volgens hen veel onduidelijkheid onder inwoners omdat de gemeente te weinig communiceert. Ook reageert de gemeente volgens de respondenten niet op initiatieven (brieven, klachten) vanuit de samenleving.

Één geïnterviewde vindt dat de interne communicatie van de gemeente Oudewater te wensen overlaat. Ambtenaren weten onderling niet goed van elkaar wat zij zoal doen en welke taken daarbij horen.

Samenvatting

Alle vier de inwoners vinden burgerparticipatie erg belangrijk. Drie geïnterviewden geven aan dat de gemeente Oudewater haar inwoners te weinig betreft bij beleidsvorming en -uitvoering. Twee inwoners zouden dit graag meer willen doen. Één geïnterviewde wil bijvoorbeeld plaatsnemen in een wijkplatform. Persoonlijk contact is van belang volgens drie inwoners. Raadsleden, ambtenaren en collegeleden zouden naar inwoners toe kunnen komen en met hen praten. In het verleden zijn drie inwoners actief geweest tijdens burgerparticipatie. Het participatietraject rondom Klein Hekendorp wordt als succesvol beschouwd. De wijkshow verliep ook goed, maar terugkoppeling miste. Tijdens een wijkplatform werd de regie niet strak uitgevoerd.

Drie inwoners vinden dat de gemeenteraad meer als één raad zou moeten opereren. Ingezonden brieven werken hier niet aan mee. De gemeente zou meer kunnen communiceren met haar inwoners. Er heerst veel onduidelijkheid onder inwoners.

4.2 Ambtenaren en collegeleden spreken zich uit

4.2.1 Visie van ambtenaren

Vijf ambtenaren zijn geïnterviewd. Een uitgebreide uitwerking per interview staat in bijlage 5, vanaf pagina 36.

Ambtenaren en burgerparticipatie

De term burgerparticipatie wordt door elke ambtenaar anders geïnterpreteerd:

- “Burgerparticipatie is het contact dat je hebt met inwoners.”
- “Burgerparticipatie is de communicatie met inwoners en ondernemers over een bepaald project.”
- “Burgerparticipatie is het luisteren van de gemeente naar haar inwoners.”
- “Burgerparticipatie houdt in dat de gemeente keuzes moet opleggen aan inwoners die voor de gemeente goed uitpakken.”
- “Burgerparticipatie houdt in dat inwoners bij overheidsaangelegenheden betrokken worden.”⁶⁷

Vier ambtenaren vinden burgerparticipatie belangrijk. Dit om draagvlak voor beleid te creëren en gebruik te maken van kennis vanuit de bevolking. De vijfde ambtenaar gaf als definitie van burgerparticipatie: ‘De gemeente moet keuzes opleggen aan inwoners die voor de gemeente goed uitpakken’. De geïnterviewde vindt het belangrijk dat inwoners geïnformeerd worden over besluiten die de gemeente neemt, maar vindt participatie een stap te ver. Burgerparticipatie wordt door de geïnterviewde gezien als een voortdurende bron van discussie waar hoogst zelden een goed idee uit voortkomt.

Drie geïnterviewden vinden dat de gemeente haar inwoners onvoldoende betreft bij beleidsvorming en –uitvoering. Één ambtenaar vindt dat de gemeente dit wel voldoende doet. De vijfde geïnterviewde gaf aan hier niet over te kunnen oordelen. Een gebrek aan kennis over het inzetten van burgerparticipatie door andere sectoren ligt hieraan ten grondslag.

⁶⁷ Citaten in tekst: Uit interviews met ambtenaren, pagina 36 van de bijlagen

Ambtenaren en burgerparticipatie in het verleden

Alle vijf de geïnterviewden hebben in het verleden burgerparticipatie ingezet. Dit is gedaan door het houden van inloopavonden en informatie- en groepsbijeenkomsten, schriftelijke enquêtes op te stellen en inwoners te interviewen. Hieronder volgen enkele voorbeelden. Voor een uitgebreide uitwerking van de voorbeelden wordt hierbij verwezen naar bijlage 5, pagina 38-41.

Één respondent heeft in het verleden onder tijdsdruk een bijeenkomst voor een project georganiseerd. In een korte tijd moesten veel besluiten genomen worden en de bijeenkomst werd snel georganiseerd. Er werd niet de tijd en aandacht aan participatie geschonken die er eigenlijk moet zijn. Een derde ambtenaar was aanwezig bij een groepsbijeenkomst. Deze liep volledig uit de hand. Twee dominant aanwezigen waren faliekant tegen het project en sleepten de overige aanwezigen hierin mee. Ook was de ambtenaar aanwezig bij een groot participatieproject rondom Klein Hekendorp. Een extern adviesbureau organiseerde dit. De betrokken ambtenaar gaf aan dat –door de gemeente- vooraf opgestelde plannen werden gepresenteerd waar inwoners een keuze uit konden maken. Ideeën of suggesties van inwoners werden echter volgens de respondent niet gebruikt.⁶⁸

“Tijdens de bijeenkomst werden plannen van de gemeente gepresenteerd. Burgers kunnen hier wat van vinden, maar veranderen doe ik niet.” – Ambtenaar

Volgens vier ambtenaren geven bestuurders van Oudewater inwoners de mogelijkheid om te participeren, maar doen zij vervolgens niets met de uitkomsten. Dit merkten zij door afgewezen adviezen. Elke ambtenaar schrijft een advies aan de hand van de uitkomsten van een participatietraject. Vier ambtenaren merkten dat met deze adviezen niets gedaan werd. Het uiteindelijke besluit stond al vast voordat participatie plaatsvond. Één van de vier respondenten begrijpt dit en is het hier mee eens. De vijfde respondent merkt niet dat zijn adviezen worden afgewezen.

Rol van de communicatieadviseur tijdens burgerparticipatie

De communicatieadviseur van de gemeente Oudewater heeft geen rol tijdens een participatieproces. Dit geven de vijf geïnterviewden aan. Eventuele brieven die naar externe partijen gaan, worden af en toe nagekeken door de communicatieadviseur.

Ambtenaren en toekomstige burgerparticipatie

Twee geïnterviewden willen voor de organisatie van burgerparticipatie hulp. Hulp in de vorm van een checklist of een training voor ambtenaren die onbekend zijn met burgerparticipatie. De sector REV is in het bezit van een checklist. Deze is echter beperkt. De rol die communicatie speelt tijdens burgerparticipatie ontbreekt. Drie ambtenaren zien graag één centraal persoon in de organisatie het proces van burgerparticipatie organiseren. Kanttekening hierbij is dat deze centrale ambtenaar niet voldoende inhoudelijk op de hoogte is van het beleid. In de toekomst zal dit lastig zijn.

Interne communicatie

De geïnterviewde ambtenaren weten niet of nauwelijks van elkaar wat zij doen. Communicatie tussen sectoren onderling is er in beperkte mate. Meerdere ambtenaren gaven aan dat elke sector een eigen koninkrijkje is. Er is weinig afstemming tussen de vier sectoren onderling.⁶⁹

“Elke sector is een eigen koninkrijkje. Ik heb geen idee wat collega’s van andere sectoren doen voor werk.” – Ambtenaar

De communicatie in de sector BBZ kan beter volgens een ambtenaar. Zo bestaat er geen sectoroverleg. De overige drie sectoren hebben dit wel. De sector BBZ heeft wekelijks een terugkoppeling van de MT-vergadering. Echter, niet alle ambtenaren van de sector BBZ zijn aanwezig tijdens deze terugkoppeling. Een overleg waar de gehele organisatie aan deelneemt, bestaat niet in de gemeente Oudewater.

Samenvatting

Vier van de vijf ambtenaren vinden burgerparticipatie belangrijk en willen dit inzetten. Één ambtenaar vindt het belangrijk dat inwoners geïnformeerd worden, maar vindt participatie een brug te ver. Drie ambtenaren vinden dat de gemeente Oudewater te weinig aan burgerparticipatie doet. De vierde geïnterviewde vindt dat de gemeente voldoende aan burgerparticipatie doet en de vijfde heeft hier geen zicht op.

⁶⁸ Citaat in kader(1): Uit interview met ambtenaar 2, pagina 39-40 van de bijlagen

⁶⁹ Citaat in kader(2): Uit interview met ambtenaar 4, pagina 42 van de bijlagen

Dit laatste komt door de gebrekkige interne communicatie van de gemeente Oudewater. Alle geïnterviewden geven aan dat zij van elkaar niet weten wat zij doen. Wanneer een participatieproces is afgerond, wordt er door het college van B en W volgens vier respondenten niets met de uitkomsten gedaan. In de toekomst zouden twee ambtenaren graag een checklist willen voor het organiseren van burgerparticipatie. Hierin wordt de rol van de communicatieadviseur beschreven. Deze rol is op dit moment nihil.

4.2.2 Visie van collegeleden

Alle drie de collegeleden van de gemeente Oudewater zijn geïnterviewd: twee wethouders en de burgemeester. Voor een uitwerking van de interviews wordt hierbij verwezen naar bijlage 5, pagina 43.

Collegeleden en burgerparticipatie

De burgemeester en twee wethouders van de gemeente Oudewater gaven de volgende definities van burgerparticipatie:

- “Het deelnemen van inwoners aan de besluitvorming, dat leidt tot besluiten waar draagvlak voor ontstaat.”
- “Inwoner doet mee in het geheel (meedenken, meewerken en meehelpen).”
- “Ik vind burgerparticipatie lastig. Inwoners denken snel dat zij beslissingsrecht hebben, maar dat is niet zo. Burgerparticipatie is het eventueel bijsturen.”⁷⁰

Twee collegeleden vinden het goed om inwoners te betrekken bij beleidsvorming en -uitvoering. Het derde collegelid staat minder positief tegenover burgerparticipatie. Inwoners hebben volgens de respondent niet de gewenste kennis en interesse voor gemeentelijke politiek. Inwoners kunnen volgens het collegelid eventueel meepraten over details, maar de uiteindelijke beslissing wordt te allen tijde door de gemeente genomen.⁷¹

“Ik neem een beslissing en deze staat vast. Hier kunnen burgers niets aan veranderen.” –Collegelid

De collegeleden hebben elk een andere mening over of de gemeente Oudewater haar inwoners voldoende betreft bij beleidsvorming en -uitvoering. Één collegelid geeft aan dat de gemeente haar inwoners voldoende betreft. De tweede geïnterviewde vindt dat de gemeente er voldoende aan doet, maar dat dit verminderd is ten opzichte van voorgaande jaren. Het derde collegelid geeft aan dat de gemeente Oudewater haar inwoners meer zou kunnen betrekken bij beleidsvorming en -uitvoering. Er worden volgens hem bijeenkomsten georganiseerd, maar dan wordt er door de gemeente informatie gegeven waarvan het uiteindelijke besluit al vastligt. Er is geen sprake van interactie.

Collegeleden en burgerparticipatie in het verleden

Alle drie de collegeleden hebben burgerparticipatie ingezet. Één collegelid is alleen betrokken geweest bij wijkplatforms.⁷² Deze platforms verliepen volgens de respondent niet goed: er werden verkeerde wijkcombinaties gevormd en het gesprek bleef hangen op een paaltje in de achtertuin.

Het tweede collegelid zette voornamelijk groeps- en informatiebijeenkomsten in. De groepsbijeenkomst escaleerde en wordt niet meer georganiseerd. De informatiebijeenkomsten verliepen goed volgens de respondent. Met de uitkomsten werd echter niets gedaan. Het collegelid vond dat succesvolle suggesties van inwoners ontbraken door gebrek aan kennis over gemeentelijke politiek. Het derde collegelid heeft in het verleden verschillende vormen van burgerparticipatie ingezet. Wijkavonden⁷³, wijkshouwen⁷⁴ en een burgerenquête zijn hier voorbeelden van. Kleine knelpunten die naar voren kwamen, werden volgens de respondent naar het Meldpunt gestuurd en grotere kwamen als besprekingspunt in het college van B&W. Alle uitkomsten werden teruggekoppeld in de IJsselbode.

⁷⁰ Citaten in tekst: Uit interviews met collegeleden, pagina 43 van de bijlagen

⁷¹ Citaat in kader: Uit interview met collegelid 3, pagina 43 van de bijlagen

⁷² Een wijkgesprek houdt in dat collegeleden samen met wijkbewoners spreken over eventuele knelpunten in de wijk

⁷³ Een wijkavond houdt in dat inwoners van een wijk worden uitgenodigd op het stadskantoor om te praten met collegeleden over de situatie in de wijk.

⁷⁴ Een wijkshouw houdt in dat collegeleden samen met de politie, woningbouwvereniging, betrokken ambtenaar en inwoners door de wijk heen lopen om knelpunten te bespreken.

Rol van de communicatieadviseur tijdens burgerparticipatie

De communicatieadviseur wordt vrijwel niet betrokken bij een participatietraject. De adviseur liep volgens een collegelid mee tijdens de wijkschouw, maar deze vorm van participatie is opgeheven. Verder worden enkele brieven gescreend door de communicatieadviseur.

Collegeleden en toekomstige burgerparticipatie

Één collegelid vindt dat de gemeente meer naar haar inwoners toe moet. Interactie is hierbij belangrijk. Een tweede collegelid stelt dat inwoners zelf het initiatief moeten nemen voor burgerparticipatie. Echter, als een inwoner met een initiatief komt, wordt er volgens hem door ambtenaren direct naar de regels gekeken. Het collegelid ziet graag dat initiatieven in de toekomst gestimuleerd worden. Het derde collegelid heeft weinig met burgerparticipatie. Besluiten liggen volgens de geïnterviewde bij de gemeente en dit zal zo blijven.

Één collegelid vindt dat de gemeente Oudewater meer transparant zou kunnen zijn. De gemeente informeert inwoners over zaken waar zij wettelijk verplicht toe is. Toch zou zij meer open kunnen zijn en vertellen wat zij zoal doet. Deze mening wordt niet gedeeld. De overige twee collegeleden vinden niet dat de gemeente meer transparant moet zijn. Één collegelid geeft aan dat transparantie in zijn geheel niet hoeft.

Twee collegeleden zien graag dat de gemeenteraad meer aan burgerparticipatie doet. De raad zou inwoners kunnen opzoeken en hen vragen om hun mening.

Interne communicatie

Twee collegeleden vinden dat de interne communicatie niet optimaal is. Sectoren communiceren niet met elkaar. Elke sector is volgens een collegelid een eigen koninkrijkje. Er bestaat geen afstemming. Het derde collegelid geeft aan dat interne communicatie ‘low Profile’ moet blijven. De organisatie doet zijn best om te communiceren, meer moet er niet aan gedaan worden.⁷⁵

“Ik merk in collegevoorstellen dat er geen afstemming is. Een sector blijkt dan niets van een voorstel af te weten.” – Collegelid

Samenvatting

Door de drie collegeleden wordt burgerparticipatie niet even consequent ingezet. Één collegelid is veel betrokken bij burgerparticipatie. De geïnterviewde staat hier echter niet positief tegenover. Het besluit ligt volgens het collegelid bij de gemeente en staat al vast voordat inwoners van Oudewater kunnen participeren. Een tweede collegelid gaf aan burgerparticipatie meerdere keren in het verleden te hebben ingezet. De geïnterviewde vindt het consulteren van Oudewateraren belangrijk en zou graag zien dat de gemeente Oudewater naar haar inwoners toe gaat. Het derde collegelid vindt burgerparticipatie belangrijk en vindt dat de gemeente Oudewater hier een verbeterslag in kan maken. De gemeente zou meer de interactie met haar inwoners moeten opzoeken. In het verleden heeft de geïnterviewde een wijkgesprek bijgewoond. Deze verliep echter niet naar wens. In de toekomst ziet de geïnterviewde graag inwoners met initiatieven komen. Voorwaarde is dat de gemeente initiatieven vanuit de bevolking stimuleert.

De interne communicatie is niet optimaal, dit vinden twee collegeleden. Elke sector is zijn eigen koninkrijkje. Er vindt geen afstemming plaats. Een derde collegelid vindt dat de interne communicatie ‘low Profile’ moet blijven.

⁷⁵ Citaat in kader: Uit interview met collegelid 1, pagina 47 van de bijlagen

5 Conclusies

In dit hoofdstuk volgen conclusies. Deze zijn opgesteld aan de hand van resultaten vanuit interviews met twintig inwoners, vijf ambtenaren en alle drie de collegeleden. De onderstaande paragrafen geven inzicht in de verkregen informatie vanuit interviews in combinatie met de theorieën die zijn beschreven over burgerparticipatie.

Uiteindelijk zijn in totaal twintig inwoners voor de interviews geselecteerd, noodzakelijkerwijs een beperkte groep. Deze groep is uiteraard niet representatief naar de hele bevolking van Oudewater. Wel geven de twintig geïnterviewden een indicatie. In dit hoofdstuk leest u een algemene conclusie. Bij bepaalde resultaten is rekening gehouden met de leeftijdscategorie. Voorbeeld hiervan is de wijze waarop inwoners willen participeren. Dit lijkt immers afhankelijk te zijn van de leeftijdscategorie.

Aan de hand van deze conclusies, kunnen er antwoorden geformuleerd worden op de vooraf opgestelde deelvragen. Deze deelvragen helpen bij de beantwoording van de centrale vraag: *'Hoe willen burgers van Oudewater door de gemeente betrokken worden bij beleidsvorming en - uitvoering en hoe kan de gemeente Oudewater hier in de toekomst op inspelen?'*

5.1 Burgerparticipatie in het heden

Deze paragraaf geeft antwoorden op de volgende deelvragen:

- Vinden inwoners burgerparticipatie belangrijk?
- Is er voldoende intern draagvlak binnen de gemeente voor burgerparticipatie?
- Willen inwoners participeren?
- Vinden zij dat de gemeente Oudewater voldoende participatiemogelijkheden aanbiedt?
- Wat zijn de beweegredenen en voorwaarden voor inwoners om betrokken te worden bij beleidsvorming- en uitvoering?

Alle twintig de ondervraagde inwoners vinden burgerparticipatie erg belangrijk. Op dit moment vinden drie respondenten dat de gemeente Oudewater haar inwoners voldoende betreft bij beleidsvorming en –uitvoering. 14 respondenten vinden dat de gemeente haar inwoners onvoldoende betreft. Zij worden geïnformeerd over zaken, maar er is geen mogelijkheid om te participeren. Twee ondervraagde inwoners hebben geen idee of de gemeente haar inwoners voldoende betreft bij beleidsvorming en –uitvoering en tot slot één respondent geeft aan dat de gemeente haar inwoners steeds meer betreft.

Uit het interne onderzoek blijkt dat één geïnterviewde ambtenaar en één collegelid vinden dat inwoners voldoende betrokken worden. Dit is tegenstrijdig met wat het merendeel van de geïnterviewde inwoners vindt. Zij vinden dat zij weinig betrokken worden bij beleidsvorming en –uitvoering.

16 van de 20 ondervraagde inwoners willen in de toekomst participeren. Voorwaarde voor hen is dat het onderwerp van participatie direct voor hen van belang is. Lydia Jumelet en Iris Wassenaar (2003)⁷⁶ geven deze uitkomst als randvoorwaarde voor succesvolle burgerparticipatie: “De problematiek moet zich lenen voor burgerparticipatie. Dit is wanneer inwoners geïnteresseerd zijn in het onderwerp.” Kim Loyens en dr. Steven van de Walle (2006)⁷⁷ vullen dit als volgt aan: “Inwoners zullen meer geneigd zijn te participeren als de problematiek direct voor hen van belang is. Men wil meedenken en meepraten wanneer een probleem direct voor hen van belang is, wanneer zij er direct mee te maken hebben.” Het CLEAR model van Lowndes, Pratchett en Stoker (2006)⁷⁸ geeft elementen weer die invloed hebben op het participatiegedrag van mensen. Inwoners moeten volgens hen gemotiveerd zijn om te participeren. Het is van belang dat de gemeente Oudewater bij elk onderwerp onderzoekt wie de doelgroep is en of het onderwerp voor hen van belang is.

Voorwaarde voor de 16 inwoners die hebben aangegeven te willen participeren is dat de gemeente het initiatief hiertoe neemt. Één collegelid stelt dat het initiatief vanuit inwoners moet komen. Dit idee is tegenstrijdig met wat inwoners vinden. Een tweede voorwaarde voor de ondervraagde inwoners is dat de gemeente Oudewater hen vanaf de ontwikkeling van een plan betreft. Er moet een plan aanwezig zijn, maar dit moet niet vaststaan. Lydia Jumelet en Iris Wassenaar (2003)⁷⁹ bespreken randvoorwaarden voor succesvolle burgerparticipatie. Zij vinden dat er voldoende beleidsruimte moet zijn. De inhoud van de plannen moet volgens hen niet vaststaan. Participanten moeten de mogelijkheid hebben om nieuwe ideeën aan te dragen en de gemeente moet open staan voor aanpassingen. Van belang is volgens Jumelet en Wassenaar dat de gemeente grenzen vaststelt waarbinnen aanpassingen mogelijk zijn.

Intern draagvlak

De uitkomsten van het onderzoek duiden erop dat er binnen het gemeentelijk apparaat van Oudewater vooralsnog onvoldoende draagvlak is voor burgerparticipatie. Ambtenaren en collegeleden lijken niet op één lijn te zitten. Het belang en de voordelen van burgerparticipatie worden niet door alle ondervraagde ambtenaren en collegeleden ingezien. Kennelijk wordt er dan ook niet door iedereen evenveel gedaan met inbreng van inwoners. Inwoners merken dit. Acht van de twintig ondervraagde inwoners vinden dat “de gemeente er toch niets mee doet”.

⁷⁶ Jumelet, L. & Wassenaar, I. *Overheidscommunicatie*. Utrecht/Zutphen: ThiemeMeulenhoff, 2003, P. 205

⁷⁷ Loyens, K. & Walle, S van de. *Methoden en technieken van burgerparticipatie: strategieën voor betrokkenheid van burgers bij het federaal plan duurzame ontwikkeling*, 2006, P.6-11

⁷⁸ Graaf, J.L. de., Ostaaijen, J.J.C. van. & Hendriks, P.M.A. *Noties voor participatienota's? Een verkennende analyse naar lokale participatiedocumenten in 31 Nederlandse gemeenten*, 2010, P.11

⁷⁹ Jumelet, L. & Wassenaar, I. *Overheidscommunicatie*. Utrecht/Zutphen: ThiemeMeulenhoff, 2003, P. 205

Commissie Wallage (2001)⁸⁰ benadrukt dat de overheid alleen burgerparticipatie kan inzetten wanneer bestuurders open staan voor argumenten en ideeën van participanten. Dit is iets wat verbeterd kan worden binnen de gemeente Oudewater.

De communicatieadviseur van de gemeente Oudewater heeft geen rol tijdens burgerparticipatie. Commissie Wallage (2001)⁸¹ benadrukt het belang van de communicatieadviseur binnen een organisatie en tijdens burgerparticipatie: “Om beleid beter te laten aansluiten bij de doelgroep en hen op een juiste wijze hiervan op de hoogte te stellen, zou de communicatieadviseur te allen tijde benaderd moeten worden door beleidsambtenaren.” Volgens Commissie Wallage (2001)⁸² is communicatie een managementtaak. Dit betekent voor de gemeente Oudewater dat de communicatieadviseur structureel zou moeten plaatsnemen in het Management Team (MT). Op dit moment gebeurt dit niet, de communicatieadviseur heeft een beleidsfunctie en geen managementtaak. De Gemengde Commissie Communicatie (2005)⁸³ borduurt voort op dit punt van commissie Wallage. Volgens de commissie is communicatie een managementtaak en zouden bestuurders communicatie als volwaardig aspect van een beleidsproces moeten zien.

5.2 Burgerparticipatie in het verleden

In deze paragraaf worden de volgende deelvragen beantwoord:

- Hebben inwoners/ambtenaren/collegeleden in het verleden gebruik gemaakt van burgerparticipatie? Zo ja, hoe?
- Wat ging goed en wat ging minder goed?
- Hoe worden inwoners op de hoogte gesteld van participatiemogelijkheden? Was dit volledig en op tijd?

Opvallend is dat slechts acht van de ondervraagde inwoners in het verleden hebben meegewerkt aan burgerparticipatie, terwijl uit het onderzoek is gebleken dat alle twintig onderzochte inwoners burgerparticipatie belangrijk vinden en dat 16 van hen willen participeren. Vanuit de kwalitatieve interviews met twintig inwoners is gebleken dat 12 respondenten niet hebben deelgenomen aan een participatietraject. Gebrek aan tijd en interesse lag hier bij vier ondervraagde inwoners ten grondslag. Acht respondenten hebben niet deelgenomen aan burgerparticipatie omdat zij hier nooit uitnodigingen voor hebben gehad. Voor deze laatste groep geïnterviewde inwoners is er door de gemeente Oudewater geen rekening gehouden met de elementen: ‘Kunnen zij participeren’, ‘zijn zij gemotiveerd om te participeren’, ‘krijgen zij de kans om te participeren’ en ‘worden inwoners gevraagd om te participeren’. Dit volgens het CLEAR model van Lowndes, Pratchett en Stoker (2006).⁸⁴

De acht onderzochte inwoners die in het verleden geparticipeerd hebben, werden allen benaderd via een brief. Dit vonden zij een goede methode. Één participant kreeg naast een brief, een uitnodiging via de IJsselbode. Ook dit vond de respondent een goede methode.

Één ondervraagde inwoner heeft in het verleden een burgerenquête ingevuld. Deze enquête vond de respondent goed, maar zij miste de antwoordmogelijkheid ‘geen mening’. Vier van de twintig geïnterviewde inwoners zijn in het verleden aanwezig geweest bij een bijeenkomst. Bij drie van hen ging het om een bijeenkomst die georganiseerd werd door een extern bureau. Deze verliep goed. De vierde respondent is minder positief. De ondervraagde inwoner had het gevoel dat het plan al vaststond en de gemeente niet luisterde naar de mening van de aanwezigen. Een terugkoppeling miste ook. Deze terugkoppeling is een voorwaarde voor succesvolle burgerparticipatie, zo schrijven Kim Loyens en dr. Steven van de Walle (2006).⁸⁵

Tot slot, de wijkshouwer en het wijkplatform werden door vier ondervraagde inwoners bezocht. De gemeente gaf niet duidelijk haar grenzen aan waarbinnen er geparticipeerd kon worden. Dit zorgde voor veel onduidelijkheid, wat leidde tot oppervlakkige discussies. Terugkoppeling van de resultaten werd gemist.

⁸⁰ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P.45

⁸¹ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P.49

⁸² Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P.49

⁸³ Gemengde commissie communicatie. *Vijftig aanbevelingen voor communicatie met en door een Andere Overheid*, 2005, P.15

⁸⁴ Graaf, J.L. de., Ostaaijen, J.J.C. van. & Hendriks, P.M.A. *Noties voor participatienota's? Een verkennende analyse naar lokale participatiedocumenten in 31 Nederlandse gemeenten*, 2010., P.11

⁸⁵ Loyens, K. & Walle, S van de. *Methoden en technieken van burgerparticipatie: strategieën voor betrokkenheid van burgers bij het federaal plan duurzame ontwikkeling*, 2006, P.6-11

Wat zeggen ambtenaren en collegeleden

Alle vijf de geïnterviewde ambtenaren en drie collegeleden hebben in het verleden burgerparticipatie ingezet. Ambtenaren deden dit in de vorm van schriftelijke enquêtes, informatie- en groepsbijeenkomsten. De groepsbijeenkomst escaleerde. Bert Pol (2000)⁸⁶ onderschrijft in zijn boek 'Nieuwe aanpak van overheidscommunicatie' het gevaar van groepsprocessen: "Er kan 'groeps polarisatie' en 'false consensus' optreden. Groeps polarisatie houdt in dat de mening in groepen extremer kan zijn dan de mening van individuele groepsleden. False consensus is dat enkele aanwezigen een groepsbijeenkomst domineren en de grote meerderheid zwijgt." Deze vormen traden op tijdens de groepsbijeenkomst van de gemeente. Deze vorm van participatie wordt niet meer ingezet.

De ondervraagde collegeleden zijn betrokken geweest bij informatie- en groepsbijeenkomsten, wijkplatforms en wijkschouwen. Uit de interviews met collegeleden is gebleken dat de groepsbijeenkomst escaleerde, maar dat informatiebijeenkomsten succesvol waren. De wijkplatforms en wijkschouwen werden door één collegelid als succesvol beschouwd, maar een ander collegelid vond de gesprekken te oppervlakkig. Dit komt omdat de gemeente geen grenzen vaststelde waarbinnen inwoners konden participeren. Uit de interviews met twintig inwoners is gebleken dat zij behoefte hebben aan een gemeente die duidelijk aangeeft waarover er geparticipeerd kan worden en waarover niet. Dit leidt er toe dat er tijdens een bijeenkomst niet over oppervlakkigheden gesproken wordt, maar over de problematiek. Jumelet en Wassenaar (2003)⁸⁷ zeggen hierover het volgende: "Van belang is dat de gemeente kaders vaststelt waarbinnen aanpassingen mogelijk zijn. Geef dus als gemeente grenzen aan. Creëer realistische verwachtingen bij participanten over waar het participatieproces om gaat en waarbinnen gediscussieerd kan worden."

Uit deze paragraaf blijkt dat er een verschil zit in hoe de twintig ondervraagde inwoners burgerparticipatie ervaren en hoe de geïnterviewde ambtenaren en collegeleden dit doen. Één collegelid vindt dat alle informatiebijeenkomsten succesvol zijn verlopen, terwijl een geïnterviewde inwoner negatief is over een gehouden bijeenkomst. Een tweede collegelid vindt dat alle wijkschouwen en wijkplatforms goed zijn verlopen, terwijl veel onderzochte inwoners het hier niet mee eens zijn. In de toekomst is het van belang dat deze tegenstrijdigheden opgelost zijn. Dit onderzoek geeft inzicht in de wensen van inwoners betreft burgerparticipatie. Bestuurders en ambtenaren van de gemeente Oudewater kunnen dit in de toekomst gebruiken.

5.3 Burgerparticipatie in de toekomst

In deze paragraaf worden de volgende deelvragen beantwoord:

- Hoe willen inwoners in de toekomst participeren?
- Hoe willen inwoners op de hoogte gehouden worden over participatiemogelijkheden?
- Willen inwoners een terugkoppeling van de resultaten na afloop van het participatietraject?
- Hoe willen ambtenaren en collegeleden dat burgerparticipatie in de toekomst georganiseerd wordt?

Vanuit het interne onderzoek met vijf ambtenaren en alle drie de collegeleden is gebleken dat er geen eenduidig idee is over hoe burgerparticipatie in de toekomst het beste georganiseerd kan worden en welke vormen goed aansluiten bij de wensen van de doelgroep. Één collegelid vindt dat het initiatief tot burgerparticipatie bij inwoners moet liggen. Vanuit onderzoek onder twintig inwoners is gebleken dat zij vinden dat het initiatief bij de gemeente moet liggen.

Het onderzoek onder de twintig ondervraagde inwoners wijst erop dat zij het belangrijk vinden dat de gemeente Oudewater meer betrokkenheid toont naar haar inwoners, verenigingsleven en bedrijven toe. Zij zien graag dat collegeleden en ambtenaren langskomen en interesse tonen. De Gemengde Commissie Communicatie (2005)⁸⁸ benadrukt het belang van het persoonlijke contact tussen bestuurders en werknemers van een overheid met haar inwoners, verenigingsleven en bedrijven.

⁸⁶ Pol, B., Swankhuisen, C., Vendeloo, P. van. *Nieuwe aanpak in overheidscommunicatie: mythen, misverstanden en mogelijkheden*, 2007, P.137-138

⁸⁷ Jumelet, L. & Wassenaar, I. *Overheidscommunicatie*. Utrecht/Zutphen: ThiemeMeulenhoff, 2003, P. 205

⁸⁸ Gemengde commissie communicatie. *Vijftig aanbevelingen voor communicatie met en door een Andere Overheid*, 2005, P.7

Uit de interviews met twintig inwoners van Oudewater blijkt dat 16 van hen in de toekomst willen participeren. De jongere ondervraagde Oudewaternaren willen voornamelijk via een digitale of schriftelijke enquête betrokken worden. Zij willen in hun eigen tijd, zelf bepalen of zij meewerken aan een onderzoek. De oudere geïnterviewde inwoners vinden het persoonlijk contact met de gemeente belangrijk. Men wil door de gemeente betrokken worden via klankbordgroepen, panels en bijeenkomsten. Bovenal zien zij graag dat bestuurders en ambtenaren langskomen in wijken en met inwoners praten.

5.4 Associaties inwoners met de gemeente Oudewater

In deze paragraaf wordt de deelvraag ‘Welke associaties hebben inwoners met de gemeente Oudewater’ beantwoord.

Uit de interviews met twintig Oudewaternaren is gebleken dat negen ondervraagde inwoners zich weinig tot niet betrokken voelen bij de gemeente Oudewater. Zij hebben het idee dat “het allemaal wel goed gaat” of antwoorden “geen idee” op de vraag wat hun associaties zijn. Deze geringe betrokkenheid heeft wellicht met de leeftijd te maken (zeven van de negen respondenten komen uit de leeftijdscategorie 18-35 jaar), maar dit is niet zeker.

College van B en W en gemeenteraad

Zestien van de twintig geïnterviewde inwoners zijn niet bekend met het college van B en W. Men is nieuwsgierig naar de leden van het college en in wat zij doen. Zij zien het college en de ambtenaren graag meer in de openbaarheid treden. Dat wil zeggen, in gesprek gaan met inwoners, verenigingen en bedrijven. Opmerkelijk is het aantal ondervraagde inwoners dat weet welke partijen er in de gemeenteraad zitten en wie de raadsleden zijn: dit is slechts één respondent. Vijftien van de twintig geïnterviewde inwoners weten dit niet. Opvallend weinig respondenten hebben behoefte aan informatie over de gemeenteraad. Individuele raadsleden sturen in de IJsselbode af en toe brieven in. Een groot deel van de ondervraagde inwoners is hier ontevreden over. De gemeenteraad zit volgens hen duidelijk niet op één lijn. Ook wordt de rol van collegeleden tijdens actuele situaties –niet altijd positief- besproken. De Gemengde Commissie Communicatie (2005)⁸⁹ onderzocht hoe de overheid communicatie kan inzetten om voeling met de samenleving te houden: “Bestuurders en ambtenaren moeten te allen tijde op één lijn communiceren en naar buiten treden.”

Transparante gemeente

Twaalf van de twintig onderzochte inwoners vinden dat de gemeente Oudewater niet transparant en open is in haar communicatie naar inwoners toe. Zij hebben het gevoel dat zij te laat of niet geïnformeerd worden over situaties die spelen. Dit veroorzaakt geruchten. Commissie Wallage (2001)⁹⁰ zegt hierover het volgende: “Communicatie vanuit de overheid moet te allen tijde tijdig en juist zijn. Dit leidt onder andere tot een betrouwbaar imago.”

Initiatieven vanuit de samenleving worden volgens vijf ondervraagde inwoners direct vanuit het negatieve bekeken. Ambtenaren wijzen inwoners op de regels en staan niet open voor alternatieven of overleg. Één collegelid gaf dit ook aan. Volgens het communicatiekruispunt van Van Ruler (1998)⁹¹ zet de gemeente Oudewater hier de communicatiestrategie ‘informeren’ in. De gemeente informeert haar inwoners over een afgewezen initiatief. Er is geen overleg mogelijk. Vijf onderzochte inwoners zien graag dat de gemeente de strategie ‘dialogiseren’ inzet. Bij deze strategie is de communicatie tweezijdig en heeft het als doel ‘bekendmaking’.

Wat vinden ambtenaren en collegeleden

Alle geïnterviewde ambtenaren en collegeleden vinden de interne communicatie van de gemeente Oudewater beperkt. Er is geen afstemming tussen de verschillende sectoren. Sector BBZ heeft geen sectoroverleg en een overleg waar de gehele organisatie aan deelneemt, bestaat niet. Erik Reijnders (2006)⁹² spreekt over horizontale informatie-uitwisseling: “Horizontale informatie-uitwisseling vindt plaats tussen medewerkers van eenzelfde hiërarchisch niveau in een organisatie.”

⁸⁹ Gemengde commissie communicatie. *Vijftig aanbevelingen voor communicatie met en door een Andere Overheid*, 2005, P.12

⁹⁰ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P. 35

⁹¹ Van Ruler, Strategisch management en communicatie, 1998, P. 76-77

⁹² Reijnders, E. *Basisboek interne communicatie: Aanpak en achtergronden*, 2006, P. 132-133

Volgens hem kunnen medewerkers door deze informatie-uitwisseling werkzaamheden op elkaar afstemmen, informatie delen, eventuele problemen oplossen en elkaar helpen. Gezamenlijke werkoverleggen en onderlinge afstemming zijn volgens Reijnders (2006)⁹³ oplossingen om de verschillende ‘koninkrijkjes’ dichter bij elkaar te brengen. Het is van belang dat sectorhoofden werkoverleggen en onderlinge afstemming tussen medewerkers stimuleren. Men moet zich realiseren dat zowel de medewerkers als de sectorhoofden het belang moeten inzien van onderlinge afstemming.

5.5 Tot slot

Aan de hand van de beantwoording van de deelvragen, kan er een antwoord geformuleerd worden op een deel van de centrale vraag die gedurende dit onderzoek gehanteerd is. De centrale vraag is als volgt: *‘Hoe willen burgers van Oudewater door de gemeente betrokken worden bij beleidsvorming en -uitvoering en hoe kan de gemeente Oudewater hier in de toekomst op inspelen?’* In dit hoofdstuk en in deze paragraaf wordt een antwoord geformuleerd op het deel: *‘Hoe willen burgers van Oudewater door de gemeente betrokken worden bij beleidsvorming en -uitvoering?’* Het tweede deel wordt in het volgende hoofdstuk behandeld, daar worden aanbevelingen gegeven.

Oudewater is een stad met actieve inwoners. Uit het onderzoek onder twintig geselecteerde inwoners is gebleken dat een groot gedeelte van de ondervraagde Oudewaterenaren door de gemeente meer betrokken wil worden bij beleidsvorming en -uitvoering. Dit willen zij over onderwerpen die hen direct aangaan. Voorbeelden hiervan zijn situaties die zich in de wijk voordoen en situaties op het gebied van vrijwilligerswerk, verenigingen en bedrijven. Dit laatste geldt voor ondervraagde inwoners die actief zijn in het verenigings- en bedrijfsleven of vrijwilliger zijn. Hoewel het onderzoek noodzakelijkerwijs beperkt moest blijven, lijkt er op basis van de uitkomsten wel een verschil te zien in de wijze waarop de twintig onderzochte inwoners willen participeren. Het onderzoek duidt erop dat ondervraagde Oudewaterenaren van 18-35 jaar voornamelijk via een digitale of schriftelijke enquête betrokken willen worden. Zij willen in hun eigen tijd, zelf bepalen of zij meewerken aan een onderzoek. Op basis van uitkomsten van het onderzoek kan voorzichtig geconcludeerd worden dat inwoners van 36 jaar en ouder het persoonlijk contact met de gemeente belangrijk vinden. Men wil door de gemeente betrokken worden via klankbordgroepen, panels en bijeenkomsten. Bovenal zien zij graag dat bestuurders en ambtenaren langskomen in wijken en met inwoners praten. Ook zou de gemeente meer betrokkenheid kunnen tonen naar verenigingen en bedrijven toe. Volgens het onderzoek zien meerdere ondervraagde inwoners dit als een voorwaarde. Zij willen de gemeente niet helpen met beleid zolang zij geen betrokkenheid toont.

Het initiatief tot burgerparticipatie moet bij de gemeente liggen. Verdere voorwaarden voor de ondervraagde inwoners om te participeren is dat zij vanaf het begin betrokken worden bij beleid. Er moet een plan zijn bij de gemeente, maar de inhoud moet niet vaststaan. Inbreng van inwoners moet mogelijk zijn en moet serieus genomen worden. Het is belangrijk dat de gemeente voordat burgerparticipatie van start gaat, aan de aanwezigen duidelijk aangeeft binnen welke grenzen wel en binnen welke niet geparticipeerd kunnen worden. Een terugkoppeling van de resultaten is erg belangrijk.

⁹³ Reijnders, E. *Basisboek interne communicatie: Aanpak en achtergronden*, 2006, P. 132-133

6 Aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgen aanbevelingen voor de gemeente Oudewater. Deze aanbevelingen volgen uit de conclusies in het vorige hoofdstuk en dienen als handvatten voor de gemeente Oudewater om in de toekomst succesvol burgerparticipatie in te zetten. Dit hoofdstuk geeft dan ook antwoord op het tweede deel van de centrale vraag: ‘Hoe kan de gemeente Oudewater hierop inspelen?’

6.1 Zorg dat de organisatie klaar is voor burgerparticipatie

In deze paragraaf volgen twee aanbevelingen voor de gemeente Oudewater. Voordat er succesvol burgerparticipatie ingezet kan worden, moet men zich bewust zijn van onderstaande aanbevelingen.

6.1.1 Zie het belang in van burgerparticipatie

Voordat er aanbevelingen volgen over de wijze waarop burgerparticipatie ingezet kan worden, wijs ik u op de belangrijkste aanbeveling: Er kan geen succesvolle burgerparticipatie georganiseerd en uitgevoerd worden als een bestuurder of ambtenaar hier niet volledig het belang van inziet. Uit het onderzoek onder vijf ambtenaren en alle drie de collegeleden is gebleken dat één collegelid en één ambtenaar met inbreng van inwoners niets wil doen. Commissie Wallage (2001)⁹⁴ benadrukt dat de overheid alleen interactieve beleidsvorming kan inzetten wanneer bestuurders open staan voor argumenten en ideeën van participanten. De gemeente Oudewater moet in de toekomst burgerparticipatie inzetten omdat zij het nuttig en noodzakelijk vindt. Zij gaat met een plan naar haar inwoners, verenigingen en bedrijven toe en biedt hen de mogelijkheid om te participeren. Er moet inbreng mogelijk zijn. Het plan kan niet al vaststaan.

De gemeente Oudewater dient de communicatiestrategie ‘dialogiseren’ in te zetten tijdens interactieve beleidsvorming. Volgens het communicatiekruispunt van Van Ruler (1998)⁹⁵ is dialogiseren het inzetten van communicatie als tweerichtingsverkeer met als doel ‘bekendmaking’. Er is sprake van uitwisseling van informatie, kennis, wensen en behoeften onder betrokkenen. Het is belangrijk dat zowel bestuurders als ambtenaren hier naar handelen.

6.1.2 Betrek de communicatieadviseur

Voor het organiseren van burgerparticipatie en de communicatie die dit met zich meebrengt, is het van belang dat de gemeente Oudewater haar communicatieadviseur in het proces betreft. Uit onderzoek onder vijf ambtenaren en alle drie de collegeleden is gebleken dat dit tot op heden niet gebeurt. Beleidsambtenaren en bestuurders van de gemeente Oudewater dienen tijdens de voorbereiding en organisatie van een participatietraject de communicatieadviseur te betrekken. Om de vorm van participatie en de communicatie rondom dit project af te stemmen op de doelgroep, is het belangrijk dat de communicatieadviseur betrokken wordt. Dit is een professional, maak er gebruik van.

6.2 Wegwijs in burgerparticipatie

In deze paragraaf volgen aanbevelingen voor de gemeente Oudewater die bijdragen aan de wijze waarop burgerparticipatie in de toekomst succesvol kan worden ingezet.

6.2.1 Maak als gemeente gebruik van een beslisboom

Vanuit het onderzoek onder vijf ambtenaren en drie bestuurders is gebleken dat er geen duidelijk beeld bestaat over hoe burgerparticipatie in de toekomst georganiseerd kan worden en welke vormen het beste aansluiten bij de wensen van de doelgroep. Enkele ambtenaren spraken de wens uit om een organisatiebrede checklist te ontwikkelen waarin het bovenstaande beschreven staat. In bijlage 1, op pagina 3 is een beslisboom gevoegd. De gemeente Rijswijk heeft deze beslisboom ontwikkeld. De boom die in de bijlagen is opgenomen, is zo bewerkt dat deze volledig op de gemeente Oudewater gericht is. Deze beslisboom is geschikt als handleiding voor de gemeente Oudewater tijdens toekomstige participatietrajecten.

⁹⁴ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P.45

⁹⁵ Van Ruler, Strategisch management en communicatie, 1998, P. 76-77

Van belang is dat alle ambtenaren en collegeleden van deze beslisboom op de hoogte zijn, zodat er een eenduidige wijze van organiseren van burgerparticipatie ontstaat. Ook worden zo belangrijke zaken niet over het hoofd gezien.

6.2.2 Toon betrokkenheid naar Oudewaterse samenleving

Uit het onderzoek onder twintig inwoners is gebleken dat veel ondervraagde Oudewaterenaren in de toekomst willen participeren. Zij hebben echter wel een signaal afgegeven: het college van B en W en ambtenaren moeten volgens hen meer in de openbaarheid treden. Op dit moment is bij veel geïnterviewde inwoners onbekend wat de samenstelling is van het college en wat zij precies doet. Om deze onbekendheid weg te nemen en de betrokkenheid te vergroten, is het van belang dat collegeleden zich meer laten zien in de Oudewaterse samenleving. Verschijn op een zaterdagmiddag op de voetbal- of tennisvereniging en breng een bezoek aan scholen, verenigingen en bedrijven. Werkbezoeken door collegeleden aan verenigingen, scholen en bedrijven zijn ook geschikt. Belangrijk is dat deze werkbezoeken gestructureerd afgelegd worden. Houd het niet één jaar vol en stop er dan mee. Dat veroorzaakt een gevoel van ongeloofwaardigheid onder inwoners. Voor aanvang van een nieuw jaar dient een lijst gemaakt te worden met hierop verenigingen, scholen en bedrijven die in dat jaar bezocht gaan worden. Een bezoek hoeft niet lang te duren, maar belangrijk is dat het college het initiatief hiertoe neemt en interesse toont in vrijwilligers en werknemers. Ambtenaren spelen ook een rol bij het vergroten van de betrokkenheid. Zij kunnen ook hun gezicht laten zien op verenigingen, scholen en in bedrijven. In Oudewater worden veel evenementen georganiseerd. Goede voorbeelden zijn het Heksenfestijn en de Heksenketel Kindervakantieweek. Op deze dagen kan de gemeente haar interesse laten blijken. Oudewaterenaren waarderen dit.

6.2.3 Stel participatietrajecten van tevoren vast

Niet alle beleid leent zich voor burgerparticipatie. In de toekomst is het goed om voorafgaand aan een nieuw jaar te bepalen bij welke belangrijke projecten in dat jaar burgerparticipatie plaats kan vinden en bij welke niet. Door enkele participatieprojecten vroegtijdig vast te stellen, kan er door collegeleden en ambtenaren de tijd en energie in het organiseren en inzetten van burgerparticipatie gestoken worden die het nodig heeft. Er kunnen in de loop van een jaar altijd extra participatietrajecten bijkomen, maar houdt hierbij in de gaten dat inwoners van Oudewater geen 'participatie- overload' krijgen. Tijdens het vaststellen van participatietrajecten is het nuttig om duidelijk te stellen wie de doelgroep is tijdens een participatietraject en hoe deze benaderd wil worden. De eerder genoemde beslisboom kan hierbij worden ingezet.

6.2.4 Betrek inwoners wanneer en op welke manier zij dit willen

De geïnterviewde inwoners van Oudewater willen participeren over situaties die voor hen van direct belang zijn. Organiseer burgerparticipatie als er zaken in een wijk moeten veranderen en betrek vrijwilligers te allen tijde als er plannen voor verenigingen zijn. Van belang is dat de gemeente met een plan naar haar inwoners toe gaat, maar dat dit niet vaststaat. Er moet altijd ruimte zijn voor inbreng van inwoners. Geef wel duidelijk de grenzen aan waarbinnen wel of niet geparticipeerd kan worden. Geef na elke vorm van participatie een terugkoppeling van de resultaten. Vertel participanten welke suggesties wel of niet worden meegenomen en wat de reden daarvoor is.

Voor jongere inwoners van Oudewater lijkt zowel digitaal als schriftelijk participeren een gangbare weg. In de toekomst is het goed om zowel een schriftelijke als een digitale enquête aan deze groep aan te bieden. Verwijs dan in de brief, die inwoners attendeert op de schriftelijke enquête, naar een andere mogelijkheid: een digitale enquête. Er kan ook een verwijzing op de website geplaatst worden, waar vervolgens door de gemeente Oudewater over getweet wordt. Belangrijk is dat zowel schriftelijke als digitale enquêtes aantrekkelijk worden gemaakt voor de relatief jonge inwoners van Oudewater. Dit kan door een prijs te verbinden aan het invullen van de enquête. Voorbeeld: 'Onder het aantal inwoners dat reageert, wordt een waardecheque van 70 euro verloot.' Deze prijs dient als stimulans voor inwoners om te participeren.

Voor oudere inwoners lijkt het persoonlijke contact met het college van B en W en ambtenaren belangrijk te zijn. Men wil door de gemeente betrokken worden via klankbordgroepen, panels en bijeenkomsten. Kenmerk van deze participatievormen is het gesprek tussen inwoners en de gemeente. In de toekomst is het goed om dit persoonlijke contact met inwoners op te zoeken en te continueren.

Wanneer een situatie in een wijk burgerparticipatie verdient, organiseer dan een bijeenkomst voor alleen direct betrokkenen (het aantal aanwezigen moet niet te groot zijn) en ga in gesprek met hen. Interactie is belangrijk. Laat als collegelid of ambtenaar merken dat de wijkbewoner serieus genomen wordt.

6.3 Extra aanbevelingen

Hieronder volgen enkele aanbevelingen die niet direct een antwoord geven op een deel van de centrale vraag van dit onderzoek, maar wellicht toch kunnen bijdragen aan de strategische communicatiedoelstellingen uit het communicatieplan ‘Communicatie is een coproductie’.

6.3.1 Onderzoek de reden voor geringe betrokkenheid

Maar liefst negen van de twintig ondervraagde inwoners voelen zich weinig tot niet betrokken bij de gemeente Oudewater. Het is belangrijk voor de gemeente om de reden achter deze geringe betrokkenheid te onderzoeken. Waarom voelen veel inwoners van Oudewater zich kennelijk niet betrokken bij de gemeentelijke politiek? Licht dit aan de leeftijd van de inwoners of richt de politiek zich onvoldoende op een groep inwoners? Wellicht is dit een goede onderzoeksopdracht voor een volgende stagiair.

6.3.2 Wordt een nog transparantere gemeente

Geïnterviewde inwoners hebben het gevoel dat zij te laat of niet geïnformeerd worden over situaties die spelen. Dit leidt tot geruchten. Belangrijk is dat de communicatie naar de Oudewaterse samenleving te allen tijde open en transparant is. Oudewateraren zijn betrokken bij wat er speelt in Oudewater en willen hiervan op de hoogte zijn. Vertel wat de gemeente van plan is rondom een bepaalde situatie, stel dit niet uit.

6.3.3 Sta open voor initiatieven vanuit de samenleving

Vanuit interviews met twintig Oudewateraren is gebleken dat ambtenaren initiatieven vanuit de samenleving vanuit een negatieve invalshoek beoordelen. Dit resulteert veelal in een afwijzing. In de toekomst is het van belang dat ambtenaren open staan voor initiatieven van inwoners. Ga in overleg met hen en bespreek waarom er wel of waarom er niet aan het initiatief voldaan kan worden. Inwoners begrijpen het standpunt van de gemeente beter als er een toelichting gegeven wordt. In samenspraak kunnen er voor eventuele alternatieven gezorgd worden waar beide partijen gelukkig mee zijn.

6.3.4 Breng communicatie onder in het Management Team

Commissie Wallage (2001)⁹⁶ en de Gemengde Commissie Communicatie (2005)⁹⁷ beschrijven het al: communicatie is een managementtaak. Om beleid beter te laten aansluiten bij de doelgroep en hen op een juiste wijze hiervan op de hoogte te stellen, is het van belang dat de Oudewaterse communicatieadviseur structureel plaatsneemt in het Management Team (MT). Op dit moment gebeurt dit niet, de communicatieadviseur heeft een beleidsfunctie en geen managementtaak.

6.3.5 Streef naar een eenduidig gemeentebestuur

Individuele gemeenteraadsleden sturen vrijwillig brieven naar de IJsselbode. In deze brieven bespreekt een raadslid een actuele situatie en geeft zijn mening over de rol van het college van B en W hierin. Dit moet in de toekomst niet meer gebeuren. Ondervraagde inwoners waarderen deze vorm van openheid niet en zien liever een gemeenteraad en college dat op één lijn Oudewater bestuurt en naar haar inwoners communiceert.

6.3.6 Til de interne communicatie naar een hoger niveau

Uit het onderzoek onder vijf ambtenaren en alle drie de collegeleden blijkt dat de interne communicatie beperkt is. Sectoren weten onderling niet van elkaar wat zij doen. Er vindt geen afstemming plaats. In de toekomst is het goed als er gezamenlijke werkoverleggen plaatsvinden tussen sectoren die aan eenzelfde project werken. Dit moet gestimuleerd worden door de sectorhoofden. Een organisatorisch overleg is ook een oplossing voor de gebrekkige afstemming tussen sectoren. Dit overleg vindt eens in de drie maanden plaats. Per bijeenkomst presenteert één sector zijn belangrijkste werkzaamheden van het jaar.

⁹⁶ Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. *In dienst van de democratie*, 2001, P.49

⁹⁷ Gemengde commissie communicatie. *Vijftig aanbevelingen voor communicatie met en door een Andere Overheid*, 2005, P.15

Hierdoor weten ambtenaren van elkaar waar zij mee bezig zijn en kunnen zij elkaar in de toekomst inschakelen om informatie uit te wisselen of eventuele problemen op te lossen.

Ambtenaren van elke sector dienen wekelijks met elkaar in overleg te gaan. Drie sectoren doen dit, zij hebben een sectoroverleg. De sector BBZ heeft dit niet. Het is goed om dit overleg in de toekomst te laten plaatsvinden. Alle ambtenaren van de sector zijn aanwezig bij dit overleg en vertellen over zaken waar zij mee bezig zijn. Er vindt informatie-uitwisseling plaats en eventuele problemen of vraagstukken kunnen gezamenlijk besproken worden.

Ongeveer twee maanden geleden is het Oudewaterse intranet de lucht in gegaan. In de toekomst is het belangrijk dat dit intranet verder ontwikkeld wordt en als een veel gebruikt intern communicatiemiddel gaat dienen. Op dit moment bestaat het intranet voornamelijk uit opgeslagen informatie als procedures, telefoonlijsten en personele zaken. Er zijn veel meer mogelijkheden. Ambtenaren kunnen bijvoorbeeld discussiefora starten en informatie uitwisselen. Het intranet dient verder ontwikkeld te worden zodat bovengenoemde activiteiten mogelijk zijn. Dit bevordert de onderlinge afstemming.

7 Onderzoeksverantwoording

In dit hoofdstuk wordt het onderzoek naar de wijze waarop Oudewaternaren betrokken willen worden bij beleidsvorming en –uitvoering verantwoord.

7.1 Vooronderzoek

Om inzicht te krijgen in de wijze waarop in het verleden burgerparticipatie door de gemeente Oudewater is uitgevoerd, is er een klein vooronderzoek uitgevoerd. Dit houdt onder andere een gesprek met de communicatieadviseur van de gemeente Oudewater in. Centraal in dit gesprek stonden onderwerpen als in het verleden verrichte onderzoeken betreft burgerparticipatie en de wijze waarop burgerparticipatie in het verleden in Oudewater is ingezet en welke ambtenaren hier een rol bij speelden. Er is in het verleden een burgerenquête door 416 inwoners ingevuld en er zijn 12 Oudewaternaren geïnterviewd. Bij zowel de burgerenquête als de interviews onder 12 Oudewaternaren is de wens door respondenten uitgesproken om betrokken te worden bij beleidsvorming- of uitvoering. Veel respondenten vonden dat dit zeer weinig gebeurt.

De communicatieadviseur gaf aan dat met de uitkomsten van deze onderzoeken weinig is gedaan. De gemeente Oudewater heeft in het verleden wel participatiebijeenkomsten georganiseerd. Deze zijn echter niet altijd goed verlopen. Volgens de communicatieadviseur misten ze structuur en was de opkomst gering. Uit het vooronderzoek is gebleken dat participatiebijeenkomsten ad hoc geregeld worden. Ze zijn afhankelijk van de situatie en worden per sector georganiseerd. De communicatieadviseur wordt niet altijd ingeschakeld. Voor meer informatie wordt hierbij verwezen naar bijlage 3, pagina 11.

Er is ook een klein onderzoek geweest naar de wijze waarop soortgelijke gemeenten burgerparticipatie inzetten. Gemeente IJsselstein heeft een participatienota waarin zij beschrijft welke vormen van burgerparticipatie zij tijdens welke situatie inzet. De gemeente Montfoort heeft deze nota niet. Uit een gesprek met de communicatieadviseur van de gemeente Montfoort is gebleken dat dit hen niet in de weg staat om veelvuldig burgerparticipatie te organiseren. Een verslag van het gesprek staat in bijlage 3, pagina 12.

Aan de hand van dit kleine vooronderzoek is een plan van aanpak opgesteld. Ook is er gebruik gemaakt van deskresearch. Eerdere onderzoeken van de gemeente Oudewater zijn geanalyseerd en er is kennis genomen van het Bestuursakkoord 2010-2014 en het Communicatieplan van de gemeente Oudewater. Het plan van aanpak bevat een centrale vraag en verschillende deelvragen. Deze worden in de volgende paragraaf benoemd.

7.2 Centrale vraag en deelvragen

Aan de hand van het vooronderzoek en deskresearch is de volgende centrale vraag opgesteld:

‘Hoe willen burgers van Oudewater door de gemeente betrokken worden bij beleidsvorming en - uitvoering en hoe kan de gemeente Oudewater hier in de toekomst op inspelen?’

Om deze centrale vraag te beantwoorden, zijn er deelvragen opgesteld.

Burgerparticipatie

- Vinden inwoners burgerparticipatie belangrijk?
- Is er voldoende intern draagvlak binnen de gemeente voor burgerparticipatie?
- Willen inwoners participeren?
- Vinden zij dat de gemeente Oudewater voldoende participatiemogelijkheden aanbiedt?
- Wat zijn de beweegredenen en voorwaarden voor inwoners om betrokken te worden bij beleidsvorming- en uitvoering?

Burgerparticipatie in het verleden

- Hebben inwoners, collegeleden en ambtenaren in het verleden gebruik gemaakt van burgerparticipatie? Zo ja, hoe?
- Wat ging goed en wat ging minder goed?

- Hoe worden inwoners op de hoogte gesteld van participatiemogelijkheden? Was dit volledig en op tijd?

Burgerparticipatie in de toekomst

- Hoe willen inwoners in de toekomst participeren?
- Hoe willen inwoners op de hoogte gehouden worden over participatiemogelijkheden?
- Willen inwoners een terugkoppeling van de resultaten na afloop van het participatietraject?
- Hoe willen ambtenaren en collegeleden dat burgerparticipatie in de toekomst georganiseerd wordt?

Associaties

- Welke associaties hebben inwoners met de gemeente Oudewater?

Om deze deelvragen te kunnen beantwoorden zijn er twee soorten onderzoek verricht: intern en extern onderzoek.

7.3 Intern onderzoek

Er is kwalitatief onderzoek verricht onder alle drie de collegeleden en vijf ambtenaren van de gemeente Oudewater. Dit om deelvragen als 'Is er voldoende intern draagvlak binnen de gemeente voor burgerparticipatie', 'Hebben collegeleden en ambtenaren in het verleden gebruik gemaakt van burgerparticipatie' en 'Hoe willen ambtenaren en collegeleden dat burgerparticipatie in de toekomst georganiseerd wordt' te beantwoorden. In samenwerking met de communicatieadviseur van de gemeente Oudewater is ervoor gekozen om vijf ambtenaren te benaderen voor het onderzoek. Deze ambtenaren zijn geselecteerd op de mate waarin zij in het verleden, maar ook in de toekomst van doen hebben met burgerparticipatie.

Het kwalitatief onderzoek onder collegeleden en ambtenaren van de gemeente Oudewater bestond uit halfgestructureerde diepte interviews.⁹⁸ Tijdens deze interviews werd er door de interviewer gewerkt met enkele vragen die als rode draad golden gedurende de gesprekken. Daarnaast was er ruimte voor de eigen inbreng van de respondent. De respondent kon zijn of haar mening geven en de interviewer kon hier vervolgens op inspelen. Door kwalitatief onderzoek worden achterliggende motieven en argumenten over burgerparticipatie duidelijk. Dit is belangrijk. Wensen van collegeleden en ambtenaren betreft burgerparticipatie worden blootgelegd en er kunnen eventuele knelpunten achterhaald worden.

7.4 Extern onderzoek

Er is kwalitatief onderzoek verricht in de vorm van halfgestructureerde diepte interviews onder twintig inwoners van Oudewater. Deze inwoners zijn via een aselechte steekproef geselecteerd. De steekproef werd getrokken uit 7.522 inwoners van 18 jaar en ouder. Wegens privacyredenen werd dit door een computer gedaan. Namen van inwoners mochten niet vrijgegeven worden. Via een enkelvoudig aselechte steekproef⁹⁹ werd er een selectie gemaakt op leeftijd. Inwoners van Oudewater zijn opgedeeld in leeftijdsgroepen: 18-25 jaar, 26-35 jaar, 36-45 jaar, 46- 65 jaar en 65-plussers. Iedere inwoner had een gelijke kans om in de steekproef terecht te komen. In totaal zijn 40 inwoners geselecteerd. Zij ontvingen een brief van de afdeling Burgerzaken met de vraag of hun gegevens vrijgegeven mogen worden. Bij deze brief zat een antwoordenvolp gesloten. Bij een positief antwoord mocht er contact opgenomen worden met de betreffende inwoner.

De respons was klein. Veel 65-plussers wilden meewerken aan het onderzoek, maar de reactie van 18-25-jarigen en 26-35-jarigen was nul. Een herinneringsbrief mocht niet baten. Er is dan ook gebruik gemaakt van de 'sneeuwbal methode'.¹⁰⁰ Door gebruik te maken van netwerken van collega's en familie en vrienden zijn in totaal twintig Oudewateraren aan het woord geweest. Een kennis van een collega uit Oudewater kende weer een mogelijke respondent en zo ging het door. Keerzijde van deze methode is dat de respondenten niet willekeurig zijn samengesteld. In verband met de geringe respons en het gebrek aan tijd, is dit echter een juiste oplossing geweest.

⁹⁸ Verhoeven, N. *Wat is onderzoek*.2007, P.126

⁹⁹ Verhoeven, N. *Wat is onderzoek*.2007, P.160-161

¹⁰⁰ Verhoeven, N. *Wat is onderzoek*.2007, P.164

De twintig inwoners van Oudewater zijn geïnterviewd door middel van een halfgestructureerd diepte interview. Ook hier is gekozen voor dit type onderzoek omdat het van belang is om achterliggende motieven, wensen en behoeften van inwoners te doorgronden. Ook kunnen eventuele achterliggende zaken besproken worden. Een voorbeeld hiervan is de wens van vele inwoners om als gemeente meer betrokken te zijn bij verenigingen en bedrijven. Deze uitkomst was moeilijk te achterhalen geweest via een enquête. Hierbij worden er antwoorden opgesteld door de interviewer en kan het zijn dat de antwoordmogelijkheden niet volledig aansluiten bij wat de respondent denkt.

Inwoners die eerder geparticipeerd hebben

Om de deelvragen van het kopje ‘Burgerparticipatie in het verleden’ te beantwoorden, moest een aantal inwoners in het verleden burgerparticipatie hebben bijgewoond. Daarom is een viertal inwoners benaderd voor dit onderzoek. Deze inwoners hebben zich in het verleden actieve participanten getoond. Een voorbeeld hiervan zijn inwoners die hebben plaatsgenomen in een commissie rondom een participatietraject. De namen van deze vier inwoners zijn bekend bij de gemeente Oudewater.

8 Literatuurlijst

Boeken

1. Aarts, N. & Woerkum, C. van. (2008) *Strategische communicatie: principes en toepassingen*. Assen: Van Gorcum.
2. Abma, K. & Korsten, A.F.A. (2008) *Gemeenten in rapportcijfers*. Delft: Uitgeverij Eburon.
3. Gomis, A. (1999) *Interactief beleid: nieuwe impulsen voor communicatie*. Alphen aan den Rijn: Samsom
4. Jumelet, L. & Wassenaar, I. (2003) *Overheidscommunicatie*. Utrecht/Zutphen: ThiemeMeulenhoff.
5. Pol, B., Swankhuizen, C. & Vendeloo, P. van. (2009) *Nieuwe aanpak in overheids-communicatie: mythen, misverstanden en mogelijkheden*. Bussem: Uitgeverij Coutinho.
6. Reijnders, E. (2006) *Basisboek Interne Communicatie: Aanpak en achtergronden*. Assen: Koninklijke van Gorcum BV.
7. Ruler, Betteke van. (1998) *Strategisch Management van Communicatie*. Deventer: Samsom.
8. Verhoeven, N. (2007). *Wat is onderzoek*. Den Haag: Boom onderwijs.

PDF- bestanden

9. Commissie Toekomst Overheidscommunicatie. (2001) *In dienst van de democratie*. Bezocht op 2 maart 2011, op de website van de Rijksoverheid:
<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2007/09/20/in-dienst-van-de-democratie-het-rapport-van-de-commissie-toekomst-overheidscommunicatie.html>
10. De Nationale Ombudsman. (2009, September). *Participatiewijzer: Tien spelregels voor behoorlijk omgaan met inbreng en inspraak van burgers*. Bezocht op 24 november 2010, op de website van de Nationale Ombudsman:
<http://www.nationaleombudsman.nl/sites/default/files/participatiewijzermaart2010.pdf>
11. De Nationale Ombudsman (2009). *We gooien het de inspraak in: Een onderzoek naar de uitgangspunten voor behoorlijke burgerparticipatie*. Bezocht op 16 februari 2011, op de website van de Nationale Ombudsman:
http://www.nationaleombudsman.nl/sites/default/files/rapport2009-180_2.pdf.
12. Gemeente Oudewater (2010) *Bestuursakkoord gemeente Oudewater 2010-2014*. Bezocht op 25 november 2010, op de website van de gemeente Oudewater:
<http://www.oudewater.nl/index.php?simaction=content&mediumid=1&pagid=53&fontsize=12>.
13. Gemeente Oudewater (2010) *Oudewater is zijn toekomst waard! Strategische visie van de gemeente Oudewater (op weg naar 2020)*. Bezocht op 25 november 2010, op de website van de gemeente Oudewater:
<http://www.oudewater.nl/index.php?simaction=content&mediumid=1&pagid=88&fontsize=12#titel5665>.
14. Gemengde commissie communicatie (2005). *Vijftig aanbevelingen voor communicatie met en door een Andere Overheid*. Bezocht op 21 maart 2011, op de website van de Rijksoverheid:
<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2007/07/19/50-aanbevelingen-voor-communicatie-met-en-door-een-andere-overheid.html>.
15. Graaf, J.L. de. Ostaaijen, J.J.C. van. & Hendriks, P.M.A. (2010, Mei) *Noties voor participatienota's? Een verkennende analyse naar lokale participatiedocumenten in 31 Nederlandse gemeenten*. Bezocht op 17 februari 2011, op de website van het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties:
<http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/brochures/2010/07/08/noties-voor-participatienota.html>.
16. Loyens, K. & Walle, S van de (2006) *Methoden en technieken van burgerparticipatie: strategieën voor betrokkenheid van burgers bij het federaal plan duurzame ontwikkeling*. Bezocht op 2 maart 2011, op de website van het Instituut voor de overheid:
<http://soc.kuleuven.be/io/participatie/ned/rapport2.pdf>.

Rapporten

17. Herik, A van den. (2010). *Doorpakken met communicatie is een coproductie: vertrouwen winnen en vasthouden*. Ongepubliceerd rapport, Oudewater: auteur.
18. Kromhout, A. (2004). *Communicatie is een coproductie*. Oudewater: auteur.

Website

19. www.oudewater.nl > Bestuur en organisatie > College van B en W > Bestuursakkoord.
Bezocht op 25 november 2010.
20. www.oudewater.nl > Bestuur en organisatie > Gemeenteraad > Strategische visie tot 2020.
Bezocht op 25 november 2010.
21. www.oudewater.nl > Bestuur en organisatie > Plannen en beleid > Communicatie is een coproductie. Bezocht op 24 november 2010.

9 Nawoord

Deze afstudeeropdracht is goed verlopen. Voor de interviews met ambtenaren en het college, kreeg ik veel positieve respons. Zij wilden graag meewerken en waren nieuwsgierig naar de uiteindelijke uitkomsten. Deze uitkomsten heb ik op 9 juni 2011 gepresenteerd aan de gehele organisatie.

Het interviewen van inwoners verliep moeizaam. Er was zeer weinig respons op mijn vraag om deel te nemen aan het onderzoek. Via brieven werden inwoners gevraagd hun toestemming te geven om mij contact met hen te laten opnemen. Dit verliep op deze manier in verband met de gemeentelijke privacyregeling. Uiteindelijk heb ik twintig inwoners kunnen interviewen. Dit aantal is niet representatief voor de gehele bevolking van de gemeente Oudewater. Toch verwacht ik dat dit aantal een indicatie geeft van de wijze waarop inwoners van Oudewater betrokken willen worden bij beleidsvorming en -uitvoering. Omdat inwoners zijn geselecteerd op leeftijds, kan er gesproken worden van representativiteit naar variatie.

Ik hoop dat de gemeente Oudewater met een goed gevoel terugkijkt op mijn stageperiode, mijn afstudeeronderzoek en mijn uiteindelijke aanbevelingen. Ik ben van mening dat dit rapport voor de gemeente Oudewater goede mogelijkheden biedt voor in de toekomst.

Bijlagen

VERTROUWEN IN ELKAAR

Een weg naar succesvolle burgerparticipatie

06-06-2011

Marit Holdinga

ID: 1534028

Hogeschool Utrecht

Instituut voor Communicatie

Communicatiemanagement

Utrecht

Gemeente Oudewater

Sector Bestuur en Bewonerszaken

Afdeling Communicatie

Oudewater

Inhoudsopgave

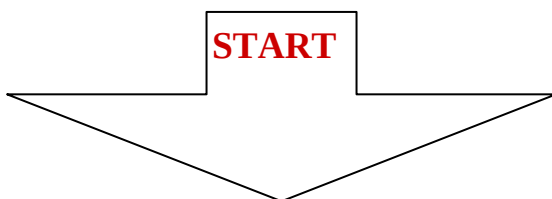
Hoofdstuk	Pagina
H 10. Beslisboom	48
H 11. Vragen interviews	53
H 12. Uitwerking vooronderzoek	56
H 13. Uitwerking interviews inwoners	58
H 14. Uitwerking interviews collegeleden en ambtenaren	77
H15. Plan van aanpak	87

10 Beslisboom

Hieronder volgt een handleiding voor de gemeente Oudewater die gehanteerd kan worden tijdens in de toekomst te organiseren burgerparticipatie. In 2009 heeft de gemeente Rijswijk een beslisboom opgesteld.¹⁰¹ Deze kan de gemeente Oudewater in de toekomst inzetten.

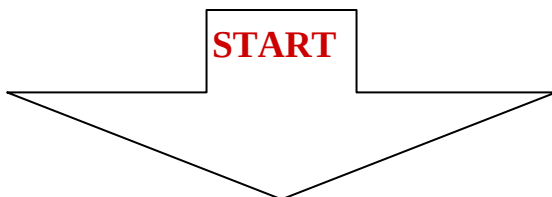
Stap 0: De omgevingsanalyse. Dit is het voorwerk.

- Breng inwoners, bedrijven, verenigingen, andere overheden en/of instanties en hun belangen in beeld
- Breng in beeld wat er nog meer speelt in de beleidsomgeving of in de wijk. Bijten ontwikkelingen elkaar?
- Wie heb je nodig om van je beleid of project een succes te maken?

Ga naar stap 1: bepalen of interactieve beleidsvorming moet worden uitgesloten

Stap 1: Vaststellen of het onderwerp interactiviteit uitsluit

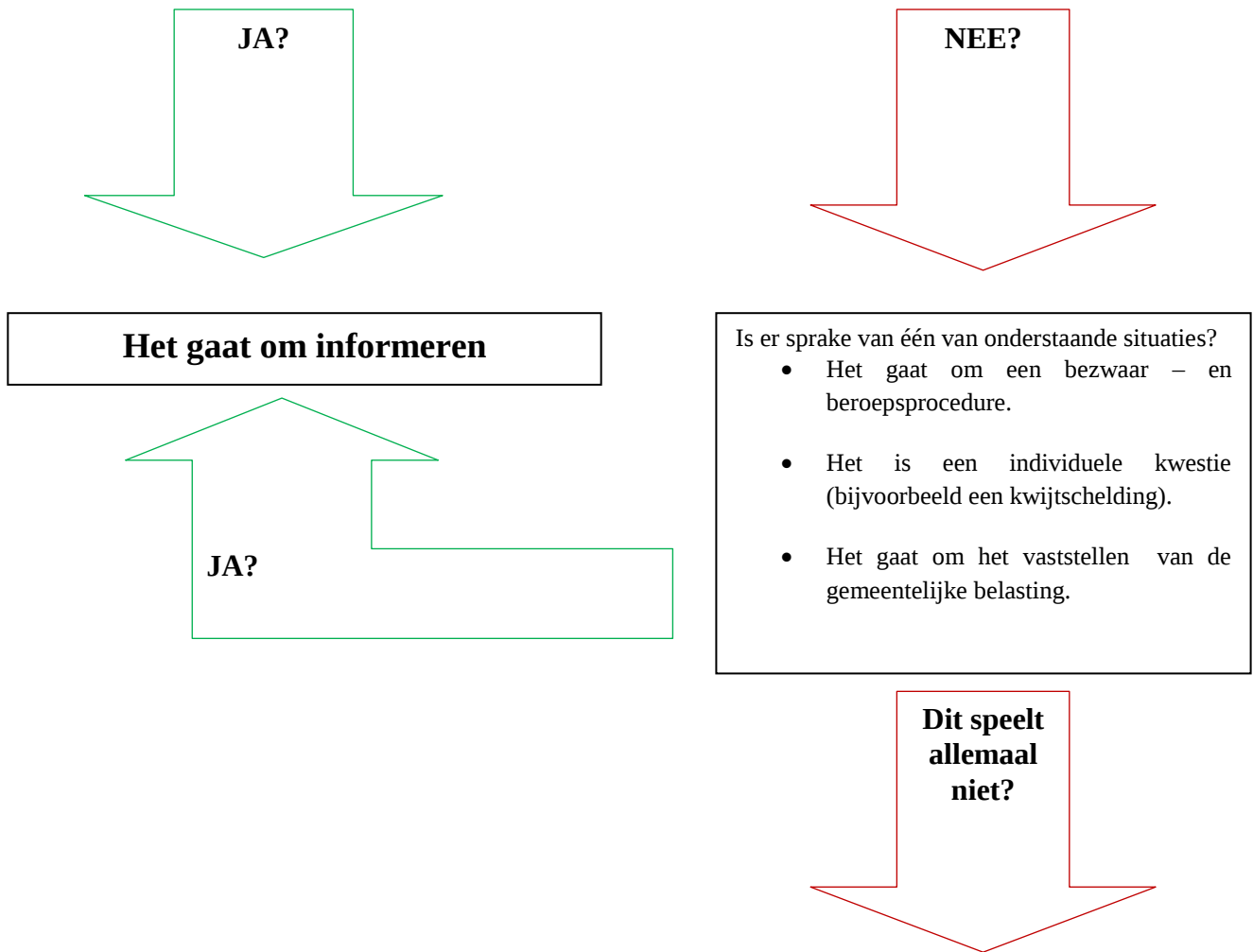

Voorbeeld: Het vestigen van een bedrijf in een woonwijk. Het bedrijf vindt het belangrijk dat de route voor auto's gemakkelijk toegankelijk is. Bewoners willen een veilige wijk met zo min mogelijk lawaai.

Is er sprake van één van onderstaande situaties?

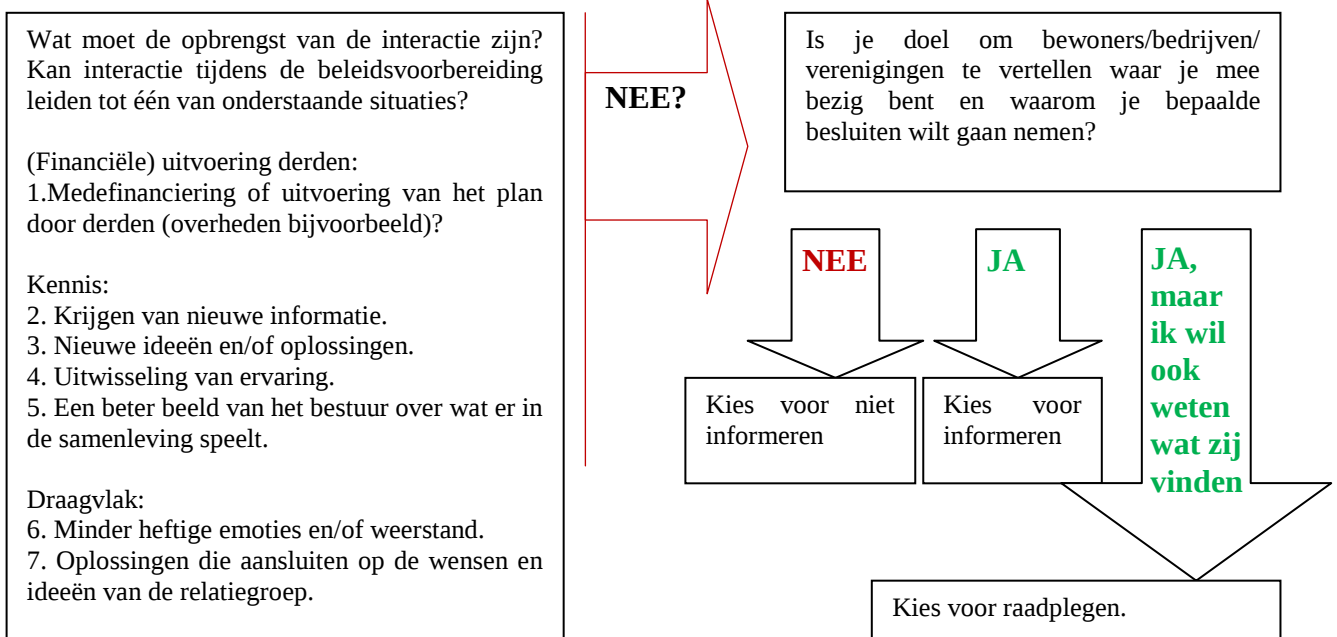
- Het gaat om een onbelangrijke wijziging van vastgesteld beleid
- Er wordt uitvoering gegeven aan regelingen van andere overheden waarbij er geen beleidsvrijheid is.
- Besluitvorming heeft spoed.
- De belangen van bepaalde groepen zijn groter dan het belang van de inspreker

¹⁰¹ Zie publicatie VNG: Ploeg, L. de. (2009, augustus) *Samenspel in communicatie en participatie: procesvoorstel voor het realiseren van een interactieve werkwijze bij beleids- en planvorming in Rijswijk*. Bezocht op 2 mei 2011

Ga door naar stap 2: Bepalen meerwaarde.

Stap 2: Bepalen meerwaarde.

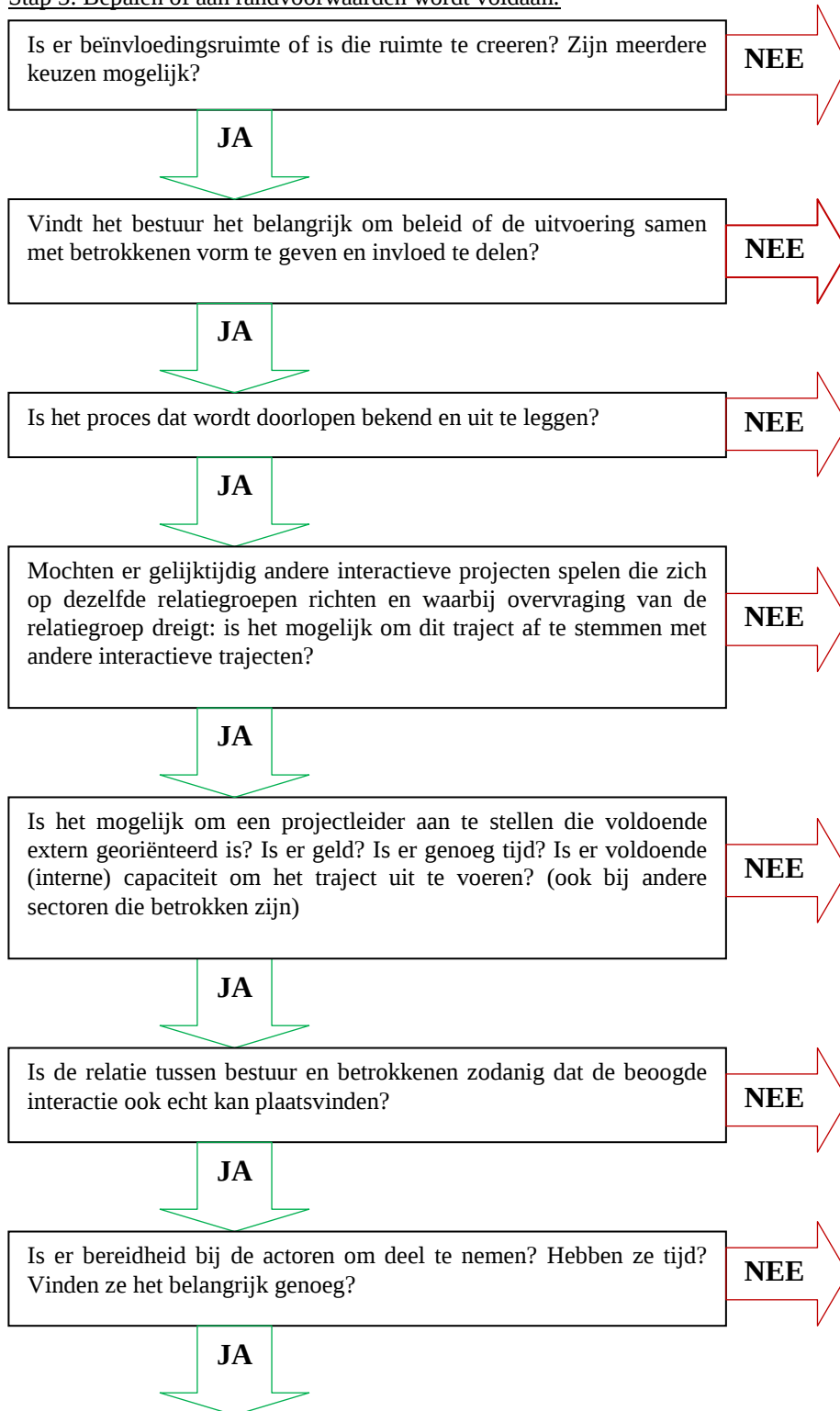
8. Draagvlak voor het proces (mensen voelen zich serieus genomen ongeacht het besluit).
9. Minder bezwaren en/of snellere procedures.
Relatie:
10. Versterken sociale cohesie/groepsgevoel.
11. Versterken van de eigen verantwoordelijkheid/zelfredzaamheid.
12. Deelname bepaalde groepen aan de samenleving.
13. Bevorderen samenwerking tussen partijen/samenwerking nieuw leven in blazen.
14. Versterken wederzijds begrip.
15. Compromissen en consensus.
Soms staan zaken vast, een bepaalde ontwikkeling komt er. Het kan meerwaarde hebben om de beleidsomgeving te betrekken bij het "hoe". Een belangrijke weg wordt gerenoveerd en is een week niet begaanbaar. Hoe kunnen we de overlast voor Oudewaterenaren beperken? De interactieve aanpak richt zich daarmee op een onderdeel van het besluit.

Voorbeeld: Het vestigen van een bedrijf in een woonwijk.
Meerwaarde kan zijn dat het bedrijf aangeeft dat problemen met de route worden verwacht die de gemeente Oudewater niet ziet. Inwoners kunnen onveilige situaties aangeven waar volgens hen een maatregel voor moet komen.

JA?

Ga door naar stap 3: Bepalen of aan randvoorwaarden wordt voldaan.

Stap 3: Bepalen of aan randvoorwaarden wordt voldaan.

Er wordt niet aan één of meerdere randvoorwaarden voldaan. Kies voor informeren of raadplegen.

Ga door naar stap 4: Bepalen niveau van interactie.

Stap 4: Bepalen niveau van interactie.

Is je doel om met de deelnemers in gesprek/discussie te gaan? Wil je van hen horen wat er speelt, welke oplossingen zij zien en heb je ook echt de intentie om deze inbreng te verwerken in het uiteindelijke voorstel en besluit?

JA

Het gaat om adviseren.

De betrokkene heeft zijn mening gegeven, er worden argumenten uitgewisseld met als doel bestellen of veranderen van standpunten.

Nee, het is meer.

Is je doel om de beslissing of onderdelen van de beslissing over te laten aan een andere partij? Kan je de uitkomst accepteren, ook als je het er niet mee eens bent achteraf? Ben je bereid dit vooraf zwart op wit op papier te zetten als college en gemeenteraad?

JA

Het gaat om meebeslissen.

De betrokkene heeft binnen bepaalde randvoorwaarden de ruimte gekregen om zelf te beslissen. Als dat zo is afgesproken, moet het bestuur deze beslissing overnemen.

Nee, het is meer.

Wil je samen met andere partijen iets van de grond krijgen? Heb je hier echt een gelijkwaardigheid voor ogen? Is het mogelijk je beleid met andere overheden of subsidiepartners voor te bereiden, waardoor beleidsdoelen van anderen ook kunnen worden gerealiseerd?

JA

Het gaat om co-productie.

Je doet het samen met de andere partij, bv over medefinanciering of communicatie

Nee, het is meer.

Wil je alles aan de ander overlaten en alleen ondersteunen door bv geld te geven of na afloop op te ruimen?

JA

Het gaat om faciliteren.

De betrokkene doet alles zelf, met wat hulp van de gemeente Oudewater.

11 Vragen interviews

Hieronder volgen de vooraf opgestelde vragen die als leidraad golden gedurende het vooronderzoek, het onderzoek onder Oudewaterse inwoners en het onderzoek onder ambtenaren en collegeleden.

11.1 Vooronderzoek

11.1.1 Vragen communicatieadviseur

De volgende vragen zijn aan bod gekomen tijdens het gesprek met de communicatieadviseur van de gemeente Oudewater.

Algemeen

- Wat versta je onder burgerparticipatie?
- Voor welk soort besluiten is burgerparticipatie van belang?
- Waarom is de burgerparticipatie zo belangrijk voor gemeente Oudewater?
- Hoe is de burgerparticipatie voorgaande jaren verlopen?
- Heeft burgerparticipatie effect gehad?
- Wat wil je precies weten?

Communicatie

- Hoe zijn de burgers op de hoogte gehouden van participatieavonden?
- Hoe is de communicatie binnen/omtrent de burgerparticipatie verlopen?
- Wie heeft het verloop van de communicatie bepaald?

11.1.2 Vragen gemeente Montfoort

De volgende vragen zijn aan bod gekomen tijdens het gesprek met de communicatieadviseur van de gemeente Montfoort. Montfoort is een soortgelijke gemeente als Oudewater. Er wordt tussen de gemeenten veel samengewerkt en ze hebben een soortgelijk inwoneraantal.

- Maakt de gemeente gebruik van burgerparticipatie?
- Waarvoor en hoe wordt dit ingezet? Hoe zien de participatievormen er uit?
- Wie vertegenwoordigt de gemeente?
- Wat is de rol van de communicatieadviseur?
- Hoe benaderen jullie participanten en hoe koppelen jullie terug hen?
- Zien alle medewerkers van de gemeente Montfoort het belang in van burgerparticipatie? Zo nee, hoe ga je hiermee om?

11.2 Onderzoek onder inwoners

De vragen die aan bod kwamen gedurende het onderzoek onder Oudewaterse inwoners, ziet u hieronder.

- Wat verstaat u onder burgerparticipatie? *Burgerparticipatie omvat alle methoden om burgers bij het ontwikkelen, vaststellen en uitvoeren van maatregelen betrekken.* (Definitie voor inwoners die het niet weten).
- Wat vindt u van burgerparticipatie?
- Vindt u dat de gemeente de burgers van Oudewater voldoende betreft bij het ontwikkelen, vaststellen en uitvoeren van plannen? Zo ja, gebeurt dit op een goede manier?
- Wanneer wilt u door de gemeente betrokken worden: aan het begin, bij de ontwikkeling of de uitvoering?
- Vindt u dat uzelf met een initiatief moet komen of wilt u dat de gemeente participatie aanbiedt.

In het verleden

- Heeft u in het verleden gebruik gemaakt van burgerparticipatie? In welke vorm?
 - Hoe ging dit
 - Begeleiding gemeente
 - Terugkoppeling
- Hoe werd u op de hoogte gesteld van deze participatiemogelijkheid? (goed?)

In de toekomst

- Wanneer zou u in de toekomst willen participeren?
 - Hoe zou dit eruit moeten zien?
 - Hoe op de hoogte gehouden?
 - Terugkoppeling?

Algemeen

- Wat zijn uw associaties met de gemeente Oudewater?(raad-college)

11.3 Onderzoek onder collegeleden en ambtenaren

Hieronder volgen vragen die als leidraad golden gedurende de diepte interviews met ambtenaren en collegeleden

11.3.1 Vragen voor ambtenaren

- Wat versta je onder burgerparticipatie?
- Vind je dit belangrijk?
- Vind je dat de gemeente inwoners van Oudewater voldoende betreft bij beleidsvorming- en uitvoering? Zo ja, gebeurt dit volgens jou op een goede manier?

In het verleden

- Hoe ben je in het verleden betrokken geweest bij burgerparticipatie?
 - Hoe ging dit?
 - Communicatieadviseur ingeschakeld?
 - Wat gebeurde er met de uitkomsten?
 - Terugkoppeling gegeven?
- Hoe werden inwoners op de hoogte gesteld?

In de toekomst

- Heb je ideeën over hoe de gemeente Oudewater in de toekomst burgerparticipatie het beste in kan zetten?

Hoe vind je dat de communicatie verloopt met de Raad, het college, het MT en de overige sectoren?

11.3.2 Vragen voor collegeleden

- Wat versta je onder burgerparticipatie?
- Vind je dit belangrijk?
- Vind je dat de gemeente de burgers van Oudewater voldoende betreft bij beleidsvorming- en uitvoering? Zo ja, gebeurt dit volgens jou op een goede manier?

In het verleden

- Hoe ben je in het verleden betrokken geweest bij burgerparticipatie?
- Hoe werden de participanten op de hoogte gesteld van de burgerparticipatie?
- Werd de communicatieadviseur ingeschakeld in het proces? Zo ja, wanneer?

In de toekomst

- Heb je ideeën over hoe de gemeente Oudewater in de toekomst burgerparticipatie het beste in kan zetten?

Hoe vind je dat de communicatie verloopt tussen Raad- college- college- MT-college- ambtenaren en collegeleden onderling?

12 Uitwerking vooronderzoek

Hieronder volgt de uitwerking van het interview met de communicatieadviseur van de gemeente Oudewater. In de tweede paragraaf vindt u een verslag van het interview met de communicatieadviseur van de gemeente Montfoort.

12.1 Communicatieadviseur gemeente Oudewater

Wat versta je onder burgerparticipatie?

“Het betrekken van burgers van Oudewater bij beleidsvorming en –uitvoering.”

Voor welk soort besluiten is burgerparticipatie van belang?

“Bij grote kwesties. Denk hierbij aan de nieuwbouw. Hoe breng je op een goede manier de belangen van bewoners in kaart? Dat is iets wat goed is om te weten. De gemeente Oudewater zou permanente burgerparticipatie moeten hebben die op projectmatige basis worden ingezet.”

Waarom is de burgerparticipatie zo belangrijk voor gemeente Oudewater?

“Creëren van draagvlak onder inwoners van Oudewater. De buitenwereld moet naar binnen en andersom. Het is belangrijk om als gemeente te weten wat er speelt in de samenleving. Dit staat beschreven in het communicatieplan ‘Communicatie is een coproductie’ en de evaluatie hiervan.”

Hoe is de burgerparticipatie voorgaande jaren verlopen?

“Op ad hoc basis. Er zijn informatieavonden georganiseerd. Een voorbeeld is een bijeenkomst in de Klepper. Deze liep uit de hand. De regie vanuit de gemeente was niet opgewassen tegen het fanatisme van enkele inwoners. Deze fanatieke inwoners sleepten alle andere aanwezigen met zich mee. Wat een goed voorbeeld van burgerparticipatie is, is het participatietraject rondom Klein Hekendorp. Er is binnen de gemeente geen gestructureerde aanpak voor burgerparticipatie.”

Heeft burgerparticipatie effect gehad?

“Sommige vormen wel, anderen niet. Klein Hekendorp is een voorbeeld van hoe burgerparticipatie moet. Er zijn echter bijeenkomsten volledig mis gegaan. Een voorbeeld is de bijeenkomst in de Klepper. De gemeente krijgt vaak het verwijt dat er niet goed naar inwoners geluisterd wordt.”

Hoe zijn de burgers op de hoogte gehouden van participatieavonden?

“Via een bewonersbrief denk ik. Dit wordt echter geregeld door de betreffende sector. Sectoren komen met brieven naar de communicatieafdeling. Deze moeten dan gescreend worden.”

Hoe is de communicatie binnen/omtrent de burgerparticipatie verlopen?

“Communicatieadviseur heeft brieven gescreend, maar is verder niet betrokken geweest.”

Wat wil je precies weten?

“Ik zou graag willen weten hoe de Oudewaterse bevolking betrokken wil worden bij het besturen van Oudewater. Ook ben ik benieuwd wat burgerparticipatie van de organisatie vraagt en wat het gevolg hiervan is.”

12.2 Communicatieadviseur gemeente Montfoort

Hieronder volgt een verslag van het interview met de communicatieadviseur van de gemeente Montfoort.

De gemeente Montfoort maakt gebruik van burgerparticipatie. Als er grote projecten zijn en de gemeente wil tussentijdse plannen voorleggen aan burgers, maakt zij gebruik van informatiebijeenkomsten.

Een voorbeeld: het industrieveld. Alle ondernemers worden uitgenodigd per brief en krijgen plannen te zien. De gemeente presenteert deze. Vervolgens mogen zij deze plannen beoordelen en deze beoordeling aangeven op een reactieformulier. Dit formulier kan diezelfde avond worden ingeleverd of later. Alle reacties komen in een reactienota. Deze nota wordt verstuurd naar alle participanten die een beoordeling gegeven hadden. De overige aanwezigen krijgen een terugkoppeling per brief over wat er met de resultaten gedaan is. In de nota staat onder andere wat de reacties waren en of de gemeente hieraan kan voldoen. Vervolgens krijgen alle participanten een brief met het uiteindelijke plan en een planning.

Er zijn ook klankbordgroepen in de gemeente Montfoort. Zo is er een begraafplaats in aanbouw. Alle omwonenden worden via de gemeentelijke pagina in de Zenderstreek of per nieuwsbrief opgeroepen om in de klankbordgroep plaats te nemen. In totaal bestaat de klankbordgroep uit vijf of zes leden. Zij kunnen namens de wijk aangeven hoe ze willen dat de begraafplaats eruit komt te zien of hoe juist niet.

Er worden ook inloopavonden georganiseerd. Dan mogen mensen bijvoorbeeld tussen 20.00 tot 22.00 uur binnenlopen. De plannen van de gemeente liggen dan op een tafel. Een wethouder en een ambtenaar zijn aanwezig om de plannen toe te lichten en vragen te beantwoorden. Mensen worden hiervan per brief of per uitnodiging op de gemeentepagina op de hoogte gesteld van deze avond.

Jongeren worden benaderd via scholen of verenigingen. Voorbeeld: de toekomstvisie van Linschoten. Jongeren mochten een mindmap maken hoe zij wilden dat Linschoten er over 20 jaar uitzag. Via de scholen zijn de basisschoolleerlingen hiervan op de hoogte gebracht.

Op dit moment speelt 'het beste idee van Montfoort'. Groep 8 leerlingen en jongeren van Jeugdpoint mogen met een bepaald bedrag een idee indienen. Wanneer het meer geld kost, moeten zij een sponsorplan bijvoegen. Het beste idee wordt uitgevoerd door de gemeente. Jongeren moeten dit idee presenteren aan de gemeenteraad. Yoppa en Jeugdpoint organiseren dit.

Wij hebben eigenlijk geen problemen met de opkomst. Die is altijd hoog.

Ik merk dat communicatie niet tussen de oren zit van bepaalde medewerkers. Toch zie en merk ik steeds meer dat ook zij naar mij toekomen wanneer er burgerparticipatie georganiseerd moet worden. Dit doen zij omdat ik hen in het verleden er op aangesproken heb. Er werd bijvoorbeeld niet gecommuniceerd over een wegversperring. Ik ben toen naar de betreffende ambtenaren toe gestapt en hem vertelt dat het belangrijk is dat ik benaderd wordt. Nu gaat het allemaal beter in overleg. Als er burgerparticipatie georganiseerd wordt, komen ambtenaren naar mij toe. Zij leggen de situatie uit en vragen hoe burgers het beste betrokken kunnen worden. In overleg komen we dan tot een plan. Ik ben meer een aanspreekpunt geworden. De wethouders vinden burgerparticipatie erg belangrijk, dat scheelt. Ook het MT ziet steeds meer het voordeel van burgerparticipatie in. Het MT is niet transparant. We merkten dat medewerkers zoiets hadden van: "Daar heb je weer managers die alles bekokstoven." Per maand komt er een nieuwsbrief per mail vanuit het MT met hierin een uitleg van de situatie en hoe deze verder gaat. De organisatie gaat veranderen door bezuinigingen en een vacaturestop. Het MT moet alle medewerkers hiervan op de hoogte stellen. Dit staat dan in de nieuwsbrief.

Ook is er elke week een vergadering van het MT. Verslagen van deze vergaderingen staan op intranet. Deze werden bijna nooit gelezen. Nu pak ik steeds een punt vanuit het MT-verslag en maak ik hier een verhaaltje van voor op het intranet. Dan zet ik er een verwijzing bij naar het MT-verslag. Ik merk dat meer mensen het nu lezen. Ik ben nu ook communicatie meer op de kaart aan het zetten. Ik heb het idee dat sommige MT-leden en ambtenaren niet weten wat ik doe. Over twee weken ga ik bij elk afdelingsoverleg een half uur zitten en vertellen over wat een communicatieadviseur doet. Ook benadruk ik hierbij het feit dat ik aangesproken moet worden als er iets naar buiten gecommuniceerd moet worden.

De gemeente Montfoort doet zoveel mogelijk met de ideeën van mensen. Soms kan dit niet in verband met wettelijke procedures of financiën, maar we willen burgers het idee geven dat ze serieus genomen worden. Dat met hun reacties of ideeën daadwerkelijk wat gedaan wordt. Je kunt het natuurlijk nooit garanderen.

13 Uitwerking interviews inwoners

Hieronder volgen de uitwerkingen van de interviews met twintig Oudewaterse inwoners. De uitkomsten van alle verschillende leeftijdscategorieën worden per paragraaf uitgeschreven.

13.1 18-25-jarigen

Wat verstaat u onder burgerparticipatie?

Inwoner 1: Weet niet wat burgerparticipatie betekent.

Inwoner 2: Weet niet burgerparticipatie betekent.

Inwoner 3: Inspraak van burgers bij maatregelen van de gemeente.

Inwoner 4: Weet niet wat burgerparticipatie betekent.

Wat vindt u van burgerparticipatie?

Inwoner 1: Als iets in mijn straat gebeurt, wil ik er wel mijn mening over kunnen geven. Ik woon in Oudewater en moet tegen de omgeving aankijken.

Inwoner 2: Ik kan me voorstellen dat het belangrijk is. Als er een appartement voor mijn huis gebouwd wordt, zou ik hierover mijn mening willen vertellen. Nu interesseert het me alleen niet zo.

Inwoner 3: Belangrijk. Iedereen moet tevreden zijn in Oudewater. Er moet geen beleid gevoerd worden waar eigenlijk niemand het mee eens is.

Inwoner 4: Ik weet het niet. Als ik wat ouder ben, vind ik het denk ik belangrijker dan nu. Als ik 50 ben en voor mijn deur wordt een nieuwe C1000 gebouwd, dan wil ik wel over mee praten. Nu maakt het me allemaal niet zoveel uit. Het interesseert me niet zo.

Vindt u dat de gemeente de burgers van Oudewater voldoende betreft bij het ontwikkelen, vaststellen en uitvoeren van plannen? Zo ja, gebeurt dit op een goede manier?

Inwoner 1: Ik heb het gevoel dat alles wordt gedaan zonder dat de inwoner geïnformeerd wordt. Mijn vader woont tegenover een speeltuin. Op een dag werd een nieuw speeltuintje gebouwd. Dit is goed, maar hij wist er niets vanaf.

Inwoner 2: Ik denk wel dat ze het doen. Ik kreeg brieven of ik in de Jongerenraad wilde. Hier heb ik geen behoefte aan. Heb dan ook nooit wat met die brieven gedaan.

Inwoner 3: Ik denk dat de gemeente er wel wat aan doet. Hier ben ik echter niet van op de hoogte. Af en toe lees ik wel wat in de krant, of krijg ik een brief. Een paar jaar geleden kreeg ik een brief om deel te nemen aan een informatiebijeenkomst over de manebus. Hier had ik geen behoefte aan, vond dat ik niet tot die groep van reischoppers behoorde.

Inwoner 4: Ik heb geen idee. Ze doen het vast wel goed. Anders gebeurt het vanzelf wel. Dat zie je bij de C1000. Deze wordt verplaatst en inwoners klagen daarover.

Wanneer wilt u door de gemeente betrokken worden: aan het begin, bij de ontwikkeling of de uitvoering?

Inwoner 1: Aan het begin. Als mijn mening wordt gevraagd over de kleur stenen in mijn straat, zou ik er graag op willen reageren.

Inwoner 2: Ik wil niet betrokken worden. Ik interesseer me er op dit moment niet in.

Inwoner 3: Aan het begin lijkt me handig.

Inwoner 4: Ik wil niet betrokken worden.

Vindt u dat uzelf met een initiatief moet komen of wilt u dat de gemeente participatie aanbiedt.

Inwoner 1: De gemeente moet met het initiatief komen.

Inwoner 2: Het initiatief moet vanuit de gemeente komen.

Inwoner 3: De gemeente moet met het initiatief komen. Zij weten waar burgers over mee kunnen praten.

Inwoner 4: Geen idee.

Heeft u in het verleden gebruik gemaakt van burgerparticipatie? In welke vorm?

Inwoner 1: Ik heb een burgerenquête ingevuld. Dit was een prima enquête. Er waren veel vragen, maar niet te veel. Ik miste wel een antwoordmogelijkheid als 'geen mening'. Met sommige vragen heb ik echt niets. Daar kan ik niet op antwoorden. Ik weet er verder niet veel meer vanaf. Het is te lang geleden.

Verder heb ik geen uitnodigingen meer gehad om mee te participeren. Ik weet niet wat de uitkomsten van de burgerenquête waren. Dit vind ik wel belangrijk. Als ik niet weet wat er met de uitkomsten gebeurt, doe ik niet mee aan een enquête. Ik wil graag iets terugzien. Een e-mail naar mensen die participeren is goed. Vertel hierin wat er met de uitkomsten gedaan is en waar wij dit terug kunnen zien. De gemeente moet dan wel van tevoren duidelijk en eerlijk zijn in wat er wel en niet kan. Door de bezuinigingen kunnen veel extraatjes niet uitgevoerd worden. Laat dan niet mensen ideeën geven als deze toch niet uitgevoerd kunnen worden.

Inwoner 2: Nee.

Inwoner 3: Nee, ik heb ook niet veel uitnodigingen gehad.

Inwoner 4: Nee, ik heb ook nooit een uitnodiging gehad.

Hoe werd u op de hoogte gesteld van deze participatiemogelijkheid? (goed?)

Inwoner 1: Via een brief. Dat is goed, maar ik denk dat de e-mail meer gebruikt kan worden.

Inwoner 2: N.V.T

Inwoner 3: Via een brief (bijeenkomst over de manebus)

Inwoner 4: N.V.T

Wanneer zou u willen participeren?

Inwoner 1: Als de situatie direct op mij van toepassing is. Als er bijvoorbeeld iets in mijn straat gaat gebeuren.

Inwoner 2: Ik hoef niet te participeren. Vind het wel prima zo. Het gaat allemaal goed zoals het nu gaat en ik weet toch niets van politiek. Misschien als er een appartement voor mijn huis gebouwd wordt, zou ik mee willen praten. Dan doe ik dit graag tijdens een bijeenkomst. Ik wil dan met de gemeente rond de tafel zitten en praten. Dat contact lijkt mij prettig. Dit hoef ik niet nu, maar misschien over 50 jaar.

Inwoner 3: Als iets direct voor mij van belang is. Ik zou bijvoorbeeld graag informatie willen over nieuwbouwwoningen voor starters. Hier krijg ik eigenlijk weinig informatie over. Ook zou ik wel een enquête willen invullen over zaken die in mijn omgeving plaatsvinden (in mijn straat bijvoorbeeld). Deze zou ik dan schriftelijk willen invullen. Als je hem in je e-mailbox krijgt, dan denk je snel: Oh, dat komt wel. Maar dat vergeet je dan. Over de woningen zou ik een informatiebijeenkomst willen bijwonen. Hier krijg ik informatie en kan ik vervolgens vragen stellen aan een ambtenaar of wethouder. Dit persoonlijke contact is belangrijk.

Ik zou wel pas naar een bijeenkomst gaan, als ik weet dat ik inspraak heb en daadwerkelijk antwoord kan krijgen op mijn vragen.

Facebook lijkt mij wel een goede manier om jongeren te informeren. Ik zou alleen niet willen participeren via Facebook.

Ik vind dat ik niet voldoende geïnformeerd wordt over zaken waar ik belang bij heb. Ik zou graag meer brieven willen ontvangen. In de krant worden inwoners minimaal geïnformeerd. Dit kan dus beter.

Inwoner 4: Als ik ouder ben, zou ik wel willen participeren over zaken die mij aangaan. Nu zou ik dat niet willen, tenzij het over een onderwerp gaat dat ik erg leuk vind. Als Oudewater een tweede zwembad wil aanleggen, een bioscoop wil bouwen of een hockeyvereniging op wil starten, zou ik het willen. Ik zou bij een hockeyvereniging wel willen helpen om de vereniging te promoten. Ook zou ik het wel leuk vinden om mee te praten over hoe het clubhuis eruit komt te zien. Dit zou ik dan het liefste bespreken met zijn allen rond een tafel. Het persoonlijke contact moet er zijn.

Hoe zou dit eruit moeten zien?

Inwoner 1: Ik wil het liefste participeren via het internet. Ik wil niet naar die bijeenkomsten waar iedereen zijn of haar mening kan geven. Laat mij maar een enquête in mijn eigen tijd invullen via het internet.

Een enquête vind ik een goede manier om de inwoners te bereiken (voornamelijk van mijn leeftijd denk ik).

Ook kan de gemeente Twitter inzetten. Ik wist niet dat ze dit deden. De gemeente moet het account meer promoten. Zet in stukken en brieven een verwijzing naar dit account. Of stuur eens een brief met hierin de boodschap dat de gemeente op Twitter zit. Het lijkt mij handig om meer met Twitter te doen.

Voorwaarden voor een enquête zijn:

- a. Overzichtelijk, weet hoeveel vragen je nog moet
- b. Normaal taalgebruik; Jong Nederlands
- c. Een antwoordmogelijkheid als 'Sla deze vraag over' of 'geen mening'
- d. Niet te lang. Een kwartier maximaal; zeg dit ook van tevoren
- e. Laat de enquête er aantrekkelijk uitzien. Niet alleen vragen plaatsen, maar ook de vormgeving moet goed zijn.

Ik wil via een e-mail of een brief op de hoogte gehouden worden van participatiemogelijkheden. Die brief moet dan wel geadresseerd zijn naar mij. Een terugkoppeling van de resultaten is belangrijk. Deze ontvang ik het liefst via de e-mail.

Inwoner 2: N.V.T.

Inwoner 3: Via een informatiebijeenkomst of een schriftelijke enquête. Ik wil per brief op per e-mail op de hoogte gehouden worden van participatie. Een brief zou ik altijd lezen, helemaal als die naar mij geadresseerd is. Een terugkoppeling vind ik belangrijk. Je wilt weten wat de gemeente verder doet met jouw inbreng. Dit zorgt ook voor vertrouwen.

Inwoner 4: N.V.T.

Wat zijn uw associaties met de gemeente Oudewater?(raad-college)

Inwoner 1: Geen idee. Volgens mij doen ze het wel goed, maar ik weet er niets vanaf. Ik zou wel graag wat meer op de hoogte zijn van het bestuur van de gemeente. Het Twitteraccount zou hierbij erg helpen. De wethouders kunnen een account bijhouden waarop zij up-to-date vertellen waar zij mee bezig zijn. Deze tweets kunnen dan ook doorverwijzingen bevatten naar de website of iets dergelijks. Je kunt een soort forum op je Twitter plaatsen. Laat de wethouders om de dag tussen 10.00-11.00 uur vragen beantwoorden. Op deze manier heb je tweerichtingsverkeer, maar wordt het niet te veel. Het blijft natuurlijk wel de gemeente. Uitslagen van de verkiezingen konden ook op Twitter. Deze informatie miste ik.

Ik weet niet wie er in de gemeenteraad of in het college zitten. Ik heb het idee dat de raad er alleen is voor de mensen die er in zitten en verder niet. Zij zouden zich meer in Oudewater kunnen laten zien. Ik weet niet of ze onenigheden via de IJsselbode moeten publiceren. Moet dat openbaar worden? Aan de ene kant wel, maar aan de andere kant niet. Ik vind dat de gemeenteraad meer openbaar moet worden, maar ze moeten uiteindelijk wel achter hetzelfde staan.

Het college zou zich ook meer in Oudewater kunnen laten zien. De burgemeester zit er te lang. Het is tijd voor een frisse wind. Ik vind de gemeente erg duf en zakelijk. Het zou wat socialer mogen worden. Het zou nooit kwaad kunnen om je gezicht eens te laten zien op een school of op een voetbalvereniging. De burgemeester vind ik te afstandelijk. De wethouders ken ik niet.

Ik heb eigenlijk niets met de gemeente. Voel me er niet betrokken bij. Ik zou wel mijn mening willen geven over dingen die mij aangaan, maar de gemeente moet mij hierin de mogelijkheid geven. Ik vind de gemeente niet transparant of open. Negen van de tien keer weet je niet wat er gaat gebeuren. Gemeentelijke informatie via de krant gaat voornamelijk langs mijn leeftijdsgroep heen.

Inwoner 2: Ik heb niet veel met de gemeente te maken. Denk dat het wel goed gaat. Van het college ken ik één wethouder, meer niet. Dit vind ik ook prima. Ik hoef ze niet te kennen. Ik vind wel dat het college moet weten wat er reilt en zeilt in Oudewater. Als collegeleden hiervoor meer hun gezicht moeten laten zien, lijkt me dat goed. Het bezoeken van verenigingen kan een voordeel zijn.

Inwoner 3: Ik heb geen beeld van de gemeente. Alleen algemene vooroordelen als 'ambtenaren zijn lui' en 'het gaat te langzaam'. Ik weet niet wat de gemeente doet, je hoort er niets van. Het zal vast wel goed gaan allemaal, maar ik heb er niets mee. De gemeente zegt bijvoorbeeld niets over wat zij doet. Ze is niet open of transparant. Transparantie zorgt voor meer vertrouwen.

Het college ken ik niet. Verdiep me hier niet in. Het speelt zich allemaal af op het stadskantoor. Ze zouden meer naar buiten kunnen treden, dit wekt vertrouwen en dit lijkt mij voordelig voor de bestuurders. De gemeenteraad ken ik niet. Hier heb ik geen behoefte aan. Als alles goed gaat, vind ik het prima. De ingezonden brieven van raadsleden lees ik, die vind ik leuk. Het is een goede manier om te lezen wat de raad precies doet.

Ik denk dat het goed is als de gemeente haar inwoners beter informeert. Dit wekt ook interesse bij burgers. Op dit moment heb ik geen interesse, ook omdat ik niet weet wat de gemeente doet. Via een e-mail kan ik gemakkelijk op de hoogte gebracht worden van wat er reilt en zeilt in Oudewater. Een e-mailbestand lijkt mij gemakkelijk. Nieuwbouwprojecten en overige zaken in Oudewater zijn dingen waar ik meer van op de hoogte gebracht wil worden. Het is belangrijk dat de gemeente burgers informeert of laat participeren over zaken die zij van belang vinden, die aansluit op hun situatie.

Inwoner 4: Geen idee. De gemeente doet het wel goed volgens mij. Het college ken ik niet. Het zou goed zijn om als collegelid je gezicht te laten zien en te vertellen wie je bent. Zo krijg je meer bekendheid. De gemeenteraad ken ik ook niet. Dit hoeft ik niet te weten. Daar interesseer ik me niet in.

Ik heb nooit informatie over nieuwe plannen in Oudewater gelezen. Het zou goed zijn om inwoners goed te informeren over wat er gaat gebeuren.

13.2 26-35-jarigen

Wat verstaat u onder burgerparticipatie?

Inwoner 1: Hoeveel de stem van inwoners telt bij de gemeente.

Inwoner 2: Inwoner weet niet wat het betekent.

Inwoner 3: De gemeente en het verenigingsleven/burgers zijn samen betrokken bij plannen en ideeën.

De gemeente moet op de hoogte zijn van wat er speelt onder verenigingen en burgers en wat zij willen of juist niet willen. Op dit moment is er te weinig communicatie van de gemeente met verenigingen. Ik heb het gevoel dat de gemeente zoiets heeft van: "Het gebeurt gewoon en klaar". Een voorbeeld hiervan is het verenigingsgebouw. Hier zijn tien verenigingen in gehuisvest. Nu las ik in de krant dat de gemeente dit gebouw wil sluiten. De verenigingen horen dit niet eens zelf en mogen niet meepraten of meedenken. Je voelt je dan niet serieus genomen.

Inwoner 4: Burgerparticipatie is dat de inwoner zeggenschap heeft bij wat er in de gemeente gebeurt.

Wat vindt u van burgerparticipatie?

Inwoner 1: Belangrijk. Ik vind dat ideeën van inwoners mee moeten tellen. Wij wonen in de stad en kunnen dus een mening geven.

Inwoner 2: Ik heb er niet zoveel mee te maken. Ik vind het prima zoals het nu gaat, het boeit me niet zoveel. Ik kan me voorstellen dat het voor andere mensen wel belangrijk kan zijn.

Inwoner 3: Voor verenigingen vind ik het belangrijk. Als burger zou ik niet weten waar ik over moet participeren. Dit omdat ik alles vanuit de verenigingen doe. Er moet een goede samenwerking zijn met de gemeente.

Inwoner 4: Belangrijk. Je woont namelijk in de gemeente. Daarom is het belangrijk dat je zeggenschap hebt over wat er gebeurt. Het moet niet zo zijn dat er ineens een enorm flatgebouw voor je huis gebouwd wordt zonder dat je hier over mee had kunnen denken.

Vindt u dat de gemeente de burgers van Oudewater voldoende betreft bij het ontwikkelen, vaststellen en uitvoeren van plannen? Zo ja, gebeurt dit op een goede manier?

Inwoner 1: Er wordt naar mijn mening weinig naar gevraagd. Ik krijg nooit de mogelijkheid. Ik word op de hoogte gesteld van dingen die er gebeuren, maar wordt er niet bij betrokken. Dit zou ik wel willen. Ik zou zowel voor mijzelf als voor het algemeen belang mee willen praten en denken. Anders is het naar mijn mening geen burgerparticipatie. Voorzieningen voor kinderen zijn bijvoorbeeld belangrijk, terwijl ik zelf geen kinderen heb.

Inwoner 2: Ik heb geen idee. Het valt niet op in ieder geval. Ik heb nog nooit uitnodigingen gehad. De gemeente zou meer kunnen doen om het onder de aandacht te brengen. Ze zou het meer interessant kunnen maken voor jongeren. Als ik nu een enquête krijg, denk ik weg ermee. Daar heb ik geen zin in. Ik denk dat het met leeftijd te maken heeft. De wat jongere mensen willen minder participeren dan de ouderen.

Ouderen hebben meer affiniteit bij de gemeente. De gemeente zou het participeren aantrekkelijker en interessanter kunnen maken voor jongeren.

Inwoner 3: Te weinig. Het kan veel beter.

Inwoner 4: Nee, ik heb nog nooit een uitnodiging gehad.

Wanneer wilt u door de gemeente betrokken worden: aan het begin, bij de ontwikkeling of de uitvoering?

Inwoner 1: Aan het begin, maar er moet wel een plan zijn vanuit de gemeente. Ik kan en wil niet zelf met een initiatief komen. Dat doe ik niet.

Inwoner 2: Dat weet ik niet. Het is wel belangrijk dat je het gevoel hebt dat je mening een bijdrage heeft. Niet dat alles al vaststaat en je eigenlijk je mening geeft voor niets.

Inwoner 3: Aan het begin. Dit lijkt me ook voor de gemeente het gemakkelijkst. Dan weten zij meteen wat er speelt onder verenigingen en kunnen zij dit meenemen in hun plannen. De wensen van verenigingen kunnen beter vooraf gemeten worden dan achteraf.

Inwoner 4: Aan het begin.

Vindt u dat uzelf met een initiatief moet komen of wilt u dat de gemeente participatie aanbiedt.

Inwoner 1: Het initiatief moet vanuit de gemeente komen.

Inwoner 2: De gemeente zou het initiatief moeten nemen.

Inwoner 3: Dit moet vanuit beide partijen komen. Wel vind ik dat de gemeente de eerste stap moet zetten. Zij moet aangeven dat er een plan is. Voorwaarde is wel dat de plannen niet vast mogen liggen. Er moet mogelijkheid tot inspraak zijn.

Inwoner 4: Het initiatief moet van de gemeente komen.

Heeft u in het verleden gebruik gemaakt van burgerparticipatie? In welke vorm?

Inwoner 1: Nee, heb ook nooit de mogelijkheid gekregen.

Inwoner 2: Nee.

Inwoner 3: Ja, als vereniging zijnde ben ik naar een bijeenkomst geweest over de strategische visie van de gemeente Oudewater. Wij hebben allerlei ideeën gegeven, maar hier is niets mee gedaan. Er werd ook geen terugkoppeling gegeven, terwijl dit wel beloofd was vanuit de gemeente. Hierdoor heb ik (en vele anderen) de motivatie verloren. Je voelt je niet serieus genomen. Ik vind het belangrijk dat de gemeente aantoonde dat inspraak vanuit verenigingen of burgers nodig is. Ik had tijdens de bijeenkomst het idee dat de gemeente eigenlijk niet wilde luisteren. De bijeenkomst werd gehouden voor alle verenigingen. Dit zijn er veel te veel.

De opkomst was hoog, terwijl het op een ongelukkige datum was (midden in de zomervakantie). Een onderzoeksbureau leidde dit onderzoek naar de strategische visie. Lijkt me veel te duur. Je kunt beter zelf met verenigingen in gesprek gaan. Tijdens de bijeenkomst waren de burgemeester, de wethouder en de verenigingen aanwezig. Er werden groepjes gemaakt die elk een stappenplan moesten maken over wat zij veranderd zouden willen zien in Oudewater. Vervolgens lichte elk groepje dit plan toe. De avond duurde erg lang. Om 20.00 uur begon het en om 23.00 uur zijn we maar weggegaan. Het duurde dus nog langer. Een bijeenkomst moet kort en krachtig zijn en met minder verenigingen tegelijkertijd. Op deze manier houd je de aandacht erbij.

De burgemeester opende de avond en verliet daarna meteen de bijeenkomst. Dit vonden we allemaal erg raar. De wethouders namen de regie. De regie liep goed. Ook de sfeer was goed. Het is jammer dat je naderhand niets meer hoort.

Deze bijeenkomst was een aantal jaren geleden. Hierna heb ik geen uitnodigingen meer gehad. Of ik heb er niet op gereageerd. Ben er eigenlijk een beetje klaar mee. Mijn motivatie is gedaald omdat ik geen terugkoppeling kreeg. Via een brief werd ik op de hoogte gebracht van de participatiemogelijkheid. Dit vond ik goed.

De gemeente moet in de toekomst meer betrokkenheid tonen naar haar verenigingen toe. Nodig de verenigingen uit in plaats van een grote bijeenkomst te organiseren. Persoonlijk contact vind ik prettiger. Sommige ambtenaren weten niet welke verenigingen er zijn en welke evenementen zij organiseren. Dit komt omdat zij geen echte Oudewaterenaren zijn. Dat is jammer.

Inwoner 4: Nee, ik heb nog nooit iets aan burgerparticipatie gedaan. Het interesseert me ook eigenlijk niet. Ik denk dat het goed geregeld is in de gemeente. Heb geen reden om te klagen of mee te praten over iets.

Wanneer zou u willen participeren?

Inwoner 1: Ik wil over zaken participeren die zowel van individueel als van algemeen belang zijn. Nu word ik ongeveer één keer per jaar op de hoogte gesteld van wat er gebeurt. Ik wil dat dit vaker gebeurt. Informatie over de bouw van het Cultuurhuis en de nieuwbouw, dat zijn allemaal belangrijke plannen waar ik iets vanaf wil weten. Hier krijg ik geen informatie over. Nu weet ik niet eens welke scholen er in het Cultuurhuis komen.

De gemeente kan haar burgers veel beter informeren. Via brieven en een e-mailbericht bijvoorbeeld. De gemeente zou een e-mailbestand kunnen maken, zodat meer communicatie via dit medium verloopt.

Inwoner 2: Als het onderwerp direct voor mij van toepassing is. Ik zou dan het liefst een enquête in willen vullen, maar dit moet wel aantrekkelijk worden gepresenteerd. Verbindt er bijvoorbeeld een prijs aan. Een bijeenkomst lijkt mij niet nuttig. Ik zou deze alleen bezoeken als het onderwerp mij enorm aanspreekt. Iedereen is druk en heeft geen behoefte om in de avonden nog eens naar een bijeenkomst te gaan. Ik zou willen participeren als de situatie dusdanig van belang is voor mij. Het moet niet te vaak voorkomen.

Inwoner 3: Over zaken die verenigingen aangaan waarvan ik lid ben.

Inwoner 4: Ik zou opzich wel willen participeren. De gemeente zou bijvoorbeeld via een enquête keuzes kunnen voorleggen aan inwoners. Mijn voorkeur gaat uit naar een enquête via de e-mail. Dat is gemakkelijk en kan ik in mijn eigen tijd invullen. Via een brief of e-mail wil ik op de hoogte gehouden worden van participatiemogelijkheden. Terugkoppeling van de resultaten vind ik belangrijk.

Hoe zou dit eruit moeten zien?

Inwoner 1: Ik doe dit het liefst via een enquête. Als er een idee vanuit de gemeente is, vraagt zij via een enquête haar inwoners om hun mening. Dit kan verspreid worden via e-mail, post of via de website. Er kan dan een verwijzing in de IJsselbode staan. Om meer mensen te motiveren om de enquête in te vullen, kan er een prijsvraag aan verbonden worden. Het hoeft niet veel te zijn, maar het kan mensen toch over de drempel heen helpen. Ik wil geen informatiebijeenkomsten. Dat zie ik niet zitten. Ik wil in de toekomst via een brief of een e-mail op de hoogte gehouden worden over participatiemogelijkheden. Als ik een brief krijg, wil ik wel dat het persoonlijk aan mij geadresseerd is. Een terugkoppeling is belangrijk. Dat betekent dat de gemeente luistert naar haar inwoners. Ik zou graag een samenvatting willen ontvangen met hierin de algemene uitslagen.

Inwoner 2: Het lijkt mij goed om als gemeente eerst een behoefteonderzoek te doen. Op deze manier kom je er achter wat er leeft onder de doelgroep. Dit zou via een digitale of schriftelijke enquête kunnen, mits die aantrekkelijk is. Vanuit deze enquête kan er gesteld worden wat er speelt onder de doelgroep en waar zij graag over zou willen participeren. Ik zou bijvoorbeeld een enquête willen invullen die erg aansluit op mijn situatie. Om achter mijn situatie te komen, kan de gemeente een behoefteonderzoek verrichten. Dit is het voorwerk. Het is ook belangrijk dat iemand niet veel gegevens over zichzelf moet invullen. Hier kan de gemeente ook bepaald voorwerk in verrichten. De enquête moet kort, bondig en per leeftijdscategorie opgedeeld zijn. Ook zou ik het graag 'persoonlijk' willen zien. Ik wil in de toekomst op de hoogte gebracht worden via een brief. Deze brief moet aan mij persoonlijk gericht zijn. Ik heb het idee dat participatie onder jongeren niet leeft. Ik hoor er niets van. De gemeente zou dit meer leefbaar moeten maken. Een plakbiljet op een kastje heeft geen zin, daar loop je zo langs. Social media kan willicht worden ingezet, vooral onder jongeren. Creativiteit is erg belangrijk om de wat jongere mensen te bereiken. Enquêtes moeten aantrekkelijker gemaakt worden. Een terugkoppeling van de resultaten vind ik belangrijk. Door een terugkoppeling heb je het gevoel dat je een stem hebt. Je voelt je serieus genomen.

Inwoner 3: De gemeente moet meer betrokkenheid tonen naar haar verenigingen toe. Veel ambtenaren wonen niet in Oudewater en weten niet hoe de verenigingen in elkaar steken en wat zij doen. Ga dan eens langs is mijn advies.

Mijn vereniging bestaat al 35 jaar en de burgemeester is vorig jaar voor het eerst een ochtend langs gekomen. Dit deed ze op donderdagochtend, de slechtste dag. Alle kinderen hadden een spel in de binnenstad en waren niet aanwezig op het evenement. Dit gebeurde ook bij de betrokken ambtenaar. Zij kwam op een donderdagmiddag. Alle kinderen waren weg.

De gemeente moet de verenigingen (en wellicht burgers) het gevoel geven dat zij inspraak hebben en dat ze initiatieven kunnen geven. Dit gevoel heb ik nu niet.

In de toekomst wil ik per brief op de hoogte gehouden worden van participatiemogelijkheden. Een terugkoppeling vind ik belangrijk.

Inwoner 4: Als het iets 'kleins' is als bestrating, dan wil ik een enquête. Als het iets groots is als een flatgebouw voor mijn raam, dan wil ik wel praten tijdens een bijeenkomst.

Wat zijn uw associaties met de gemeente Oudewater?(raad-college)

Inwoner 1: Geen idee. De gemeente doet het wel goed denk ik. Het college ken ik niet. Dat ligt ook aan mijzelf. Ze hebben wel een voorbeeldfunctie en ik vind dat ze meer in de openbaarheid mogen treden. Ze zouden bij projecten of evenementen aanwezig kunnen zijn.

Dan komen ze in de krant en zo weten meer inwoners wie nou precies de collegeleden zijn. Het college zou meer kunnen luisteren naar haar inwoners. Dit bevordert de betrokkenheid. Dat is belangrijk. Het college moet betrokken zijn bij haar inwoners. Een voorbeeld hiervan is Papenhoef. Dit wordt totaal niet gepromoot. Burgemeester & wethouders hadden naar dit parkje toe moeten gaan. Dan konden ze in gesprek gaan met de omwonenden. Dit lijkt me moeilijk, maar je kunt het proberen. Inwoners hebben goede ideeën. Er is veel kennis aanwezig.

De raad ken ik ook niet. Zij hoeven wat mij betreft minder in de openbaarheid te treden. Bij de gemeente denk ik aan het college en niet aan de gemeenteraad. Ze communiceren via een krant (ingezonden brief). Is dat wel goed? Ik weet het niet. Je kunt ook eigenlijk niet veel verwachten. Dit is een kleine gemeente, misschien kunnen ze geen betere manier bedenken om met hun berichten naar buiten te treden.

Ik vind dat de gemeente haar inwoners beter kan informeren. Zij moet meer transparant zijn. Ze willen het wel, daar twijfel ik niet aan, maar ik denk dat ze niet weten hoe het moet. Het is niet zo gemakkelijk als wij denken, transparant zijn. Ik vind dan ook dat we weinig commentaar mogen hebben. Wel vind ik dat ik zelf veel informatie moet zoeken. De omgevingsvergunning bijvoorbeeld. Die is nieuw. Ik had graag een folder gezien waarin die vergunning wordt uitgelegd. Ik heb geen idee hoe deze vergunning werkt. Er is niet over gecommuniceerd. Er is wel een stukje in de krant geschreven over mensen die de eerste omgevingsvergunning kregen, maar er is verder niets uitgelegd.

Inwoner 2: Ik kom nooit bij de gemeente. Ik zou niet weten wat ik er te zoeken heb, kom er alleen voor standaard zaken. Voor zover ik weet gaat het allemaal wel goed. Ik verdiep mij er niet in. Het interesseert me niet zo. Ook zou ik niet weten wat ze doet. De gemeente heeft een beetje een stoffig imago. Ik denk dat de gemeente meer in de openbaarheid kan treden. Vertel bijvoorbeeld aan inwoners wat je doet als gemeente. De gemeente zou meer open en transparant kunnen zijn. Hierdoor krijgen inwoners meer interesse.

Het college en de gemeenteraad ken ik niet. Ze zouden zich meer kunnen laten zien, maar dat is geen vereiste. Ingezonden brieven vind ik gezeik. Wat maakt een brief nou uit. Vindt het wel leuk om te lezen.

Inwoner 3: Te veel ambtenaren komen niet uit Oudewater. Dat is jammer. Ze weten niet wat de verenigingen doen en geven hier ook geen aandacht aan. Ze komen niet langs en informeren niet naar onze activiteiten.

Ik zou niet weten wie er in het college zitten. Het college weet niet wat verenigingen willen. Op een gegeven moment kreeg ik (mijn vereniging) een brief met daarin de boodschap dat uit een onderzoek gebleken was dat de Klepper (verenigingsgebouw in binnenstad) een cultuurhuis kon worden. Onze vereniging zou dan op drie hoog komen. Vervolgens kregen we de vraag wat wij er van vonden. Dat kan echt niet. Ik heb dan ook meteen een brief geschreven.

Als de gemeente dit meer in samenspraak had gedaan, dan hadden we samen naar alternatieven kunnen zoeken. Wij hebben ook kennis. Het zou allemaal wat persoonlijker kunnen worden. De wethouder en de betrokken ambtenaar zouden verengingen kunnen opzoeken, langsgaan bij evenementen of ons kunnen uitnodigen.

Het college zou wat meer in de openbaarheid kunnen treden, maar niet te veel. Ze hoeven niet de deur plat te lopen, maar iets meer betrokkenheid tonen is goed.

Ik heb geen idee wat de raad doet. Als het nodig is, kunnen ze wat meer op de voorgrond treden, maar het hoeft niet. Als ze het leuk vinden, zijn ze altijd welkom bij onze evenementen.

Er is wel een hoop 'heen en weer gehannes' binnen de raad. Ik lees die ingezonden brieven ook eigenlijk niet. Er wordt een beetje met bagger gegooid, ze zouden meer vanuit 1 doel moeten werken, namelijk Oudewater besturen.

De wethouder luistert niet, maar dramt zijn zin door. Hij doet niets met ideeën vanuit burgers, maar trekt zijn eigen plan en dat wordt het dan ook. Zo ook bij het Cultuurhuis. Bepaalde verenigingen wilden zich niet in het Cultuurhuis vestigen. In plaats van dat de wethouder hen enthousiasmeerde, legde hij zijn zin op tafel. De verenigingen stonden op hun achterste poten. Zij wilden dat niet.

De communicatie van de gemeente kan beter. Ik heb het idee dat de communicatie tussen afdelingen onderling niet goed is. Zo weet de buitendienst vaak niets af van vergunningen. Dan hebben wij geregeld dat we bezems krijgen, maar dit wordt dan niet gecommuniceerd naar de buitendienst.

De gemeente communiceert niet echt open en transparant. Voor verenigingen is het vaak onduidelijk wat de gemeente nu precies wilt. Er kan dus duidelijker gecommuniceerd worden.

Inwoner 4: Heb ik eigenlijk niet. Het zal wel goed gaan. Ik ken het college niet. De gemeenteraad ken ik ook niet. Dit hoef ik ook niet te weten. Ingezonden brieven lees ik niet.

13.3 36-45- jarigen

Wat verstaat u onder burgerparticipatie?

Inwoner 1: Samenwerking tussen burger en gemeente.

Inwoner 2: De betrokkenheid van burgers bij dingen die de gemeente doet.

Inwoner 3: Burgerparticipatie is dat inwoners inspraak hebben bij beslissingen van de gemeente.

Inwoner 4: Weet ik niet.

Wat vindt u van burgerparticipatie?

Inwoner 1: Heel erg belangrijk. De stad Oudewater is van de burgers, niet van de gemeente. De gemeente moet dus luisteren naar haar inwoners.

Inwoner 2: Belangrijk. De gemeente moet burgers betrokken laten zijn. Het is belangrijk voor de gemeente om te zien wat er onder de burgers speelt en om draagvlak te creëren voor nieuw beleid. Burgerparticipatie geeft mij en andere burgers het gevoel dat je serieus genomen wordt. Je krijgt het gevoel dat je mening telt.

Inwoner 3: Belangrijk. Inwoners weten wat er leeft in Oudewater. Bij de gemeente komt niet iedereen uit Oudewater, dus zij weten er het fijne niet van.

Inwoner 4: Belangrijk als het jezelf aangaat.

Vindt u dat de gemeente de burgers van Oudewater voldoende betreft bij het ontwikkelen, vaststellen en uitvoeren van plannen? Zo ja, gebeurt dit op een goede manier?

Inwoner 1: Nee. Raadsleden steken hun kop in het zand. Ze streven hun eigen doelen na en niet het doel waarvoor zij hun functie bekleden: Er voor Oudewater zijn. Ik vind dat de gemeente achteruit is gegaan op dat gebied. Het vorige college luisterde voor mijn gevoel meer naar de burgers dan dat ze nu doen. Wel vind ik dat de gemeente goed haar best doet op het gebied van burgerparticipatie. Wijkschouwen zijn bijvoorbeeld goede voorbeelden.

Inwoner 2: Ik merk er niets van, dus dat is niet heel erg goed. Ik woon hier nu zes jaar en ben één keer gevraagd om te participeren. Nu moet ik zeggen dat ik er zelf niet naar gezocht heb, dus het ligt ook aan mij. Ik wil ook niet alles weten wat de gemeente doet. Men moet ook vertrouwen hebben in de gemeente. Ik heb dit wel.

Inwoner 3: Ik denk dat het doel er wel is, maar het kan altijd beter. Ik run een bedrijf in Oudewater en ik zou op dit gebied best eens willen participeren. Er is bijvoorbeeld een toeristisch platform. Hier zitten teveel mensen in van buitenaf.

Mensen uit het veld worden niet om hun mening gevraagd, of erbij betrokken. Dat is jammer. Ik zou hier graag aan mee willen werken. Er kan meer samenwerking zijn tussen de gemeente Oudewater, winkeliers/horeca en haar inwoners. Met elkaar kan je tot goede ideeën komen. Ook kunnen er eventueel alternatieven bedacht worden indien nodig. Op dit moment betreft de gemeente niemand.

Een voorbeeld: de gemeente informeert haar inwoners en haar bedrijfsleven niet goed. Mijn straat was van de een op de andere dag een stiltegebied geworden. Nu heb ik hier geen last van, maar naast mij is een bepaald bedrijf gevestigd. Die moet zich nu gaan aanpassen op dit stiltegebied. Zonder dat hij hiervan op de hoogte is gesteld. Ik vind dat raar. Omwonenden worden niet eens op de hoogte gebracht van het besluit.

Inwoner 4: Nee. We krijgen wel informatie als er wat gebeurt, maar dan is het al gebeurd. Ik krijg wel eens uitnodigingen om te participeren, maar dat gaat dan over iets wat niet direct invloed op mij heeft. Dan heb ik er geen behoefte aan. Laatst gebeurde er iets waar ik wel bij betrokken had willen worden. Er is een bedrijf gevestigd naast ons huis. Ik had hier graag over willen meepraten. Ik weet dat andere omwonenden dit ook wilden. We hebben nooit wat gehoord van de gemeente. Wel een brief met hierin de mogelijkheid om een bezwaarprocedure te starten, maar dan is het al gebeurd. Ik had graag willen meepraten. Een bedrijf naast mijn huis gaat mij direct aan. De gemeente zou mij de gelegenheid moeten geven om hierover mijn mening te geven. Nu keuren ze het zomaar even goed dat er een bedrijf naast mijn huis komt te zitten. De gemeente had afspraken gemaakt met het bedrijf over het zwaar verkeer etc. Hier houdt het bedrijf zich niet aan en de gemeente controleert niet.

Ik heb al zo vaak gebeld en ben zelfs langs gegaan, maar er wordt niets mee gedaan. Men knikt 'ja en amen' en doet er vervolgens niets aan. Dit zorgt voor minder vertrouwen in de gemeente. Er wordt niet gecommuniceerd naar de burger toe. Niet over het feit dat er een bedrijf komt en wat dit betekent voor mij als omwonende en niet over het feit dat het vervoersbedrijf dat mijn zoontje wegbrengt stopt. Opeens staat er een ander busje. De gemeente doet hier te gemakkelijk over. De burgers willen dit weten. Er moet meer uitleg komen. Nu is er zoveel onduidelijk.

Wanneer wilt u door de gemeente betrokken worden: aan het begin, bij de ontwikkeling of de uitvoering?

Inwoner 1: Vanaf het begin wil ik de mogelijkheid krijgen om te participeren. Dan bepaal ik zelf of ik het wel of niet doe. Een plan moet nog niet vaststaan.

Inwoner 2: Vanaf het begin. Als het om bomen kappen gaat in mijn wijk, dan wil ik vanaf het begin hier mijn mening over kunnen geven of keuzes maken hoe het eruit komt te zien. Het maakt niet veel uit of de gemeente dan wat met mijn inbreng doet, want soms kan dit gewoon niet in verband met financiën. Belangrijk is dan dat je als gemeente laat weten welke keuze gemaakt is en waarom mijn inbreng niet verwerkt is. Laat in ieder geval zien dat mijn inbreng is meegenomen in de afweging.

Inwoner 3: Aan het begin.

Inwoner 4: Aan het begin

Vindt u dat uzelf met een initiatief moet komen of wilt u dat de gemeente participatie aanbiedt?

Inwoner 1: Eigenlijk moet het van beide kanten komen. Inwoners kunnen schreeuwen dat ze geen inspraak hebben, maar zelf komen ze ook niet met initiatieven.

Inwoner 2: Burgerparticipatie moet vanuit de gemeente komen. Burgers doen het niet. Burgers moeten getriggerd worden om te participeren. De gemeente moet burgers actief opzoeken.

Inwoner 3: Het kan het beste vanuit de gemeente komen.

Inwoner 4: De gemeente moet met het initiatief komen. De gemeente had een uitnodiging moeten versturen.

Heeft u in het verleden gebruik gemaakt van burgerparticipatie? In welke vorm?

Inwoner 1: Ja, ik ben betrokken geweest bij burgerparticipatie. Er werd om participatie gevraagd bij de aanleg van een speeltuintje en drempels in een wijk. Dit was acht jaar geleden. Sindsdien heb ik geen uitnodigingen meer gehad. Ik wil alleen participeren als het mij aangaat, dus misschien dat ik wat uitnodigingen heb weggegooid.

De vorm van participatie waar ik betrokken bij ben geweest, verliep goed. Een extern bureau had de leiding. Er werd een bijeenkomst georganiseerd in een zaaltje. De sfeer was goed. Natuurlijk heb je altijd mensen die zeuren om het zeuren, maar verder verliep de bijeenkomst goed. De voormalige wethouder had de regie. Hij deed dit erg goed. Hij luistert beter naar burgers dan de huidige wethouder.

De bewoners van de wijk kregen veel brieven waarin de gemeente uitleg gaf over wat er in de wijk gedaan werd en wat er met input vanuit de bijeenkomst gedaan was. Dit vond ik erg prettig.

Ik heb het gevoel dat de gemeente hierin achteruit is gegaan. Als ik een klacht bij het Meldpunt indien, verandert er niets. Ik krijg een bericht dat mijn klacht ontvangen is, maar vervolgens hoor ik niets meer. Dat vind ik jammer. Dit laat zien dat de gemeente niet luistert naar haar burgers.

Inwoner 2: Nee, ik heb wel eens een uitnodiging gehad. Dat was heel leuk. Er zouden nieuwe lantaarnpalen komen in onze straat. De gemeente heeft vijf verschillende palen neergezet en vervolgens een brief gestuurd waarop we onze keuze konden maken. Ik heb hier niet aan meegedaan, omdat we toen midden in een verbouwing zaten en ik er geen tijd voor had. Gewoon vergeten. Ik weet niet meer of er een vorm van terugkoppeling is geweest. Dit vind ik wel belangrijk.

Verder heb ik veel contact gehad met de gemeente over bouwvergunningen. Het contact met de ambtenaar gedurende het eerste half jaar van het verbouwen was niet prettig.

We werden wantrouwig en formeel benaderd en de ambtenaar benadrukte steeds de regels. Het was erg afstandelijk. Wij wilden advies vragen. De ambtenaar gaf wel wat tips, maar meer vanuit de benadering: "U zit fout, het moet anders". De ambtenaar ging uit van het kwade van de mens. De gemeente is erg behoudend. Ik had graag meer enthousiasme gezien. De ambtenaar had wat opener het gesprek in kunnen gaan. Wij hadden ook een architect ingehuurd. Zij was jong en creatief. Het klikte tussen de ambtenaar en de architect op persoonlijk vlak niet.

De ambtenaar is erg beschermend naar het pand. Dat is goed, dat begrijp ik. Hij was alleen zo op de regels dat het afstotend werkte. Officieel kan het niet dat een klik op persoonlijk vlak doorslaggevend moet zijn om als ambtenaar te werken met een architect. De wil van de ambtenaar scheen te veel door, dat hoort niet. Uiteindelijk is het contact goed gekomen, maar het was een moeilijk begin.

Inwoner 3: Nee. Ik heb wel eens een melding gedaan over de weg voor mijn huis. Dit is een scheurweg terwijl er wel kinderen rondlopen en spelen. Ik heb gevraagd om bloembakken op de weg. Hier heb ik nooit iets op teruggehoord. Geen enkele reactie gehad. Dit is jammer.

Verder heb ik nooit uitnodigingen gehad voor participatie. Mijn interessegebied ligt in mijn woonomgeving, mijn werk en het toerisme. Het moet niet te ver van mijn bed zijn. Ik zou hier wel over willen participeren.

Inwoner 4: Nee, geen behoefte aan gehad. Ook heb ik er geen tijd voor. Ik zou alleen willen participeren als het mij direct aanging.

Hoe werd u op de hoogte gesteld van deze participatiemogelijkheid? (goed?)

Inwoner 1: Per brief. Dit vind ik een goede manier.

Inwoner 2: Via brieven. De eerste brief ging over het plan dat de gemeente had om lantaarnpalen te veranderen. De tweede brief gaf de mogelijkheid om een keuze te maken. Dit vond ik erg goed.

Inwoner 3: N.V.T. Geen uitnodigingen gehad.

Inwoner 4: Brief. Dat vind ik een goede methode.

Wanneer zou u willen participeren?

Inwoner 1: Als een situatie mij direct aangaat.

Inwoner 2: Ik zou willen participeren over zaken die mij direct aangaan. Het maakt me niet uit als er twee blokken verderop een dakkapel geplaatst wordt, maar als mijn buurman het doet, wil ik het wel weten. Ik zou dan een e-mail willen krijgen met daarin: Binnen 200 meter rondom uw woning wordt een dakkapel geplaatst. Nu moet ik daarvoor de aanvragen in de IJsselbode doorspitten. Bij grote dingen zou ik ook mee willen praten. Als bijvoorbeeld de markt wordt afgebroken en er woningen voor in de plaats komen, zou ik willen participeren. Verder zou ik alleen willen participeren als een situatie mij direct aangaat.

Informatievoorziening is erg belangrijk. Er moet niet te veel informatie gegeven worden, maar vertel to the point wat er gaat gebeuren. Een filmpje op internet met hierin een participatiemogelijkheid is ook leuk.

Inwoner 3: Als het mij direct aangaat. Dit zijn bijvoorbeeld zaken die in de wijk spelen of situaties die van invloed zijn op mijn bedrijf. De gemeente zou binnen haar doelgroep kunnen inventariseren wat de behoefte is. Dit kan zij doen door middel van een enquête. Hierin staat bepaalde punten. Aan burgers kan gevraagd worden welke punten voor hen van belang zijn. Deze kunnen dan gebruikt worden voor informatieavonden.

Inwoner 4: Als het mij direct aangaat. Dan wil ik wel in een zaaltje zitten met de betrokkenen en dan met elkaar praten. Direct contact is belangrijk.

Hoe zou dit eruit moeten zien?

Inwoner 1: Ik zou het liefst in een zaaltje willen zitten en met elkaar praten. Direct contact is belangrijk. Waar de gemeente voor moet waken is dat de groep die uitgenodigd wordt, niet te groot is. De groep moet alleen uit direct belanghebbenden bestaan. Hierdoor kan iedereen aan het woord komen. Er worden nu fora georganiseerd. Ik denk alleen dat dit veel mensen afschrikt. De afstand tussen gemeente en burger wordt zo alleen maar vergroot. Een gesprek tussen gemeente en inwoners in een zaaltje is een stuk minder afstandelijk.

Ik zou het liefst op de hoogte gehouden willen worden van participatie via een brief. Een e-mail vind ik onpersoonlijk. Een terugkoppeling van de resultaten vind ik erg belangrijk.

Ik zou dan willen weten wat er met de uitkomsten van burgerparticipatie is gedaan en waarom bepaalde punten wel of niet behandeld worden.

Inwoner 2: Laat mij keuzes maken. Geef als gemeente drie plannen of drie keuzes en laat mij een keuze maken. Dan kan ik die in mijn eigen tijd, thuis en wanneer het uitkomt maken. Informatiebijeenkomsten zie ik niet zo zitten. Dan zijn er altijd een paar dominante aanwezigen die ruzie gaan maken.

Ik wil via e-mail op de hoogte gehouden worden van participatiemogelijkheden. Dit is niet te formeel. Zo wordt de afstand tussen gemeente en burger minder groot. Een brief is ook altijd goed. Een terugkoppeling vind ik erg belangrijk. Dit kan ook via e-mail.

Inwoner 3: Een informatiebijeenkomst lijkt mij wel wat. De vraag: 'Hoe staan jullie erin' zou hier centraal moeten staan. Direct betrokkenen zouden uitgenodigd moeten worden. Via een brief zou ik geïnformeerd willen worden over algemene zaken, maar ook over de mogelijkheid tot participatie. Een terugkoppeling is belangrijk.

Inwoner 4: Ik weet het niet. Ik zou het misschien prettig vinden als er een klankbordgroep van deze wijk wordt opgezet die communiceert met de gemeente. Om zo als gemeente iets meer betrokken te zijn bij buitengebieden. Per brief wil ik op de hoogte gehouden worden van participatiemogelijkheden. Terugkoppeling is belangrijk.

Wat zijn uw associaties met de gemeente Oudewater?(raad-college)

Inwoner 1: Mijn associaties zijn bureaucratisch en los zand. Er is te veel haat en nijd binnen de raad en binnen het stadskantoor. Tussen afdelingen onderling is er veel gedoe over het beheer van een potje. Geld afstaan? Liever niet. Het schort aan samenwerking binnen de gemeente. Ik word altijd doorverbonden en uiteindelijk kom ik terug bij de eerste ambtenaar die ik sprak. Men weet niet van elkaar wat ze doen. De managers moeten meer samenwerken. Zo wordt duidelijk wie wat doet. Ik heb veel contact met het stadskantoor voor mijn werk. Ik merk dan dat de communicatie niet goed is. Er is geen onderlinge samenhang. Burgers merken dit ook. Er is ook weinig betrokkenheid van de gemeente naar burgers en verenigingen toe. Dit komt denk ik omdat veel ambtenaren niet in Oudewater wonen.

Vanuit het management is er ook geen stimulering naar ambtenaren toe om betrokken te raken met de stad. Ik ben bekend met het college, maar zij laten zich te weinig zien in Oudewater.

Ik weet dat de wethouder niet graag langs een vereniging komt. Die moet je echt aan zijn jasje trekken. Er mag meer betrokkenheid vanuit het college zijn.

De gemeente is wat minder transparant en open geworden. Ik zou graag willen zien dat dit weer beter wordt. In de IJsselbode zouden meer berichten kunnen komen bijvoorbeeld.

Binnen de raad is er ook te veel haat en nijd. Het is geen één raad. Iedereen loopt op elkaar te vitten en er zijn een hoop onderlinge ruzies. Die brieven hoeven van mij ook niet. Waarom doen ze dat toch? De gemeenteraad hoeft niet te veel publiekelijk te worden. Één politieke partij doet dit al.

Inwoner 2: Behoudend. Verder heb ik vertrouwen in de gemeente. Het gaat goed zoals het gaat. Het college ken ik bij naam, maar dat komt door artikelen in de IJsselbode. De raad ken ik helemaal niet. Ik vind dit geen probleem.

Het gaat mij niet om de mensen die erin zitten, maar of ze het beleid goed uitvoeren. Ze kunnen echter wel luisteren naar burgers. Dus in die situatie zie ik ze wel wat meer op 'de straat'. De raad zou wat meer als één raad kunnen opereren. Nu maken ze veel ruzie, dat is haantjesgedrag. Ook zie ik allerlei brieven in de IJsselbode van raadsleden die vitten op het college of op de raad zelf. Dit is niet leuk om te lezen. De raad moet Oudewaterse inwoners vertegenwoordigen, dat is hun enige doel.

De gemeente moet transparant zijn. Ik hoef niet alles te weten, maar ze moeten geen dingen achterhouden als men om die informatie vraagt.

De gemeenteraad heeft allerlei commissies. Mijn wens is: Ga bij besluitvorming niet alleen op het advies van die commissies af, maar vraag het aan buurtbewoners of overige belanghebbenden.

Inwoner 3: Over het algemeen heb ik een goed gevoel bij de gemeente. De gemeente is wel vrij star in bepaalde dingen. Aan de ene kant wil de gemeente meer evenementen, maar aan de andere kant stelt zij steeds meer regels op. Er wordt vanuit de gemeente te veel gehandeld in het negatieve. Er wordt benadrukt wat niet mag, maar niet wat wel man. Doe eens iets meer in samenspraak.

Ga samen rond de tafel zitten en bespreek alternatieven, geef handreikingen. Er zou meer samenwerking moeten zijn. Niet alleen regels opstellen, maar in overleg gaan. Natuurlijk, je kunt nooit iedereen tevreden stellen, maar overleg in ieder geval. Laat zien dat je als gemeente je best doet.

Het college en de raad ken ik niet. Zij zouden meer betrokken kunnen zijn. De hele gemeente zou eens een rondje kunnen maken langs alle verenigingen en bedrijven. Kom eens langs zou ik zeggen. Ik heb nog nooit iemand in mijn bedrijf gezien. De gemeente zou meer naar haar burgers, verenigingen en bedrijven toe kunnen gaan. Dit leidt tot meer betrokkenheid. De afstand tussen gemeente en burger is op dit moment te groot.

De ingezonden brieven vind ik goed. Raadsleden kunnen een eigen mening hebben. Zij zijn open en dat vind ik goed. De gemeente zou meer open en transparant kunnen zijn. Ik denk dat de gemeente zich er niet van bewust is dat zij niet open is. Ik weet eigenlijk niet wat de gemeente doet. Dit zou zij meer kunnen uitdragen.

Inwoner 4: Het college en de raad zijn niet bekend bij mij, maar dat komt misschien meer door mezelf. Ik verdiep me er niet in. Toch denk ik niet dat ze de buitengebieden van Oudewater bezoeken. Er is minder betrokkenheid vanuit de gemeente bij buitengebieden. Dat merk ik. Ik heb de gemeente vaak gebeld over het feit dat ze het bedrijf niet controleren. De gemeente heeft zoiets van 'Ja, dat komt wel'. Ze komen niet zo snel.

13.4 46-65-jarigen

Wat verstaat u onder burgerparticipatie?

Inwoner 1: Ik zie burgerparticipatie als het deelnemen aan activiteiten. Ik link burgerparticipatie niet direct aan de gemeente, maar aan zaken in de maatschappij. Er zijn veel vrijwilligers in Oudewater.

Inwoner 2: Het meedenken en betrokken zijn van burgers bij de gemeente Oudewater. De gemeente moet de inwoner betrekken bij maatregelen, maar er kunnen ook initiatieven vanuit burgers komen. Er wordt nu teveel gemopperd door inwoners. Verder doen zij niets. Zij kunnen ook de gemeente benaderen.

Inwoner 3: Dat burgers betrokken zijn bij het werk van de gemeente. Betrokkenheid van burgers leidt tot draagvlak.

Inwoner 4: Het betrekken van burgers bij zaken van de gemeente

Wat vindt u van burgerparticipatie?

Inwoner 1: Belangrijk. Inwoners moeten kunnen aangeven wat ze willen in Oudewater. Ik vind dat de gemeente er niet de goede organisatie voor is. Ook doet zij het niet op de juiste manier. De gemeente zou zich meer moeten verdiepen in wat er leeft bij de mensen. De gemeente denkt dat ze dit weten, maar ze weten het niet. Er zou onderzoek naar gedaan moeten worden. Door middel van een digitale enquête kan de gemeente er achter komen welke onderwerpen belangrijk zijn voor inwoners. Nu worden er bijeenkomsten georganiseerd voor speeltuintjes. De gemeente zou vaker een tevredenheidsonderzoek onder inwoners kunnen houden. De waardering kan gemeten worden via open- en meerkeuzevragen. Er moet hier wel gelet worden op leeftijden. Elke leeftijdsgroep vindt andere dingen belangrijk.

Inwoner 2: Belangrijk.

Inwoner 3: Ik vind het aan de ene kant wel belangrijk, maar het heeft ook een andere kant. Het onderwerp moet zich er wel voor lenen. Over sommige overheidstaken valt niet te participeren. Je kunt met participatie niet iedereen tevreden stellen, maar wel het draagvlak vergroten.

Inwoner 4: Belangrijk. Er is veel expertise onder inwoners. Het is zonde om hen niet bij beleidsvoering te betrekken.

Vindt u dat de gemeente de burgers van Oudewater voldoende betreft bij het ontwikkelen, vaststellen en uitvoeren van plannen? Zo ja, gebeurt dit op een goede manier?

Inwoner 1: Ik vind dat de gemeente het er zich gemakkelijk vanaf maakt. Ze zetten het in omdat het in een plan staat, maar er zit geen vuur in. Ze doen het omdat het moet. Ik mis de wil van de gemeente en een terugkoppeling. Die krijg ik nooit.

Inwoner 2: Ik heb hier niet veel zicht op. Er worden wijkshouwen gehouden. Hier doe ik niet aan mee, geen tijd. Ik ben al erg actief binnen de gemeente. Verder heb ik geen idee wat de gemeente aan burgerparticipatie doet.

Inwoner 3: Het kan beter. Burgers worden te weinig betrokken bij gemeentelijke plannen. De laatste tijd komen er veel initiatieven vanuit burgers. Voorbeeld hiervan is de aanleg van kunstgrasvelden. Deze initiatieven worden besproken met de gemeente en dan wordt er iets mee gedaan. Het zou wel eens andersom kunnen. De gemeente zou meer met een initiatief kunnen komen.

Er bestaat op dit moment onder veel ondernemers en inwoners het gevoel van: Het maakt niet uit wat we zeggen, de gemeente doet toch wel wat zij wil.

Inwoner 4: De gemeente kan meer gebruik maken van de expertise van inwoners.

Wanneer wilt u door de gemeente betrokken worden: aan het begin, bij de ontwikkeling of de uitvoering?

Inwoner 1: Aan het begin. Een plan moet het gevolg zijn van input. Nu is er bij de gemeente een verkeerde volgorde. Er is eerst een plan en dan wordt er pas om de mening van inwoners gevraagd. Er moet wel een idee zijn, maar het moet niet al allemaal besloten zijn.

Inwoner 2: Aan het begin. Dit vind ik erg belangrijk. Ik wil zo vroeg mogelijk betrokken worden.

Inwoner 3: Dat ligt aan het onderwerp. Ik wil vanaf het begin betrokken worden en ik verwacht en hoop dat de gemeente dit ook doet.

Inwoner 4: Je moet inwoners in een vroeg stadium betrekken en zowel in het begin als in de ontwikkeling en uitvoering van een plan. Misschien willen burgers wel helpen? Dat zie je nu bij de kunstgrasvelden.

Vindt u dat uzelf met een initiatief moet komen of wilt u dat de gemeente participatie aanbiedt.

Inwoner 1: De gemeente moet met het initiatief komen. Initiatiefnemende inwoners moet zij stimuleren. Een klein deel van de inwoners neemt initiatief. Stimuleer dit en laat zien wat je ermee doet. Mensen willen resultaat zien!

Inwoner 2: Ik vind dat het van beide kanten moet komen. Het meest logisch is het als de gemeente de inwoner benadert.

Inwoner 3: De gemeente zou meer met initiatieven kunnen komen.

Inwoner 4: Ik denk dat de gemeente het initiatief moet nemen.

Heeft u in het verleden gebruik gemaakt van burgerparticipatie? In welke vorm?

Inwoner 1: Nee. Ik zat wel in een beheercommissie en heb verschillende keren vergunningen aangevraagd voor werk dat ik vrijwillig in Oudewater doe. Elke keer is het verschillend hoe je behandeld wordt. De ene ambtenaar helpt je goed, de ander wat minder. Er is geen eenduidige lijn binnen een sector. Verder heb ik geen uitnodigingen gehad.

Inwoner 2: Er is een participatietraject geweest in Klein Hekendorp. Ik was hier zelf niet direct bij betrokken. Mijn collega's zijn bij deze bijeenkomsten geweest. Er heerste grote ergernis onder hen. Er waren te veel tegenstrijdige belangen. De invloed van een klein groepje burgers was te groot. Het eigen belang ging bij hen voor het algemeen belang. De gemeente ging hierin mee en luisterde veel naar deze burgers. De gemeente zou minder kunnen luisteren naar een klein groepje inwoners, maar dit heeft ook een andere kant. Er is na participatie altijd iemand die minder gelukkig is met de uitkomst. De begeleiding was goed. Een extern bureau was ingehuurd. We kregen netjes bericht van wat er met de uitkomsten gebeurde.

Inwoner 3: Nee. Ik heb nooit een uitnodiging gehad. Dit zou ik wel willen. In het verleden heb ik wel een aantal keer gesprekken met de gemeente gehad. Dit contact verliep goed. Wel had ik het gevoel dat de gemeente niet alles vertelt, dat zij niet open en transparant is. Ik had het gevoel dat bepaalde afspraken al gemaakt waren voordat het gesprek plaatsvond.

Inwoner 4: Ja, bij wijkgesprekken. Dan zit je in een zaal met de burgemeester, politieagenten, brandweer, ambtenaar en dan spreek je over dingen in de wijk die beter kunnen. De wijkgesprekken liepen niet goed. De opkomst was marginaal. Van de 20 bezoekers zaten er bijvoorbeeld 15 in de politiek. Ook vond ik de bijeenkomst te oppervlakkig. Het ging om een te groot probleem. Daarom werd er de hele avond gediscussieerd over twee paaltjes die veranderd moesten worden. Het probleem had afgekaderd moeten worden. Er zaten ook te veel verschillende belanghebbenden bij elkaar. De emoties liepen tijdens de discussie hoog op. De regie miste ook wel wat. Twee mensen kwamen aan het woord en de rest niet. De volgende keer moet de gemeente het probleem afkaderen. Ook moet zij haar doelgroep persoonlijk benaderen. Ga naar inwoners toe en praat met hen. Ik mis vaak een persoonlijke aanpak. Als er een probleem is, dan zie ik graag dat de gemeente naar burgers toegaat of hen naar het stadskantoor laat komen.

Hoe werd u op de hoogte gesteld van deze participatiemogelijkheid? (goed?)

Inwoner 1: Niet.

Inwoner 2: Via brieven werden participanten op de hoogte gebracht van participatie. Dit was een goede methode.

Inwoner 3: Niet.

Inwoner 4: Per brief. Dit is een goede methode.

Wanneer zou u willen participeren?

Inwoner 1: Ik zou pas willen participeren als de gemeente zich pro-actiever toonde. Zorg dat je als gemeente weet waar je het over hebt en wat je verenigingen allemaal doen. Als de wethouder eens in het jaar bij onze verenigingen langskomt, dan raak ik gemotiveerder om hen ook te helpen. Vooral in een kleine gemeente als Oudewater lijkt het me niet moeilijk om af en toe wat verenigingen af te gaan.

Inwoner 2: Ik vind dat het college en de gemeenteraad niet betrokken genoeg zijn. Ze zijn slecht op de hoogte van situaties (sommige ambtenaren trouwens ook). Betrokkenheid is een voorwaarde van succesvolle burgerparticipatie. Ik mis dit nog te veel.

Inwoner 3: Ik zou willen participeren over dingen die in mijn wijk gebeuren, maar ook op het ondernemersgebied.

Inwoner 4: Bij veel mensen bestaat het NIMBY principe. Mensen participeren niet als het niet in hun achtertuin plaatsvindt. Ik zou ook willen participeren als bepaalde zaken mij direct aangaan. Als er zich situaties voordoen in mijn wijk bijvoorbeeld.

Hoe zou dit eruit moeten zien?

Inwoner 1: Ik weet niet of ik als inwoner mee zou willen praten en denken. Ik zou alleen willen participeren over dingen die ik boeiend vind. Dat zijn zaken die in mijn wijk plaatsvinden of direct van invloed zijn voor mijn vrijwilligerswerk. De gemeente zou kunnen onderzoeken waar haar inwoners over willen praten.

Dit kan zij doen via een digitale enquête. Een lijst met onderwerpen kan worden aangeboden. Inwoners kunnen aangeven welke onderwerpen zij belangrijk vinden. Deze enquête kan via de post of per e-mail worden opgestuurd. We leven in een moderne tijd. Een terugkoppeling is belangrijk.

Inwoner 2: Collegeleden of raadsleden zouden op bezoek moeten komen bij verenigingen en scholen. Hoeft niet te vaak, maar desnoods één keer per jaar. En denk dan mee omdat je daadwerkelijk geïnteresseerd bent en niet omdat het moet.

Vraag eens aan vrijwilligers: "Hoe gaat het?". Ik heb niet het idee dat het college haar inwoners kent. De inwoners weten wel wie zij zijn, maar andersom is dat niet zo. Oudewater heeft vijf basisscholen en veel verenigingen. Ik heb de burgemeester nog nooit gezien. Zij en de twee wethouders zouden meer betrokkenheid mogen tonen. Dit geldt ook voor raadsleden. De afstand tussen gemeente en inwoners is te groot. Dit hoeft niet, aangezien Oudewater een klein stadje is.

Raadsleden zouden meer betrokken kunnen zijn. Zij zouden ook eens naar de sportverenigingen kunnen. En niet alleen omdat ze punten en stemmen willen scoren.

Het heeft ook te maken met openheid en transparantie. De gemeente is dit niet, zij durft dit niet. Ik heb het gevoel dat er veel onder tafel gestopt wordt. Een voorbeeld hiervan is de aanleg van nieuwe kunstgrasvelden. De skeelervereniging had een jaar geleden ook een groot nieuw plan. Hier deed de gemeente niets mee. De voetbalverenigingen krijgen binnen twee maanden nieuwe velden. Dit gaat wel erg snel en als inwoner ben ik hiervan niet op de hoogte. De gemeente communiceert dit niet goed. Inwoners van Oudewater horen helemaal niets. Er is veel onduidelijkheid. Vaak weten inwoners van Oudewater al dat er plannen zijn, maar communiceert de gemeente hier niet over. Zij houdt dit achter en dit veroorzaakt geruchten. De inwoners weten het toch wel, het is ons kent ons in Oudewater.

Via een brief wil ik op de hoogte gehouden worden van participatiemogelijkheden. Een terugkoppeling is belangrijk.

Inwoner 3: Ik zou graag een ondernemerspanel zien. Dit is een vertegenwoordiging van ondernemers die in gesprek met de gemeente gaan. Ook zou ik een wijkraad of klankbordgroep per wijk willen zien. Dit is een vertegenwoordiging die signalen vanuit een wijk oppikt en in samenwerking met de gemeente hierover praat. Persoonlijk contact tussen de gemeente en inwoners is erg belangrijk. Als je burgers betreft bij plannen van de gemeente vergroot dit de betrokkenheid en zullen burgers ook meer motivatie hebben om te helpen met de uitvoer ervan. Ook vermindert het eventuele weerstand, omdat je de beslissing kan toelichten aan inwoners. Zij kregen er zo begrip voor.

De afstand tussen de gemeente en inwoners moet kleiner worden. Daar is persoonlijk contact en samenwerking voor nodig. Het is zonde dat de gemeente dit niet doet.

Er is veel kennis aanwezig onder ondernemers en inwoners en de wil is er om betrokken te zijn. De gemeente doet er echter niets mee.

Enquêtes vind ik onpersoonlijk. Ik zie meer heil in een klankbordgroep dat een deel van de maatschappij weerspiegelt. Er moet samenwerking zijn tussen inwoners en gemeente. Er kan ook samenwerking ontstaan tussen klankbordgroepen onderling (hoe hangjongeren aan te pakken bijvoorbeeld). De gemeente neemt uiteindelijk de beslissing en niet iedereen zal het ermee eens zijn, maar je vergroot het draagvlak wel. Als een besluit in goed overleg wordt genomen, worden besluiten gedragen door de bevolking.

Via de IJsselbode wil ik in de toekomst op de hoogte gehouden worden van participatie. Als het om direct betrokkenen gaat, zou ik als gemeente een brief of een e-mail sturen. Een terugkoppeling is erg belangrijk. De gemeente moet toelichten waarom zij tot een bepaalde keuze gekomen is.

Je krijgt dan het gevoel dat je serieus genomen wordt. Inwoners voelen zich op dit moment niet serieus genomen door de gemeente. Een beslissing wordt genomen zonder dat inwoners ervan af weten.

Inwoner 4: Een persoonlijke bijeenkomst vind ik het beste. Dan worden inwoners serieus genomen. Een één op één gesprek lijkt mij erg waardevol. De gemeente moet dan niet de keuze al hebben vaststaan. Een klankbordgroep lijkt mij ook een goede manier. Ook hier moeten de keuzes niet vooraf al vaststaan.

Op dit moment wordt er veel gesproken over de weg waar wij aan wonen. Deze is heel erg slecht. Ik weet dat inwoners graag mee willen praten hierover. Het leeft zeer. Het zou zonde zijn als er niets mee gedaan wordt. Er is namelijk veel expertise in de buurt. We zouden ook mee kunnen helpen met de uitvoering. Betrek iedereen er dan wel op tijd bij.

Via een brief wil ik op de hoogte gehouden worden van participatiemogelijkheden. Een terugkoppeling vind ik belangrijk.

Wat zijn uw associaties met de gemeente Oudewater?(raad-college)

Inwoner 1: Ze zitten in het Stadskantoor en laten zich niet buiten zien. De gemeente zou meer pro-actiever kunnen zijn. Verder vind ik dat medewerkers van de gemeente zich te veel achter de regels verschuilen. Als er een initiatief vanuit de bevolking komt, wordt er heel moeilijk gedaan. De gemeente bekijkt zaken vooral vanuit het negatieve. Er kan meer samenwerking plaatsvinden.

In een sector zitten niet alle ambtenaren op één lijn. Voor vergunningen moet ik te veel moeite doen. Zegt de ene ambtenaar dat een plan wel mogelijk is, zegt de volgende dat het niet zo is. Nu wekt de gemeente verwachtingen bij inwoners die ze eigenlijk niet waar kan maken.

De organisatie zou zich meer moeten verplaatsen in inwoners. Niet denken, ik werk van 09.00-17.00 en dan ben ik weg. De gemeente kent geen pro-activiteit. Als je goede samenwerking wilt met inwoners, moet dat beter. De gemeente komt nooit uit zichzelf naar haar inwoners en verenigingen toe. Kom eens langs!

Het college ken ik niet. Laat je eens wat meer zien! Nu komen wethouders alleen op uitnodiging. Ze zouden meer pro-actief kunnen zijn.

Dit geldt overigens voor alle lagen van de organisatie. De raad en de ambtenaren zouden zich ook meer mogen laten zien. Toon betrokkenheid! Maak zelf een afspraak om langs te komen en vraag hoe het gaat.

De gemeenteraad ken ik niet. Wel lees ik de verslagen en de ingezonden brieven. Dan vraag ik me af of ze als raad wel iets willen bereiken. Het lijkt of alle partijen hun eigen standpunten hebben en willen scoren. Ook bespelen zij de media met ingezonden brieven. Vind ik niet netjes. Ze moeten met zijn allen voor Oudewater zorgen.

De gemeente is niet transparant, maar ik denk niet dat dit uit onwil gebeurt. De gemeente weet niet wat haar inwoners willen weten. Ook dit zou uit het onderzoek naar voren kunnen komen.

Inwoner 2: De politiek staat ver van mij af. Ik heb er geen gevoel bij. Dit is zonde omdat ik veel contact heb met ambtenaren. De ambtenaren van BBZ zijn echt betrokken. Zij zijn het goede voorbeeld. Verder is er weinig betrokkenheid vanuit het college en de raad bij de inwoners van Oudewater. Ga eens op bezoek bij de sportvereniging of laat je gezicht eens zien tijdens een bepaald feest op een school.

Enkele raadsleden schrijven in de IJsselbode over onenigheden. Ik moet zeggen dat ik deze brieven lees, maar eigenlijk vind ik niet dat ze dit via de IJsselbode moeten doen. Praat met elkaar en kom eruit. Doe dit niet via de krant.

Ik heb het gevoel dat er intern ook het een en ander niet goed zit. Dit hoor ik dan via via. Ik vind ambtenaren over het algemeen erg adequaat handelen.

Ik vind het raar dat het Stadskantoor in de middag gesloten is. Ik kan niet meer bellen naar de balie, dan krijg ik een bandje.

Inwoner 3: Prima. Het college ken ik. Ze zouden wel wat meer naar buiten kunnen treden. Laat je gezicht eens zien! Dit vind ik eigenlijk meer van de gemeenteraad. Hen ken ik niet. Zij laten zichzelf alleen tijdens verkiezingen zien. Een afvaardiging van de raad zou eens naar wijken toe kunnen stappen en kunnen praten met inwoners. Vraag wat zij willen en of zij verbeterpunten zien. Neem dit dan ook mee de raad in.

De gemeente is niet altijd transparant of open. Dit is wel belangrijk. Anders worden inwoners wantrouwig. Ik heb het idee dat er af en toe wel belangen spelen die niet geduid worden. Sommige zaken zijn al van tevoren afgesproken, dus daar praat de gemeente dan niet over.

De tegenstrijdigheden in de raad zijn enorm. Om dit in de IJsselbode te benadrukken vind ik aan de ene kant goed, aan de andere kant niet. Het is goed om als raadsleden eerlijk zijn. Dit moeten zij echter niet op de man gaan spelen. Ook is het niet feitelijk. Raadsleden moeten weten wat hun rol is. Goed dat ze eerlijk zijn, maar het moet niet persoonlijk of fictie worden.

Ik moest laatst een bouwvergunning aanvragen. Deze werd afgewezen. De gemeente zei 'nee' en dat was het. Heel formeel en zakelijk. Ik ben toen naar de rechtbank gegaan en ik kreeg gelijk. Dit had voorkomen kunnen worden. Dat had ik liever gehad. Als zij mij hadden uitgenodigd voor gesprek, hadden we samen tot een alternatief kunnen komen.

Inwoner 4: De gemeente is een dienstverlenende organisatie voor haar inwoners. De gemeente zou meer mogen meedenken met haar inwoners.

De gemeente zegt eerst tien keer nee als er initiatieven vanuit de bevolking worden aangedragen. Van tevoren is ze niet duidelijk. Geef aan wat de grenzen zijn en zoek naar een compromis met inwoners. Nu zegt de gemeente 'nee' en dat is het. In samenspraak met burgers zou de gemeente tot een nieuw plan kunnen komen. Ik hoor hier veel geluiden over. Er zijn inwoners die een dakkapel wilden. Zij kregen van de gemeente te horen waaraan deze dakkapel aan moest voldoen. Aan de hand van deze eisen maakten zij een bouwtekening en lieten dit aan een ambtenaar zien. De ambtenaar gaf aan dat dit toch niet de bedoeling was en het dakkapel moest aangepast worden. Hiermee bedoel ik dat de gemeente niet duidelijk is. Als de gemeente iets afwijst, zou zij dit meer moeten beargumenteren. Er moet meer samenspraak zijn tussen de gemeente en haar inwoners. De gemeente moet zich meer inleven in burgers.

Er zijn veel vooroordelen over de politiek. Deze vind ik niet allemaal terecht. Ik denk dat de gemeenteraad zich meer kan laten zien in de samenleving. Zo zou de raad bijvoorbeeld zelf participatie kunnen organiseren. Er komt een C1000? Oké, laten wij als raad eens met omwonenden praten om te bekijken wat zij graag willen.

De verslagen van de Raadsvergaderingen zijn slecht. Verder vind ik de berichtgeving soms te negatief, maar dat heeft te maken met politieke partijen. De raad zou een gezamenlijk doel moeten hebben, namelijk van Oudewater een goede stad maken. Iedereen zou wat positiever kunnen zijn.

13.5 65-plussers

Wat verstaat u onder burgerparticipatie?

Inwoner 1: Burgers mogen meepraten.

Inwoner 2: Op een zinvolle manier meepraten over wat er in de wijk en in de stad gebeurt.

Inwoner 3: Dat burgers meedenken en meewerken in een gemeente.

Inwoner 4: Burgers die worden ingeschakeld bij procesvorming van de gemeente.

Wat vindt u van burgerparticipatie?

Inwoner 1: Burgers moeten de mogelijkheid hebben om mee te praten en een mening te geven. Dan moet er alleen wel wat mee gedaan worden door de gemeente. Dat wordt het niet.

De gemeente luistert naar burgers, maar doet er vervolgens niets mee. Als ik participeer, wil ik resultaat zien. Of in ieder geval uitleg krijgen over wat er met mijn inbreng gedaan is.

Inwoner 2: Heel erg belangrijk.

Inwoner 3: Heel erg belangrijk.

Inwoner 4: Belangrijk.

Vindt u dat de gemeente de burgers van Oudewater voldoende betreft bij het ontwikkelen, vaststellen en uitvoeren van plannen? Zo ja, gebeurt dit op een goede manier?

Inwoner 1: Ik kan mij alleen wijkgesprekken herinneren. Onze wijk is een paar jaar geleden aan de beurt geweest. We zijn niet geweest, hadden geen tijd.

Inwoner 2: Te weinig. Een voorbeeld zijn de wijkplatforms. De burgemeester leidde deze en liet het na twee bijeenkomsten al afweten. Er was geen ambtenaar bij die antwoord kon geven op vragen. Er was alleen een stagiair die notulen maakte. De wethouder beloofde van alles, maar deed verder niets. Ik heb het idee dat ambtenaren en wethouders hun stukje vrijheid niet kwijt willen. Als je met burgers spreekt, moet je jezelf houden aan een planning. Dat willen ze naar mijn mening niet. Ze willen alles zelf onder controle hebben. Dit is echter geen bewuste onwil. Ik had het gevoel dat ik bij de wijkplatforms niet serieus genomen werd. Dat is zonde, want het is een mooi initiatief.

Inwoner 3: Nee, veel te weinig. De gemeente betreft inwoners van buitengebieden niet. Ik heb het idee dat er te veel van achter het bureau wordt gewerkt en dat ambtenaren en wethouders niet weten wat er in de buitengebieden gebeurt. Het centrum krijgt genoeg aandacht, dat is goed.

Ik zou alleen graag zien dat de gemeente lijfelijk naar het buitengebied komt. Volgens mij weten ze niet eens dat dit nog tot Oudewater behoort.

Inwoner 4: Via het forum wel. Hier haak ik alleen af omdat ik graag wil participeren over meer gerichte projecten. Binnen het forum is het vaak vaag, er is nog geen echt probleem. De gemeente betreft burgers nergens bij. De gemeente sloop al terwijl de omwonenden nog in de rechtbank zitten. Burgers zouden echter niet overal bij betrokken moeten worden. Alleen over problemen die hen aangaan. Ik vind de gemeente niet transparant. Burgers worden niet geïnformeerd en ik weet niet wat de gemeente precies doet. Wie is bijvoorbeeld de projectleider bij bouwprojecten? Je weet niet wat er achter de schermen gebeurt tijdens projecten. De gemeente doet alles zonder burgers te informeren. Ik word hier moe van en ben er even klaar mee om te participeren.

Wanneer wilt u door de gemeente betrokken worden: aan het begin, bij de ontwikkeling of de uitvoering?

Inwoner 1: Ik wil niet meer betrokken worden. Ben er te oud voor.

Inwoner 2: Aan het begin. Van belang is dat de gemeente met een plan komt. Als je participatie organiseert en er is geen concreet plan, dan weten burgers ook niet wat ze nou moeten vinden en wordt alles erbij gehaald. Er wordt dan bijvoorbeeld gesproken over randzaken als de wijze waarop de gemeente functioneert. Geef dus duidelijk grenzen aan.

Inwoner 3: Aan het begin. Laat burgers vanaf het begin meepraten over de invulling van een wijk bijvoorbeeld. Burgers moeten niet bij elk probleem betrokken worden, maar alleen bij problemen die hen direct aangaan. Er is veel kennis aanwezig onder burgers. Als ze maar het gevoel hebben dat ze serieus genomen worden. Dat heb ik niet. Je ziet geen resultaat van participatie. Niemand weet wat de gemeente doet. Ook komt het bestuur niet naar ons deel van Oudewater, het buitengebied, toe. In de 20 jaar dat ik hier woon, heb ik slechts één keer een wethouder gezien. En dat is alweer jaren geleden. Ik heb het idee (en met mij vele anderen in deze wijk) dat de gemeente niet weet wat hier speelt. De wegen zijn bijvoorbeeld erg slecht. Ik heb meerdere keren brieven geschreven naar de gemeente over de toestand van de weg. Ik kreeg geen enkele keer een reactie. De gemeente heeft geen geld om een weg te renoveren, dat begrijp ik. Mijn advies is: Vertel dit dan! Wees transparant en open.

Inwoner 4: Aan het begin. Het plan moet niet helemaal vaststaan.

Vindt u dat uzelf met een initiatief moet komen of wilt u dat de gemeente participatie aanbiedt.

Inwoner 1: De gemeente moet met het initiatief komen.

Inwoner 2: De gemeente moet burgerparticipatie aanbieden. Als je burgers zelf initiatieven laat nemen, worden het protestgroepen. Dat wil je niet. De gemeente moet luisteren naar haar burgers. Er zijn veel creatieve ideeën.

Inwoner 3: Beiden. Burgers zouden brieven kunnen schrijven over een weg bijvoorbeeld die nodig gerenoveerd moet worden. Ik heb alleen het gevoel dat de gemeente zoiets heeft van “Laat die mensen maar, ze zeuren”. Dit hoor ik van meer bewoners. Er wordt niets met hun initiatieven gedaan.

Inwoner 4: De gemeente moet met een initiatief komen.

Heeft u in het verleden gebruik gemaakt van burgerparticipatie? In welke vorm?

Inwoner 1: Nee, maar het heeft toch geen zin. Zo was er laatst veel gedoe over het gezondheidscentrum. De politiek heeft er lang over gepraat en had het plan bijna rond. Toen kwamen er verkiezingen en is het hele plan weer overboord gegooid. Ik heb het gevoel dat het bij de gemeente af en toe moeizaam verloopt.

Inwoner 2: Ik ben actief geweest tijdens wijkplatforms. De sfeer was hier vriendelijk. Af en toe werd iemand even boos om een bepaald punt, maar dat was snel over. De regie was wat slap. De voorzitter hoort leiding te geven en een vaste agenda te hebben. Deze agenda was er niet. Burgers hebben stabiliteit nodig. Er werden steeds punten besproken die voorgaande keren ook al besproken waren. Er werd geen terugkoppeling gegeven. Ook ben ik actief geweest in een commissie rondom een bepaald participatietraject. Dit traject is een voorbeeld van hoe het moet. Er was een extern bureau ingehuurd. De bijeenkomst werd goed geleid en er werd een terugkoppeling gegeven. Er is een klankbordgroep opgericht die af en toe nog bij elkaar komt. Iemand van het bureau heeft persoonlijk gesproken met hangjongeren in een wijk. Dit persoonlijke contact lijkt mij erg goed.

Inwoner 3: Ik ben aanwezig geweest tijdens een wijkcomité. Wethouder, ambtenaren, politie en de buitendienst bleven echter alleen aan de voorkant van de wijk. Ik had het goed gevonden als ze op de fiets de hele wijk afgingen. Verder verliep het goed. De opkomst was echter miniem.

Dit is iets wat vanuit burgers komt, dat is treurig. De regie tijdens het wijkcomité was prima. Deze werd door een wethouder verricht. Een essentieel punt voor succesvolle burgerparticipatie is dat gemeentebestuurders willen en kunnen luisteren naar burgers. Zij moeten vooral niet kwaad worden en dingen persoonlijk aantrekken (een dergelijke ervaring heb ik met de huidige wethouder gehad).

De uitkomsten kwamen in de IJsselbode. Dit vond ik goed. Ik heb ook enkele informatiebijeenkomsten en inloopavonden bezocht, maar deze waren ook in het centrum. Laat de gemeente maar eens hier naar toe komen. Persoonlijk contact zou ik graag meer zien.

Inwoner 4: In 2003 zijn in een vroeg stadium bewoners betrokken bij de scholenbouw. Dit vond ik echt heel erg goed. Wethouder en burgers overlegden goed. De gemeente kwam met een ontwerp en burgers konden een keuze maken. Toen kwamen er gemeenteraadsverkiezingen en veranderde de koers van de raad. Andere partijen vormden het gemeentebestuur. Je begint dan weer van voor af aan.

Zo vaak heb ik op deze manier mijn hoofd gestoten.

Ik ben er eigenlijk wel klaar mee. De plannen zijn zo overboord gegooid. Aan het begin kregen we een terugkoppeling, maar dit verwaterde. Dit is jammer. Ik heb in een werkgroep gezeten tijdens het participatietraject. Wij zouden als werkgroep een nieuwsbrief van de gemeente ontvangen over de scholenbouw. Deze heb ik echter tot op heden nooit gehad. We worden niet geïnformeerd. De gemeente houdt zich niet aan de afspraak.

Ik vond het participatietraject heel moeilijk en langzaam gaan. De wethouder wilde niet als wethouder optreden, maar burgers gewoon met elkaar laten praten. Dat werkt niet. Burgers blijven hem zien als wethouder. We moesten als werkgroep knokken om te mogen participeren. We hebben zelfs een keer de politiek en de wethouders uitgenodigd om onze ideeën te presenteren. Alleen de raad was vertegenwoordigd.

Ik weet niet wat de gemeente wil. Er worden veel valse beloften gegeven. Zo is er een keer een wijkronde geweest met de burgemeester. We hebben knelpunten aangegeven en vervolgens horen we dat er geen geld is. Dat begrijp ik, maar begin er dan niet aan.

Hoe werd u op de hoogte gesteld van deze participatiemogelijkheid?

Inwoner 1: Via een brief. Dit is een prima manier.

Inwoner 2: Per brief en via een uitnodiging in de IJsselbode. Dit vond ik prima.

Inwoner 3: Via de IJsselbode. Dit vind ik een goede manier.

Inwoner 4: Via een brief en een uitnodiging in de IJsselbode. Dit vind ik goed.

Wanneer zou u in de toekomst willen participeren?

Inwoner 1: Niet. Ik ben er te oud voor.

Inwoner 2: Als er zaken in mijn wijk gebeuren.

Inwoner 3: Als het om iets gaat wat direct invloed heeft op mij als burger.

Inwoner 4: Ik wil in principe niet meer participeren, mits bepaalde zaken veranderen. Er is veel kennis binnen Oudewater, maak hier als gemeente gebruik van.

Hoe zou dit eruit moeten zien?

Inwoner 1: N.V.T.

Inwoner 2: Een soort wijkplatform. Een kleine groep (wijkgebonden) komen iedere maand of iedere twee maanden bij elkaar in een zaaltje met vaste agendapunten. De wethouders en ambtenaren zijn hierbij aanwezig voor het beantwoorden van vragen. Het is belangrijk dat resultaten zichtbaar worden. Als je burgers laat participeren, laat dan zien wat er gedaan wordt met de inbreng. Er moet een terugkoppeling zijn. De gemeente zei in het verleden: "Het zit in de planning".

Mensen die eerst nog participeerden, worden hier moe van. Ze zien dat de gemeente niets met hun inbreng doet. Ik ken een man die heel actief was in Oudewater. Hij is echter gestopt. Hij wil geen energie meer in participatie steken. Er wordt toch niets met zijn inbreng gedaan. In de toekomst zou er een agenda met data van wijkplatforms in de IJsselbode moeten staan. Bekendheid is heel belangrijk voor burgerparticipatie. Er zijn veel mensen in Oudewater die niet participeren. Buren moeten erover praten. Het moet bekender worden.

Inwoner 3: Ik zou graag zien dat wethouders, ambtenaren en raadsleden naar inwoners toe komen. Stuur als een gemeente een brief naar inwoners met daarin de vraag: "Zijn jullie tevreden? En zullen we hier over praten?"

Zorg dat inwoners zich serieus genomen voelen. Nu heb ik het gevoel dat ik word afgewimpeld: “De ambtenaar die u zoekt is ziek, en de andere kan niet”.

Persoonlijk contact vind ik belangrijk. Via de IJsselbode wil ik op de hoogte gehouden worden van participatiemogelijkheden. Een terugkoppeling van de uitkomsten is belangrijk.

Inwoner 4: Ik wil in de toekomst alleen participeren als bepaalde zaken veranderen. De gemeente moet bijvoorbeeld een plan hebben. Dit plan moet echter niet vaststaan. Wel moet de problematiek van belang zijn voor inwoners. De gemeente moet haar grenzen aangeven waarbinnen gediscussieerd kan worden. Ook kan de gemeente meer persoonlijk contact met burgers realiseren. Praat met een groepje mensen en laat zien dat je iets doet met hun inbreng. Tot slot moet de gemeente niet te lang wachten met het laten zien van resultaten. Communiceer er desnoods over dat het langer duurt, maar laat burgers niet in het ongewisse. Ik wil per brief op de hoogte gehouden worden van participatiemogelijkheden. Terugkoppeling is erg belangrijk.

Wat zijn uw associaties met de gemeente Oudewater?

Inwoner 1: De gemeente schuift veel op de lange baan. Denk hierbij aan het gezondheidscentrum. Er wordt te veel en te lang gepraat over een klein onderwerp. Het college is trouwens niet bekend, evenals de raad.

De gemeente communiceert niet naar ons toe. We moeten de informatie zelf halen. Veel is nog onduidelijk. Plastic moet je wegbrengen. Hoe kunnen ouderen dat doen? Via persoonlijk contact zou je deze informatie goed kunnen overbrengen. Een e-mail of telefoontje kan ook genoeg zijn. Een combinatie van middelen moet ingezet worden.

Inwoner 2: Er mist deskundigheid. Dit komt door het gebrek aan interne communicatie. Mensen weten niet goed van elkaars taken af.

De gemeenteraad is onbekend bij mij. De raad treedt weinig naar buiten, niemand weet wat ze doen. In de krant staan elke week stukken, deze zijn echter negatief. Dit is niet goed voor de beeldvorming. De gemeenteraad moet zorgen voor een goede rapportage die prominent terug te vinden is op de website (link homepage). Deze rapportage moet niet opgehangen zijn aan partijen. De raad moet eens als één raad communiceren en niet als afhankelijke partijen.

Het college komt te negatief in het nieuws. Dit is jammer. Je hebt geen idee wat ze nou doen. Het college hoeft niet te publiekelijk te worden. Het gaat om de inhoud. Als de inhoud goed is, volgt de persoon vanzelf.

Verder communiceert de gemeente te laat of niet. Een voorbeeld hiervan is het volkstuinencomplex. Dit moet misschien verbouwd worden. Mensen zijn hier ongerust om. Men heeft het idee dat de gemeente alles al bekostofd heeft, maar dat er nog niets gezegd wordt.

Inwoner 3: De raad is geen één raad. Dit zou meer moeten. Ze moeten opkomen voor de gemeente en niet voor zichzelf en de partij waar ze voor staan. De ingezonden brieven zijn ook belachelijk. Er ontstaat veel verwarring door de politiek.

Ik heb ook het idee dat er vriendjespolitiek in de gemeenteraad heerst. Campings worden gesloten, behalve degene die al bestonden (zijn er toevallig twee van raadsleden). Ook laat de raad zich te veel beïnvloeden door bepaalde burgers. Dit is mijn gevoel.

De gemeenteraad vraagt af en toe aan burgers wat zij vinden. Ik denk dat dit wel meer kan, dat zou echt goed zijn. Als ik een brief stuur naar het B&W en de fractievoorzitters in de raad, krijg ik van hen een brief terug en niet van het B&W.

De gemeente doet niets met initiatieven vanuit de bevolking. Als ik een brief stuur dat een weg er slecht aan toe is, dan krijg ik geen reactie. Ook zie ik niet dat er iets aan wordt gedaan. Dat is prima, maar vertel dan waarom niet. Ik heb het gevoel dat je moeilijk binnen komt bij de gemeente. Zij is niet open en transparant.

Sommige ambtenaren zijn ronduit beledigend (sector REV). Die vinden echt dat bewoners maar zeuren en laten dit goed merken. Dat is niet leuk. Verder vind ik dat het gemeentebestuur en het ambtelijk apparaat uit goede en aardige mensen bestaat. Zij zouden alleen meer persoonlijk kunnen werken.

Inwoner 4: De raad opereert niet als één raad. Er is te veel verschil tussen de verschillende partijen. De gemeenteraad zou meer één raad moeten zijn, zij dienen namelijk het algemeen belang van Oudewater. Ook zou de raad kunnen participeren met inwoners. Vraag aan hen wat zij belangrijk vinden.

Ik heb het idee dat de gemeente haar burgers lastig vindt. Dat zou niet mogen, want de ambtenaren werken voor Oudewaterenaren. En zelf wonen zij niet allemaal in Oudewater. Burgers zijn dus niet lastig.

14 Uitwerking interviews collegeleden en ambtenaren

Hieronder volgt de uitwerking van de interviews met alle drie de collegeleden en vijf ambtenaren. Allereerst kunt u de uitwerking van collegeleden lezen en vervolgens die van de ambtenaren. Per vraag worden alle antwoorden gegeven.

14.1 Uitwerking interviews ambtenaren

Wat versta je onder burgerparticipatie?

Ambtenaar 1: Burgers betrekken bij overheidsaangelegenheden. Belangrijk is dat burgers bij veel aangelegenheden inspraak hebben. Alle sectoren zouden burgerparticipatie moeten inzetten.

Ambtenaar 2: Het is een proces. Veertig jaar geleden was er geen burgerparticipatie. Dan nam een ambtenaar een besluit en had je dit maar te vinden als burger. Nu willen burgers inspraak. De vraag is wanneer burgers mogen participeren. Naar mijn mening moet de gemeente keuzes opleggen aan de burger die voor de gemeente goed zijn. Dit is wel manipuleren.

Ambtenaar 3: Het contact dat je hebt met de burgers. Burgerparticipatie is een containerbegrip.

Ambtenaar 4: De gemeente moet daadwerkelijk luisteren naar haar burgers.

Ambtenaar 5: Communicatie met burgers en ondernemers over een bepaald project. Belangrijk is dat je weet wie je doelgroep is.

Vind je dit belangrijk?

Ambtenaar 1: Ja, ik vind burgerparticipatie erg belangrijk. Om maatschappelijk draagvlak te creëren voor overheidsbesluiten en dergelijke. Ook ben ik van mening dat de overheid het niet alleen kan. Overheid en burgers zullen samen tot een besluit moeten komen. Twee zaken zijn heel belangrijk om te weten:

- Kan en wil de burger betrokken worden bij overheidszaken?
- Kan en wil de overheid (gemeente Oudewater) de burger wel echt volledig betrekken bij overheidszaken?

Ik denk niet dat de gemeente Oudewater haar burgers wil betrekken bij overheidszaken. Sommigen vinden burgerparticipatie lastig en tijdrovend.

Ambtenaar 2: Ik vind burgerparticipatie wel belangrijk. Mensen moeten het weten als er iets gebeurt in hun straat. Ik heb alleen een hekel aan goedkope verwijten als: “Ik ben niet goed geïnformeerd”. Dat is onzin. Overigens komt uit burgerparticipatie hoogst zelden een goed idee. Zo kwam er uit eerdere participatie dat bewoners bloembakken aan de lantaarnpalen wilden. Dit is onzin.

Mensen moeten volgens mij getriggerd worden om te participeren. Mensen komen alleen wanneer zij ‘nee’ kunnen zeggen en wanneer het in hun eigen achtertuin afspeelt. Hier speelt het NIMBY-effect een rol. Je kunt hiervoor bijeenkomsten organiseren. Het gevaar van massabijeenkomsten is wel dat wanneer er twee tegen zijn, de overige aanwezigen worden meegesleept. Dit is mij overkomen.

Er ontstond een protestgroep die tijdens de bijeenkomst met borden aan kwam zetten. Uiteindelijk is er een aangepaste vorm van het plan gekomen.

Het hangt van het project af of ik wil dat burgers betrokken worden bij beleidsvorming en -uitvoering? Mensen waarvan de straat voor hun huis wordt opengebroken, mogen een mening hebben. Wanneer zij echter aan de andere kant van de stad in een dure bungalow wonen, moeten ze niet zeuren. Dat vind ik onzin.

Bestuurders van de gemeente Oudewater vinden burgerparticipatie goed. Dit om bewoners uit de procedure te halen (kunnen bezwaar aangeven etc.). Burgerparticipatie is echter een voortdurende bron van discussie.

Volgens mij hechten burgers waarde aan de aanwezigheid van een wethouder tijdens participatie. Dit merk ik. Als ik alleen een informatiebijeenkomst run, kan ik volgens de burgers niet alle informatie overbrengen.

Ambtenaar 3: Ik vind burgerparticipatie belangrijk, maar ik vind het nu een modebegrip. Burgers moeten naar mijn mening altijd geïnformeerd worden als er iets gebeurt in hun omgeving. Als er een belangrijk project is, moeten burgers betrokken worden. Het moet directe invloed hebben op de leefomgeving van de burger (NIMBY).

Het wijk- en buurtbeheer was onzin. Er ontstonden veel creatieve ideeën, maar de gemeente had hier het geld niet voor. Er werden valse beloften afgelegd aan de burger. Deze participanten hoeven we even niet meer te benaderen denk ik. Die zijn er klaar mee.

Ik ben een idealistische ambtenaar. Ik doe mijn werk omdat ik het leuk vind, maar ook voor de bewoners. Ik wil een zo goed mogelijke leefomgeving creëren voor burgers. Hier draagt burgerparticipatie aan bij.

Bewoners moeten niet alleen invloed hebben op het ontwerp, maar ook op het beleid. De gemeente is de initiatiefnemer van burgerparticipatie en moet een plan hebben klaarliggen. De opkomst van burgerparticipatie is altijd laag als er geen plan is bij de gemeente. Dit weet ik uit eigen ervaring. Hoe ruimer het begrip waarover gediscussieerd kan worden, hoe lager de opkomst. Men moet een plan kunnen zien en hier iets van vinden.

Ik heb informatiebijeenkomsten gehad waarin er geen plan was van de gemeente. De hele gemeente werd besproken tijdens deze bijeenkomst, maar het onderwerp waarvoor participatie georganiseerd werd niet. Veel mensen gingen toen ontevreden weg. In Papekop heb ik een informatiebijeenkomst georganiseerd. Ik was de voorzitter en heb het gesprek strak geleid. Als de discussie afdwaalde, ging ik weer terug. Ik maak tijdens participatie tekeningen voor de aanwezigen. Er worden visuele plaatjes getoond en bouwtekeningen. Op de bouwtekeningen zijn plantsoenen bijvoorbeeld groen gekleurd. Ook ga ik naar buiten met mensen om aan te tonen wat er in de omgeving verandert. Soms snappen mensen bouwtekeningen niet, daarom neem je ze mee naar buiten.

Als je het over een bepaalde wijk hebt binnen de gemeente, moet niet de hele stad geïnformeerd worden. Mensen die er geen direct belang bij hebben, komen toch niet.

Ambtenaar 4: Ik vind burgerparticipatie belangrijk, maar het heeft twee kanten. Je creëert draagvlak burgers inspraak te laten hebben. Er zouden ook goede ideeën vanuit de bevolking kunnen komen.

Ik denk dat burgers zich medeverantwoordelijk voelen voor beleid waar zij over hebben geparticipeerd. Het wordt dan hun verhaal. Dit leidt tot draagvlak. De gemeente moet zich realiseren dat burgers betrokken willen worden als het onderwerp speelt voor hen.

Ook lenen sommige onderwerpen zich niet voor burgerparticipatie. Wettelijke taken of veiligheidsnormen zijn hier voorbeelden van. Deze staan vast. Als je burgers mee laat praten, wek je verkeerde verwachtingen. Dit leidt tot weerstand.

Ambtenaar 5: Ik vind het belangrijk. De vraag is wel op welke manier burgers en ondernemers betrokken worden bij een project en hoeveel van hen. Dit is altijd een inschatting. Je moet schatten wat de behoefte is van burgers. Dit probeer ik altijd zo goed mogelijk te doen. Er staat altijd al wat vast als burgers bij een project betrokken worden. Je kunt niet blanco in contact gaan met burgers en ondernemers. Er zijn altijd mensen tegen het plan, maar ik wil graag deze ontevredenheid wegnemen. Ik wil hen overtuigen dat het plan goed is. Voorwaarde is dat je iedereen fatsoenlijk behandelt. Voor een plan ga je in overleg met burgers en ondernemers. Hoe willen zij het? Met het plan ga je op stap. Door bepaalde wettelijke procedures staat veel al vast en kan de doelgroep weinig inspraak hebben. Ik wil hen het gevoel geven dat dit wel kan, maar ik ben altijd eerlijk en open. Ik geef duidelijk aan wat wel en niet kan. Transparantie is naar mijn mening erg belangrijk.

Zo maak je geen valse beloften. Als er onvrede onder 20 mensen bestaat over een plan, ben ik blij als ik er 16 positief krijg. Burgerparticipatie is nooit zonde van je tijd. Weerstand wordt minder als je openlijk communiceert. Je helpt mensen hiermee.

Vind je dat de gemeente de burgers van Oudewater voldoende betreft bij beleidsvorming- en uitvoering? Zo ja, gebeurt dit volgens jou op een goede manier?

Ambtenaar 1: Nee, dat vind ik niet. Ik heb het idee dat de gemeente burgerparticipatie lastig vindt. Dit is trouwens op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau. Zo ben ik in het verleden actief geweest binnen een adviesgroep. Deze adviesgroep, bestaande uit organisaties en vrijwilligers, had veel voorstellen bedacht voor de gemeente. Voorstellen waar zij veel tijd en moeite voor hadden genomen. Deze voorstellen gingen naar het college en daar werd het ter kennisgeving aangenomen. Men stuit altijd op een muur. Voorstellen komen niet snel door het college. De adviesgroep werd hier heel erg gefrustreerd van.

Ambtenaren vinden burgerparticipatie ook lastig. Als zij participatie inzetten, gebeurt het aan het einde van het traject. Ze informeren burgers alleen, laten hen niet participeren. Sowieso wordt communicatie als een ondergeschoven kindje gezien. Veel sectoren benaderen de communicatieadviseur pas op het einde. Als er niets meer gedaan kan worden. Soms is er wel de wil om burgers te laten participeren. Dan wordt er echter naar mijn mening te weinig gekeken of het voor de burger zelf relevant is. De burger moet gemotiveerd worden om mee te werken aan participatie. De burger moet er iets aan hebben.

Het lijkt erop dat de gemeente burgerparticipatie vaak niet wil en het maar lastig vindt. Als burgerparticipatie wordt ingezet, gebeurt dit te laat en is het mosterd na de maaltijd. Ook wordt er niets met uitkomsten gedaan, waardoor de burger zich niet serieus genomen voelt. In het vervolg denken burgers wel twee keer na voordat ze meedoen aan participatie. De gemeente moet bereid zijn om transparant te werken.

De burger moet zich gehoord en serieus genomen voelen. Dit kan door de mogelijkheid te geven invloed te hebben op het gemeentelijk beleid en ook te laten zien dat er daadwerkelijk iets met de inbreng gedaan wordt.

Ambtenaar 2: Ja, dat vind ik. Burgerparticipatie is een onderdeel van de procedure. Er is een draaiboek binnen de sector, deze is door de sector opgesteld en door de gemeenteraad vastgesteld.

Dit draaiboek is uitsluitend voor grote projecten binnen de sector. Hier staat beschreven in welke volgorde burgers benaderd moeten worden.

Ambtenaar 3: De gemeente is sterk in haar informatievoorziening, maar participeert te weinig. Er moet veel 'nee' verkocht worden door het beperkte budget. Ook is er naar mijn mening weinig animo onder burgers om te participeren. Misschien zijn de meeste mensen wel tevreden? Negativiteit is een voorwaarde van burgerparticipatie. Mensen komen alleen als ze iets te klagen hebben.

Ambtenaar 4: Ik heb geen idee of de gemeente haar burgers voldoende betreft bij beleidsvorming- en uitvoering. Ik weet niet van andere sectoren of collega's wat zij aan het doen zijn.

Ambtenaar 5: Dat hangt teveel af van de persoon. Iedereen heeft zijn of haar eigen aanpak en denkt: Ik doe het gewoon zo. De ene persoon vindt burgerparticipatie ook minder belangrijk dan de ander. Ik vind het belangrijk. Je doet het werk voor de mensen in de gemeente en zij hebben hier dan ook inspraak op. Verder vind ik het ook wel leuk, in gesprek gaan met mensen. Ik ben lang bezig geweest met beleid en ik vind het leuk om te horen wat anderen hiervan vinden. Binnen de sector REV is er een handleiding voor burgerparticipatie, maar hier staat niets in over communicatie.

Hoe ben je in het verleden betrokken geweest bij burgerparticipatie?

Ambtenaar 1: Als inwoner van Oudewater ben ik 15 jaar geleden betrokken geweest bij de ontwikkeling van de Groene Driehoek. Dit was een samenwerking tussen Oudewater, Lopik en Montfoort. Er werd een discussiegroep/klankbordgroep in het leven geroepen die bespraken hoe de samenwerking eruit zou komen te zien. De eerste bijeenkomst was een informatiebijeenkomst.

De tweede en derde bijeenkomst waren ook informatiebijeenkomsten. Veel informatie werd over ons uitgesproken. Er kwam geen discussie aan te pas. Uiteindelijk ben ik ermee gestopt, maar mijn man ging door. De discussiegroep is echter doodgebloed. Op een gegeven moment werden er geen bijeenkomsten meer georganiseerd. Ik heb nooit een evaluatie gezien, dat vind ik jammer. De organisatie werd verzorgd door de drie gemeenten.

Als ambtenaar ben ik betrokken geweest bij het ontwikkelen van het communicatiebeleid. Ik zat in een klankbordgroep. Deze groep bestond uit gemeentepersoneel, maar ook uit burgers. Deze burgers zijn geworven via een advertentie in de IJsselbode. Uiteindelijk is er een communicatiebeleid ontwikkeld, maar hier is nooit een terugkoppeling of evaluatie over gegeven.

Ik vond een klankbordgroep een goed idee. De afronding was echter niet goed. De groep bestond uit betrokken mensen die er vrijwillig in stapten. Deze is de gemeente nu kwijt. De gemeente heeft van tevoren te weinig aangegeven wat de resultaten konden worden en wat er mee gedaan zou worden. Men was niet transparant en niet duidelijk. Ik denk dat dit heel belangrijk is. Het is ook van belang dat je mensen laat voelen dat zij serieus genomen worden. Laat hen zien dat er wat met hun inbreng gedaan wordt.

Verder heb ik in het verleden interviews gehouden met organisaties en een schriftelijke enquête uitgezet. Op deze enquête kreeg ik slechts zeven reacties. Vervolgens maakte ik aan de hand van de zeven uitkomsten een concept nota.

Deze heb ik naar alle belanghebbende organisaties/vrijwilligers gestuurd. De respons was nul. Ik denk dat zij het te veel moeite vonden om hier aan mee te werken. Voor de gemeente is het van belang dat ze weet waarom burgers betrokken willen worden en hoe.

Ook heb ik informatieavonden georganiseerd. In eerste instantie waren hier 70 mensen aanwezig. Zij gaven ons het advies om een tweede bijeenkomst voor een andere doelgroep te houden. Dit deed de gemeente. 700 Oudewaterenaren werden uitgenodigd voor een avond. Niemand kwam opdagen. Heel gênant, want er waren externe deskundigen uitgenodigd.

Ik heb alle participatietrajecten zelf georganiseerd. Ik ben benieuwd naar hoe burgers precies benaderd willen worden en of zij dit wel willen. De communicatieadviseur is gevraagd om brieven na te kijken.

Ik denk dat er binnen de organisatie de wil moet zijn om burgerparticipatie in te zetten. Ook moet er goed bekeken worden in welk stadium burgerparticipatie wordt ingezet. Zorg ervoor dat de burgers echt merken dat zij kunnen bijdragen aan beleid en niet dat zij mee mogen praten terwijl het besluit al vaststaat. Dit gevoel heerst onder de inwoners van Oudewater. “De gemeente heeft al een besluit genomen en dan mogen wij nog eens mee gaan praten, daar heb ik geen zin in.” Verder zal de gemeente zich neutraal moeten opstellen en geen voorkeur aangeven. Burgers hebben het idee dat alles al bepaald is.

De burgers moeten gemotiveerd worden om te participeren. De relevantie van het onderwerp moet hen duidelijk worden en de gemeente moet hen laten zien wat er met de resultaten gedaan wordt. Ik denk ook dat de gemeente meer procesmatig moet werken.

De organisatie van burgerparticipatie moet vaststaan en georganiseerd worden vanuit één afdeling: de communicatieafdeling. De communicatieafdeling moet de regie hebben tijdens de burgerparticipatie. Er moet ook veel overleg plaatsvinden tussen de communicatieadviseur en de betrokken ambtenaar. Communicatie moet vroegtijdig ingeschakeld worden en niet aan het einde. Men moet het belang van communicatie inzien. Helaas gebeurt dit niet. Tot slot moet de gemeente meer transparant zijn naar haar burgers toe. Heel veel wordt onder de pet gehouden.

Ambtenaar 2: Ik ben bij veel vormen van burgerparticipatie betrokken geweest. De meest recente vorm is een participatietraject rondom een wijk in Oudewater. Hiervoor was een extern bureau ingehuurd. Er werden informatiebijeenkomsten georganiseerd. Hierin werden voorkeuren van de gemeente gepresenteerd. Deze zijn vooraf bedacht en bevatten voordelen voor de gemeente.

De burger kan hier wat van vinden, maar veranderen doen we niet. Ik ben zelf niet op deze informatiebijeenkomst aanwezig geweest, de wethouder ook niet. Het bureau kan dat zelf het beste.

Verder is er een groepsbijeenkomst geweest. Dit ging niet goed, de situatie liep uit de hand. Daarom organiseer ik alleen nog informatiebijeenkomsten. Deze organiseer ik zelf. Ik weet wat ik moet doen door mijn ervaring. De organisatie hangt van het project af en van de grootte. Ik vind het fijn als de initiatiefnemer van een project van tevoren praat met burgers om te bekijken of er veel verzet is tegen het project. Dan weet ik wat me te wachten staat.

De bijeenkomsten verliepen verder op zich goed. Burgers mogen hun zegje doen, maar alleen als het boeiend is doet de gemeente er wat mee. Er zou alleen binnen de gemeente een centraal persoon aangesteld kunnen worden om burgerparticipatie te organiseren.

De communicatieadviseur werd alleen gevraagd om een brief die naar de participanten toe ging te screenen. Anders wordt de brief te ambtelijk.

Overigens, ik krijg vaak plannen over wat er gaat gebeuren in Oudewater. Deze plannen worden dan al gepubliceerd op de gemeentepagina van de IJsselbode, voordat er daadwerkelijk een plan ligt op de sector. Dit plan hebben we dan ook nog niet besproken. Er is weinig overleg tussen de sectoren.

Ambtenaar 3: De meest recente vorm van burgerparticipatie waar ik bij betrokken ben geweest is een renovatie. Er kwam een wens binnen van bewoners om een wijk te renoveren. Er werd vervolgens een kredietraming opgemaakt en deze is naar de raad gegaan. Zij beoordeelden het krediet. De sector doet technisch onderzoek naar de renovatie. Hier hebben de bewoners geen inspraak over gehad. Toen er een ontwerp voor de inrichting moest komen, hebben de bewoners ideeën mogen geven. Dit ging via een informatiebijeenkomst en persoonlijke gesprekken. De ideeën heb ik verwerkt tot een bestektekening. Deze is teruggegaan naar de bewoners en vervolgens aan de raad gepresenteerd. Bij deze vorm van participatie is er een terugkoppeling aan de bewoners gegeven. Dit doe ik niet altijd.

Ik ben ook betrokken geweest bij het wijk- buurtbeheer. Hier kwam veel uit, maar de gemeente kon geen van deze ideeën bekostigen. Er is geen geld voor, maar je geeft de bewoners toch hoop. Dat is fout.

Er is ook een informatiebijeenkomst gehouden. Dit verliep rumoerig. Er was één bewoner die constant bleef zeiken. Je zag andere bewoners ook geïrriteerd worden. De wethouder (vorige) heeft toen geschreeuwd: “En nou hoe je je kop”. Dit zou ik niet zo snel zeggen, is wel heel onbeschoft. De nieuwe wethouder is een stuk zakelijker. Ik weet nog niet hoe hij is, ik heb nog geen bijeenkomsten met hem gehad. Verder was de sfeer prima.

Ik organiseer burgerparticipatie zelf. Dit doe ik uit eigen ervaring. De communicatieadviseur is niet betrokken. De uitkomsten van het participatietraject zijn het college in gegaan. Het college volgt altijd mijn stukken.

Ambtenaar 4: Ik ben actief geweest in een buurtvereniging. Deze leden werden alleen geïnformeerd door de gemeente. De gemeente neemt het besluit. Als de leden het er niet mee eens zijn, dan horen we het wel. Verder heb ik veel contact met vrijwilligers. Ook zij worden geïnformeerd over zaken die hen aangaan. Tot slot werden er bijeenkomsten georganiseerd voor een nieuwbouwproject. Er heerste alleen veel tijdsdruk.

Er zijn in totaal zes bijeenkomsten gehouden. Uiteindelijk ging het bijna alleen maar over de kleur steen. Er is niet veel over de verdere inhoud gesproken. Er heerste grote tijdsdruk.

Achteraf gezien is er weinig sprake van inspraak geweest tijdens de bijeenkomsten. De gemeente had de regie in handen, het ontwerp lag er al. Ideaal zou zijn geweest om draagvlak te creëren onder de aanwezigen. Er had eigenlijk bottom-up communicatie moeten plaatsvinden. In verband met de tijd lukte dit op dat moment niet. Nu zie ik in dat eventuele inspraak weinig uitgemaakt had. Er wordt toch geen gebruik gemaakt van kennis onder aanwezigen. Het gemeentebestuur heeft al besloten. Het rapport ligt er, maar op sommige pagina's mag er een komma worden aangepast. De participanten mogen alleen eventueel inspraak hebben op de komma. De gemeente zou daadwerkelijk moeten luisteren naar haar inwoners.

Tijdens de bijeenkomst werd het eerste concept van hoe het nieuwbouwproject er zou komen uit te zien gepresenteerd aan de aanwezigen. De verschillende partijen hebben eisen gesteld aan het ontwerp. De architect maakte het opnieuw en bij de volgende bijeenkomst konden de aanwezigen reageren. De regie lag in handen van de gemeente. Zij nam het uiteindelijke besluit. Als een partij een eis gegeven had waar de gemeente het niet mee eens zou zijn, dan was het afgekeurd geweest.

Alleen direct betrokkenen werden uitgenodigd voor de informatiebijeenkomst. Iedereen was aanwezig. Het college was naar mijn mening erg onduidelijk. De betrokkenen wilden over bepaalde zaken zekerheid. Hier kon het college echter geen antwoord op geven. Dit kwam omdat besluiten die betrekking hadden op het nieuwbouwproject nog niet genomen waren.

Ik heb de bijeenkomsten georganiseerd, maar ze werden geleid door een extern bureau. De communicatieadviseur werd niet betrokken in het proces. Met de uitkomsten van het participatietraject is niets gedaan. Ik schreef een advies aan de hand van de resultaten, maar er werd een ander besluit genomen. Deze stond al vast.

Ambtenaar 5: Ik heb 2 inloopavonden georganiseerd. De opkomst was klein. Alleen de standaard mensen die kwamen omdat ze het gevoel hadden dat zij moesten, waren aanwezig. Dit doe ik nu anders. Ik zorg ervoor dat er voldoende onderwerpen zijn voor de doelgroep. Geen één punt meer, maar meerderen. Er moeten voldoende onderwerpen zijn die voor meerderen interessant zijn.

Ik houd dan een presentatie over hoe een plan of hoe de verschillende onderwerpen uitgevoerd kunnen worden en vraag om de mening van aanwezigen. Mensen hebben zo inspraak. Ik kan dan ook concessies doen.

Ik ben actief geweest binnen een participatietraject voor nieuwbouwwoningen. Dit was een project dat ad hoc gedaan moest worden, omdat ik het van een collega moest overnemen. Alles ging snel en gejaagd. Er heerste onduidelijkheid onder omwonenden. Zij dachten dat er lage woningen kwamen, maar het werd vier hoog. Ik heb geprobeerd zo veel mogelijk tegemoet te komen aan de bewoners. Het past totaal niet in de omgeving en ik sta er niet achter, maar het stond allemaal al vast. Het was al vastgelegd door de hogere hand. Er had veel eerder gecommuniceerd moeten worden. Omdat het intern niet goed liep, liep het extern ook niet. Het begon allemaal veel te laat.

Verder heb ik veel overleggen gehouden. Ik ben duidelijk en open, dat werkt het beste. Ook moet je stevig in de schoenen staan en een empathisch vermogen hebben. Mensen moeten vertrouwen in je hebben. Daarom ben ik eerlijk en maak ik geen valse beloften.

In de toekomst staan voor mij nog veel participatietrajecten te wachten.

De communicatieadviseur wordt door collega's niet standaard betrokken. Ik probeer het zo veel mogelijk te doen. Ik vraag af en toe advies over een communicatietraject. Ik schrijf adviezen aan het college aan de hand van de uitkomsten van burgerparticipatie. Ik weet niet of zij deze altijd overnemen.

Hoe werden de participanten op de hoogte gesteld van de burgerparticipatie?

Ambtenaar 1: Advertenties in de IJsselbode of via een persoonlijke benadering. Verder is er uit het GBA een selectie getrokken en deze personen zijn vervolgens persoonlijk benaderd.

Ik weet niet of dit altijd op het goede moment is gedaan. Soms werden participanten tijdig op de hoogte gehouden, maar soms ook niet. Ik heb idee dat bij de bijeenkomst burgers te laat werden betrokken. Dit had eerder gemoeten. Als je de burgers niet op tijd benadert of informeert, moet je als gemeente oppassen dat een verhaal geen eigen leven gaat leiden.

Ambtenaar 2: Via brieven. Er wordt eerst aan burgers gevraagd of zij schriftelijke willen laten weten of zij willen participeren. Als dit niet gebeurt, organiseer ik geen participatie.

Ambtenaar 3: Via brieven en advertenties in de IJsselbode. Deze methoden vind ik goed.

Ambtenaar 4: Via brieven en een verwijzing in de IJsselbode. Dit vond ik een goede manier.

Ambtenaar 5: Via de website.

Heb je ideeën over hoe de gemeente Oudewater in de toekomst burgerparticipatie het beste in kan zetten?

Ambtenaar 1: De gemeente moet goed kijken bij welke projecten het relevant is om burgers te betrekken en of het ten goede komt aan het draagvlak. Het is per onderwerp en doelgroep verschillend hoe participanten het beste op de hoogte gebracht kunnen worden.

Ambtenaar 2: Iedereen probeert burgers bij de politiek te betrekken. Dit komt in de praktijk echter weinig voor. Dit komt door NIMBY. Een burger vindt een onderwerp belangrijk als het direct van invloed is op hun leefomgeving. Burgerparticipatie is daarom moeilijk. Mensen moeten getriggerd worden. Of er energie in burgerparticipatie gestoken moet worden? Ik weet het niet. De gemeente moet transparant zijn in plaats van burgerparticipatie aan te bieden. “Het plan ligt hier ter inzage, u kunt het altijd komen bekijken en uw mening geven.” Er moet meer aandacht komen voor transparantie. Hier kan de website een rol in spelen. Alle plannen moeten hierop duidelijk aanwezig zijn. Als er burgerparticipatie plaatsvindt, moeten burgers op de hoogte gebracht worden via brieven.

Ambtenaar 3: De wethouder moet aanwezig zijn bij grote projecten. Hij moet draagvlak geven aan wat ik vertel. Bij klankbordgroepen hoeft de wethouder niet aanwezig te zijn. Dit is te formeel. Bij informatieavonden moet de wethouder erbij zijn. Dit vinden de participanten prettig. Verder denk ik dat er een checklist in de organisatie moet komen. Deze geeft aan waar je op moet letten tijdens het organiseren van burgerparticipatie. Ik denk dat burgers het beste via brieven benaderd kunnen worden voor burgerparticipatie.

Ambtenaar 4: Het lijkt me handig als de afdeling communicatie meer verantwoordelijk voor burgerparticipatie zou hebben. Zij hebben er het meeste verstand van.

In de toekomst moet de gemeente minder de regie hebben. Alles lag al vast en er was eigenlijk geen inspraak mogelijk. Dat is geen burgerparticipatie. Ook was het niet prettig om aan een korte tijdsplanning vast te zitten. Het is afhankelijk van het onderwerp hoe burgers het beste op de hoogte gebracht kunnen worden van burgerparticipatie. Ik denk via persoonlijke brieven. Een verwijzing in de krant helpt ook. Als het mensen betreft waar je vaak mee in contact staat, zou ik ze telefonisch benaderen.

Ambtenaar 5: Mensen die wat minder affectie met burgerparticipatie hebben, zouden een cursus of training moeten volgen. Het is belangrijk en ieder zal het zelf over zijn of haar eigen beleid moeten doen.

Hoe vind je dat de communicatie verloopt met de Raad, het college, het MT en de overige sectoren?

Ambtenaar 2: Intern is de organisatie niet transparant. Verslagen van het college of het MT zijn niet te volgen. Het MT/college kan transparanter zijn. Soms staat er in de agenda het kopje: ‘personeelszaken’. Noem bij bepaalde zaken namen en ga niet geheimzinnig doen. Ik weet van andere sectoren niet wat zij doen. Er is geen onderlinge samenhang.

Ambtenaar 3: De interne communicatie is ronduit slecht. Sectoren communiceren niet goed met elkaar en informatie wordt niet uitgewisseld.

Ambtenaar 4: De interne communicatie van deze gemeente voldoet niet. Communicatie moet tweerichtingsverkeer zijn, uitwisseling van informatie en kennis. Nu moet ik onderwerpen van het college in de besluitenlijst lezen. Mededelingen worden via de e-mail gedaan. Het college zou de organisatie kunnen informeren over wat er gaande is. Nu is het college onzichtbaar. Dit geldt ook voor het MT. Via een agenda krijgen we te horen wat er besproken wordt. Er is geen sectoroverleg binnen de sector BBZ en geen overleg voor de gehele organisatie. Dit moet gestimuleerd worden door het college en het MT. Dat gebeurt niet. De communicatie tussen sectoren onderling is er niet. De organisatie bestaat uit schotten. Elke sector is een schot en een eigen koninkrijkje. Ik heb geen idee wat collega's van een sector doen voor werk.

Van sommigen weet ik net de namen. Er is geen samenwerking tussen de sectoren. Misschien schrijven we voor een project eenzelfde stuk? Er zou meer integraal gewerkt moeten worden.

Het MT en college zouden meer om mijn kennis kunnen vragen. Sommige zaken gaan over mijn vakgebied, maar er wordt dan niets verteld. Terwijl het wel over mijn vakgebied gaat.

Ik zou in de toekomst graag een sectoroverleg en een organisatorisch overleg zien. Op deze manier kan je kennis met elkaar delen. Het MT en het college moeten hier uitvoering aan geven.

Ambtenaar 5: Het college en MT zijn niet transparant. Ik heb geen idee wat zij doen. Het één op één contact is prima, maar verder niets. Het MT heeft wat meer één visie. Dit is verbeterd ten opzichte van jaren geleden. Mijn sector krijgt één keer in de week een terugkoppeling per e-mail. Dit vind ik prettig. Verder zie je het MT niet. Een tijd geleden hadden ze het erover om een barbecue voor de hele organisatie te organiseren. Hier heb ik nooit meer wat van gehoord. Het lijkt me wel goed.

De verschillende eilandjes (sectoren) binnen de organisatie zijn minder geworden. Ik neem hiertoe zelf het initiatief door langs collega's te lopen in plaats van te bellen. Meedenken met andere collega's gebeurt nog niet. Er is weinig afstemming tussen sectoren onderling.

14.2 Uitwerking interviews collegeleden

Wat versta je onder burgerparticipatie?

Collegelid 1: Het deelnemen van mensen aan de oordeelsvorming, dat leidt tot gedragelijke besluiten. Burgerparticipatie zorgt voor het creëren van draagvlak.

Collegelid 2: Burger doet mee in het geheel (meedenken, meewerken, meehelpen).

Collegelid 3: Ik vind burgerparticipatie lastig. Inwoners denken snel dat zij beslissingsrecht hebben, maar dat is niet zo. Burgerparticipatie is het eventueel bijsturen.

Vind je dit belangrijk?

Collegelid 1: Ja, ik vind dit heel erg belangrijk. Mensen moeten op de hoogte zijn van gemeentelijke besluiten en burgers moeten kunnen meepraten over projecten en ideeën geven.

Collegelid 2: Ja, dat vind ik erg belangrijk. Als gemeente ben je voor de burgers bezig.

Collegelid 3: Ik vind burgerparticipatie erg lastig. Burgers denken meteen dat zij beslissingsrecht hebben. Dit is echter geen democratie. Democratie is dat zij bestuurders kiezen die de beslissingen nemen. In praktijk komt burgerparticipatie weinig voor. Burgers interesseren zich namelijk niet voor gemeentelijke politiek. Zij hebben er geen verstand van en geen kennis voor.

Burgerparticipatie moet gaan over het bijsturen. Ik maak een beslissing en deze staat vast. Hier kunnen burgers niets aan veranderen. Aan de burgers kunnen keuzes gegeven worden waar zij uit kunnen kiezen. Deze bevatten voor de gemeente dan voordelen.

Vind je dat de gemeente de burgers van Oudewater voldoende betreft bij beleidsvorming- en uitvoering? Zo ja, gebeurt dit volgens jou op een goede manier?

Collegelid 1: Ja. Dit is echter wel veranderd, het is minder geworden in de loop der jaren.

Collegelid 2: Het kan beter. Er worden informatieavonden georganiseerd, maar dan is het voornamelijk informatie zenden. Burgers kunnen niet meedenken of meewerken. Dit loopt dan ook niet goed. Ik denk dat dit komt door de onderwerpen. Er wordt informatie gegeven door de gemeente waarvan de keuze al vastligt.

Ik vraag me af of de gemeente het initiatief moet geven voor burgerparticipatie. Ik vind dat burgers met een initiatief moeten komen en dat de gemeente hierin faciliteert en het initiatief en de burger serieus neemt. Als er een groep is die iets wil, dan kunnen zij dit aangeven bij de gemeente en via samenspel tot mogelijkheden komen. De gemeente moet dit initiatief oppakken en niet denken in problemen. Dat wordt nu teveel gedaan. Burger komt met een idee, gemeente denkt: Nee dat kan niet. Denk in mogelijkheden!

Collegelid 3: Er zijn goede projecten geweest. Klein Hekendorp ging erg goed. Ik vind dat de gemeente voldoende doet aan burgerparticipatie, maar mensen zullen nooit tevreden zijn.

Hoe ben je in het verleden betrokken geweest bij burgerparticipatie?

Collegelid 1: Voorheen waren er wijkavonden. Wijkavonden zijn thema-avonden die in het Stads kantoor gehouden werden. Elke portefeuillehouder had zijn/haar eigen kamer waarin een bepaald thema werd besproken. Inwoners van een wijk konden aanschuiven in de verschillende kamers.

Elke portefeuillehouder maakte aan het einde van de avond een samenvatting en koppelde deze terug aan de aanwezigen. De kleine punten werden naar het Meldpunt gestuurd (losse stoeptegels en dergelijke) en grote besluiten kwamen eerst in het college en vervolgens teruggekoppeld in de IJsselbode. Er werd dus wel degelijk teruggekoppeld. Er kwamen ook goede ideeën vanuit de burgers. Er was een hoge opkomst tijdens deze wijkavonden. Ik vind dit ook een goede manier van burgerparticipatie. Onvrede onder burgers hoor je anders niet. Burgers vinden bijvoorbeeld dat men lang op zaken moest wachten voordat deze gerealiseerd konden worden (denk aan vergunningen). Dat is ook lastig. Zo zit de overheid in elkaar. Over bepaalde aspecten mogen ambtenaren geen besluiten nemen. Daarom moet het eerst naar het college en dan wellicht naar de raad. Hier gaan maanden overheen. Door de omgevingsvergunning heb je al een stukje van het wachten weggenomen.

Verder gingen de wijkavonden erg goed. De sfeer was goed. Ik heb ook het idee dat men het prettig vond dat zij direct contact hadden met het college. Er werd in dialoog gegaan. Dit veroorzaakte wederzijds begrip. Het communicatiebureau Tabulorasa heeft een communicatietraject voor ons vastgesteld betreft burgerparticipatie tijdens grote projecten. Communicatie is inhoud geven aan het proces. Bij grote projecten moet de gemeente een stappenplan maken en aan het einde de resultaten terugkoppelen naar de burgers. Dit is heel belangrijk.

Er worden inloopavonden georganiseerd binnen de gemeente. Ik heb het idee dat deze goed lopen. Alle aanwezigen kunnen hun eigen inbreng geven en hebben hier de kans toe.

Tijdens grootschalige bijeenkomsten met 80 man, merk je vaak dat er drie hun mond opendoen en de rest niet. Die zijn wat verlegen. Als voorzitter is het hier lastig op in te spelen. Tijdens kleinere bijeenkomsten (zoals wijkgesprekken) kan ik als voorzitter een stille aanwezigheid naar zijn/haar mening vragen.

Wijkschouw heb ik ook gedaan. Politie, ambtenaren, portefeuillehouders, woningbouwvereniging en burgers maakten een tocht door de wijk. Dan werden er verschillende punten bekeken die beter konden. De punten werden besproken in het college en vervolgens teruggekoppeld naar de burgers.

Onder burgerparticipatie valt ook burgerenquête. In 2008 is er een klanttevredenheidonderzoek gehouden. In 2010 een burgerenquête over het gevoel van veiligheid in Oudewater. Goede resultaten. Wel is het zo dat 10% teveel overlast heeft van de horeca.

Een meer recente vorm van burgerparticipatie is de Kerntakendiscussie. Dit bevat zowel een intern als een extern communicatieplan. Ik heb het belang van de communicatieplannen onderstreept. De raad nam het ter kennisgeving aan en stelde het niet vast. Daarom heb ik erop aangestuurd om als college de plannen vast te stellen.

Ik denk dat het goed is als er collegeleden bij belangrijke bijeenkomsten zijn. Burgers voelen zich serieus genomen. Verder denk ik dat je als gemeente naar de burgers toe moet gaan. Een groep die eens in de zes weken bij elkaar komt, verliest animo. Mensen willen niet vastzitten aan dingen.

Ik denk dat het goed is om mensen eenmalig uit te nodigen voor een bijeenkomst of iets dergelijks. Het moet niet teveel moeite voor ze kosten.

Collegelid 2: Het komt nog allemaal, maar ik ben betrokken geweest bij wijkgesprekken. Deze verliepen erg moeizaam. We bleven hangen op een paaltje in de achtertuin. Het gesprek ging niet naar een hoger niveau. Ik denk dat dit komt omdat de indeling niet klopte. Er werden 3 wijkcombinaties gevormd (elk vertegenwoordigd door 1 wethouder of 1 burgemeester). De combinaties waren onmogelijk, verkeerd. Als het ging om een probleem in Hekendorp, zat Papekop uit zijn neus te eten. Zij interesseren zich niet in elkaar. De bedoeling was dat elke wijkcombinatie een klankbordgroep zou vormen. Zodat er, wanneer een probleem zou zijn met iets in het dorp Papekop, er meteen gesproken kon worden met die klankbordgroep. Dit lukte niet. De betrokkenheid was laag.

Mensen spraken voornamelijk voor zichzelf en niet voor de buurt. De opkomst was elke keer weer anders. Verwachtte je dat er veel zouden komen, zaten er maar vier. Ook de raadsleden waren ondervertegenwoordigd. In de toekomst zou de gemeente meer als gesprekspartner moeten fungeren. Ik vond de sfeer gemaakt. Ik stond daar en mensen zagen mij als wethouder, niet als gesprekspartner. Ook was ik de kop van jut. De gemeente moet burgers serieus nemen. Zo is er een comité in Papekop en dat werkt goed. Zij hebben een aantal keer initiatieven ingediend en de gemeente heeft hier daadwerkelijk wat mee gedaan. Hierdoor laat je zien dat je ze serieus neemt.

Collegelid 3: Ik ben bij veel vormen van burgerparticipatie betrokken geweest. De meest recente is de verplaatsing van de C1000. Vijf omwonenden zeggen: "Ik wil het niet". Vijf mensen kunnen niet iets afkeuren wat voor heel Oudewater geldt. Dat is niet democratisch.

Voor de verplaatsing van de C1000 zijn de eerste gesprekken met de burgers door de projectontwikkelaar gedaan. Hierin werden bewoners geïnformeerd over het plan. Hier was ik niet bij aanwezig en ook geen ambtenaar. Dat vind ik ook niet nodig. Later kwam er een informatiebijeenkomst. Hier was ik wel bij aanwezig. Deze verliep prima. Aanwezigen praatten alleen over het verkeer en over de parkeerplaatsen.

Dat is sowieso het enige waar ze zich druk om maken: Is het veilig en waar kan ik me auto kwijt. De sfeer was goed tijdens de bijeenkomst. Ik ben wel een half jaar publiekelijk ten schande gemaakt over het plan van de C1000. Ik bracht toch niets naar buiten. Ik had geen plan dus kon niet met bewoners of raad in overleg. Er is een drang tot transparantie. Ik vind dit gedeeltelijk onzin. Je wilt wel informatie aan de burgers geven, maar ze krijgen het alleen als het zinnig is. Een project of plan moet rijp zijn om besproken te worden.

Verder is er een groepsbijeenkomst geweest in de Klepper. Dit zou een Cultuurhuis worden. Het werd een lynchpartij. Burgers waren erg negatief, begonnen te schreeuwen en er werd een hele beerput over de gemeente open getrokken. Sommigen werden hier bang van. Het scheelt me niet zoveel.

Het participatietraject rondom Klein Hekendorp is ook een voorbeeld. Deze verliep erg goed. Een extern bureau heeft een uitgebreid communicatietraject doorlopen. Uiteindelijk waren van de 60 negatieveelingen nog maar 3 over. Je kunt het nooit iedereen naar zijn of haar zin maken.

Voor de bewoners van de plek waar het huidige Cultuurhuis gebouwd wordt, is een bijeenkomst georganiseerd. Alle omwonenden (zijn er weinig) kregen een brief. Deze is samen met de ambtenaar opgesteld en vervolgens naar de communicatieadviseur gestuurd.

Met de uitkomsten van participatie is niet veel gedaan. Inspraak is prima, maar er komen toch nooit succesvolle suggesties. Dit omdat burgers geen kennis hebben over de gemeentelijke politiek.

Hoe werden de participanten op de hoogte gesteld van de burgerparticipatie?

Collegelid 1: De burgers werden op de hoogte gebracht via de IJsselbode en de website.

Collegelid 2: Inwoners kregen een brief. Er werden ook advertenties in de IJsselbode geplaatst.

Collegelid 3: De uitnodiging van de informatieavond over de C1000 stond in een persbericht in de krant. Het was zo'n algemeen, vaag plan dat er geen bewonerbrieven nodig waren.

Werd de communicatieadviseur ingeschakeld in het proces? Zo ja, wanneer?

Collegelid 1: Een communicatieadviseur liep mee tijdens de wijkshouw bijvoorbeeld.

Collegelid 2: Nee, alleen om brieven na te kijken.

Collegelid 3: Om brieven te screenen.

Heb je ideeën over hoe de gemeente Oudewater in de toekomst burgerparticipatie het beste in kan zetten?

Collegelid 1: Ik zou de wijkgesprekken terug willen zien. Burgerparticipatie is tweerichtingsverkeer en interactie is erg belangrijk. Het is niet zo dat de gemeente een verhaaltje verteld en dat was het. Draagvlak creëer je hier niet mee. Als burgers een goed idee hebben, zou ik er echt wat mee willen doen. Dan gebruiken we het.

Ook zou ik het goed vinden als de raad wat meer op het gebied van burgerparticipatie doet. Nu doet alleen het college het. Eens in het jaar komt de raad in het stadskantoor om onderwerpen te bespreken met ambtenaren. Er wordt dan iets gedaan met de aanwezige kennis. Dit zou ook meer met burgers gedaan kunnen worden. Voorbeeld: een groot thema als de binnenstad autovrij maken. De raad kan hierin haar volksvertegenwoordigheid gebruiken en gaan luisteren naar de burger.

Het forum is een goed voorbeeld. Raadsleden nodigen maatschappelijke organisaties en burgers uit. Zij kunnen hun zegje doen. Dit is een vorm van interactie.

Het imago van de overheid is zijn geheel, maar ook van de gemeente Oudewater is niet goed. De gemeente zal meer feitelijk moeten zijn, meer transparant. Internet is hierin ook erg belangrijk.

Collegelid 2: Niet de hele organisatie ziet het belang in van burgerparticipatie. Men vindt burgerparticipatie belemmerend en vertragend. Ook hebben zij negatieve ervaringen met eerdere participatie, met sommige burgers. Enkele burgers behandelen de gemeente zo negatief.

Ik denk dat de gemeente in de toekomst tafelgesprekken in kan zetten. Laat de burgers naar je toe komen. Het initiatief moet vanuit de burger komen. Gemeente moet burgerparticipatie niet opleggen, maar faciliteren en de burger serieus nemen. Als er een initiatief vanuit de burgers komt, ga dan met deze partijen om de tafel.

De verantwoordelijke portefeuillehouder moet hier dan altijd bij zitten. Zo is er in Klein Hekendorp een goede vorm van participatie ingezet. De gemeente gaf (onder leiding van een communicatiebureau) drie keuzes. De burgers hebben kunnen kiezen.

Ik vind wel dat burgers vanaf het begin bij bouwplannen bijvoorbeeld betrokken moeten worden. Hoe gaat hun wijk eruit zien is hierbij een vraag. Eigenlijk moet de gemeente met geen plan naar de burgers toe gaan en zo met hen discussiëren. Dit heeft twee kanten. Als je geen plan hebt, gaan burgers weg omdat de gemeente niets concreets heeft.

Er moet ook echt een probleem zijn, anders willen burgers niet participeren. Iets moet een 'hot issue' zijn in een wijk.

Collegelid 3: Geen idee, het gaat goed zo.

Hoe vind je dat de communicatie verloopt tussen Raad- college- college- MT-college- ambtenaren en collegeleden onderling?

Collegelid 1: Ik hoop dat er binnen de organisatie gewerkt wordt aan het communicatieplan ‘Communicatie is een coproductie’ en de evaluatie daarop. Het betreft namelijk een groot intern gedeelte.

Interne communicatie is erg belangrijk. Ik weet zeker dat er binnen de organisatie veel ideeën zijn. Als deze ideeën gebruikt worden, hoeft er minder bezuinigd te worden (KTD).

De verschillende sectoren zouden meer moeten afstemmen. Er is geen onderlinge communicatie. Ik merk dat in de collegevoorstellen. Dan blijkt een sector er helemaal niet vanaf te weten. Binnen de organisatie zou er meer stilgestaan kunnen worden bij communicatie. Het zit niet tussen de oren. De sectoren zijn allemaal verschillende sectoren. Het MT zou hierover moeten waken. Over dat communicatie tussen de oren moet zitten, burgerparticipatie goed is en de sectoren meer onderling moeten samenwerken en communiceren.

In de organisatie zijn sommige sociale talenten die goed burgerparticipatie kunnen organiseren. Sommigen zijn dit minder, hebben er geen gevoel bij en voor. Zij vinden het lastig. Ik hoop dat het belang van burgerparticipatie wordt ingezien, maar de vraag is hoe er vorm aan gegeven wordt.

Binnen het college heb ik al een jaar geen vorm van burgerparticipatie gezien. Zonde.

Collegelid 2: Ik merk onder ambtenaren dat zij het lastig vinden dat er zoveel lagen zijn binnen de organisatie. Dat betekent namelijk dat het vertragend werkt. De overheid is al zo traag.

De communicatie in de organisatie kan altijd beter, maar ik vind het goed. Ik denk niet dat er protocollen over interne communicatie moeten komen.

Houd de interne communicatie low profile. Iedereen in de organisatie doet zo goed mogelijk zijn of haar best om te communiceren. De communicatielijnen zijn kort, dat is een groot voordeel. De externe communicatie zou beter kunnen. Een betere huisstijl en spelling in brieven bijvoorbeeld. Eigenlijk zou alles vanuit één afdeling moeten gaan. Sommige brieven zijn nu zo slecht. Op de website zou een forum kunnen komen. Op dit moment is de website alleen zenden van informatie.

Ik vind dat de raad te weinig aanwezig is bij burgerparticipatie. Zij kunnen ook burgers opzoeken en vragen wat zij vinden. Dat lijkt mij goed.

Collegelid 3: De interne communicatie is niet optimaal. Vooral niet tussen de sectoren onderling. Elk sectorhoofd heeft zijn eigen koninkrijkje.

15 Plan van aanpak

Op de volgende pagina kunt u het plan van aanpak lezen. Dit plan gold als leidraad gedurende het onderzoek.

Onderzoek naar burgerparticipatie

Plan van aanpak
Gemeente Oudewater

Marit Holdinga
Hogeschool Utrecht
Stagiair communicatie, gemeente Oudewater
Begeleider HU: Ben Wouters
Begeleider stageadres: Ad van den Herik

Inleiding

Voor u ligt het plan van aanpak voor de gemeente Oudewater. Acht november 2010 begon ik met mijn afstudeerstage op de sector Bestuur- en Bewonerszaken, afdeling communicatie. Tot maandag 9 mei 2011 zal ik actief zijn als stagiair. Ik word begeleid door Ad van den Herik. Hij is communicatieadviseur van de gemeente Oudewater. Wanneer hij afwezig is, zal Ronald Lamars de honneurs waarnemen. Ronald is webredacteur.

Dit plan van aanpak is een beginpunt voor het uiteindelijke communicatieadvies over de burgerparticipatie bij beleidsvorming- en uitvoering in Oudewater. Gedurende het onderzoek en het schrijven van het advies, zal ik dit plan als leidraad beschouwen. Hieronder volgt informatie over wat u in elk hoofdstuk treft.

Hoofdstuk één gaat over de gemeente Oudewater als organisatie. Onder andere de doelgroep, de communicatiemiddelen en de beleidsdoelstelling zullen hierin aan bod komen. In hoofdstuk twee zal de probleemanalyse vermeld worden. De huidige situatie, de centrale vraag en de onderzoeksvraag zijn enkele aspecten die hierin beschreven worden. Hoofdstuk drie staat in het teken van de vraagstelling van het onderzoek en hoofdstuk vier beschrijft de doelgroep. In hoofdstuk vijf komen de onderzoeksmethoden aan bod en in hoofdstuk zes informatie over de te nemen steekproef. Tot slot staat in hoofdstuk zeven de planning van het onderzoek.

1. Gemeente Oudewater in beeld

Op 20 december 2010 is het aantal inwoners van de gemeente Oudewater op 9817 gemeten. De dorpen Hekendorp, Snelrewaard en Papekop horen ook bij de gemeente Oudewater.

1.1.Organisatie

In totaal zijn er 69 medewerkers werkzaam bij de gemeente Oudewater. Zij behoren tot verschillende sectoren. Er zijn vier sectoren:

- Middelen
- Ruimtelijke ontwikkeling, Economische zaken en Volkshuisvesting (REV)
- Beheer Openbare Ruimte (BOR)
- Bestuur- en Bewonerszaken (BBZ)

Elke sector heeft een sectorhoofd. De vier sectorhoofden vormen, samen met de gemeentesecretaris, het managementteam (MT).

1.2.Bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeente wordt gevormd door een burgemeester (PvdA) en twee wethouders (CDA en VVD). Zij worden bijgestaan door de gemeentesecretaris. Deze is het hoofd van de ambtelijke organisatie.

Het overkoepelende bestuur bestaat uit de gemeenteraad. In het oude stadhuis van Oudewater worden forum- en raadsvergaderingen gehouden. De gemeenteraad bestaat uit vijf partijen, namelijk de ChristenUnie/SGP, de PvdA, VVD/D66, CDA en de Onafhankelijken. Deze laatste is een lokale partij. In totaal zijn er 13 zetels.

1.3.Doelgroep

De doelgroep van de gemeente Oudewater bestaat uit haar inwoners, toeristen, het bedrijfsleven van de gemeente, organisaties in de gemeente en de media.

1.4.Communicatiemiddelen

Om de doelgroep van de gemeente Oudewater te bereiken, zet de gemeente Oudewater de volgende communicatiemiddelen in.

- Gemeentepagina in de IJsselbode;
- Website;
- Nieuwsbrief;
- Gemeentegids;
- Burgerjaarverslag;
- Persberichten;
- Folders;
- Brieven;
- Weblog van de burgemeester;
- E-mail;
- Telefoon;
- Twitter.

Gemeentepagina in de IJsselbode

De IJsselbode is het regionale weekblad van Oudewater en omstreken. Op deze informatiepagina van de gemeente is ruimte voor informatieve artikelen, wettelijk verplichte bekendmakingen, verkeersmaatregelen en agenda's voor vergaderingen van onder andere de gemeenteraad.

Website

De website www.oudewater.nl wordt dagelijks bijgehouden door een webredacteur. Burgers kunnen op deze site onder andere verschillende actuele onderwerpen en informatie over de dienstverlening van de gemeente lezen.

Nieuwsbrief van de gemeenteraad

Twee keer per maand verschijnt er een digitale nieuwsbrief van de gemeenteraad. Één na de foravergaderingen en één na de raadsvergadering. Onderwerpen die in fora- en raadsvergaderingen aan de orde zijn geweest, worden in de nieuwsbrief beschreven. Belangstellenden kunnen zich op deze nieuwsbrief abonneren.

Stadsgids

Één keer in het jaar komt de Stadsgids uit voor alle inwoners van de gemeente Oudewater.

Persbericht

Informatie kan via een persbericht naar de regionale kranten worden verstuurd. Dit doet de communicatieadviseur of webredacteur.

Folders

In de hal van het Stadskantoor liggen vele folders van verschillende instanties, waaronder de gemeente, om burgers te informeren.

Brieven

Er worden persoonlijke brieven verstuurd aan inwoners. Deze worden bijvoorbeeld in aanvulling op berichten op de gemeentelijke pagina in de IJsselbode gestuurd.

Weblog van de burgemeester

De burgemeester van Oudewater schrijft incidenteel op haar weblog. Dit weblog staat op de website.

E-mail/telefoon

Door de werknemers van gemeente Oudewater wordt e-mail/de telefoon veelvuldig ingezet als communicatiemiddel. Dit gebeurt zowel intern als extern.

Twitter

Sinds kort maakt de gemeente Oudewater gebruik van Twitter. Volgers worden via een verwijzing naar de website op de hoogte gehouden van nieuwe informatie.

1.5.Beleidsdoelstelling

Gemeente Oudewater streeft naar het zijn van een betrouwbare, zelfstandige gemeente voor haar inwoners en wil de aantrekkelijkheid van het historisch stadscentrum vergroten, het open, groene landschap behouden, het prettige woon- en leefklimaat continueren, het lokale bedrijfsleven versterken en een krachtig gemeentebestuur ontwikkelen.

2. Probleemanalyse

Mijn uiteindelijke communicatieadvies heeft betrekking op de burgerparticipatie bij beleidsvorming- en uitvoering in de gemeente Oudewater.

2.1. Wat is burgerparticipatie?

In de participatiewijzer van de Nationale Ombudsman (2009)¹⁰² wordt burgerparticipatie als volgt omschreven: “Burgerparticipatie omvat alle methoden om burgers bij gemeentelijk beleid te betrekken. Het gaat daarbij zowel om de inbreng van burgers op het moment dat er nog beleidsruimte is als om de wettelijke inspraakprocedure.”

De Nationale Ombudsman (2009)¹⁰³ verwijst naar de verschillende verschijningsvormen van burgerparticipatie:

- Informatie verstrekken aan burgers
- Raadplegen van burgers
- Advies vragen aan burgers
- Gemeente maakt samen met burgers een besluit
- Burgers maken zelf een besluit
- Wettelijke inspraakprocedure

Al deze verschijningsvormen komen voor in de gemeente Oudewater. Toch wil de gemeente een verbeterslag maken in het raadplegen van en advies vragen aan burgers. Ook wil zij samen met burgers tot een besluit kunnen komen, dat wil zeggen door middel van interactieve beleidsvorming effectief beleid ontwikkelen. Van Woerkum(2000)¹⁰⁴ geeft de volgende betekenis aan interactieve beleidsvorming: Het proces waarbij door de overheid de ontwikkeling van (nieuw) beleid wordt georganiseerd in samenspraak met betrokken burgers.

2.2. Huidige situatie

Oudewater hecht grote waarde aan burgerparticipatie. Dit om draagvlak te creëren onder bewoners voor beleidsvorming- en uitvoering, maar ook om ideeën van burgers te horen. Vanuit de samenleving kunnen creatieve ideeën aangedragen worden.

Communicatie is een coproductie

Op 3 februari 2005 is het beleidsplan ‘Communicatie is een coproductie’ gepresenteerd. In dit plan staat de wijze waarop de gemeente Oudewater zowel intern als extern zou moeten communiceren. Ter uitvoering van dit plan is een klankbordgroep opgericht, bestaande uit burgers, een raadslid, de communicatieadviseur en een ambtenaar welzijn. Samen zouden zij adviseren over communicatievraagstukken. Dit heeft echter nooit tot daadwerkelijke adviezen geleid.

De belangstelling van inwoners ebde na enkele bijeenkomsten weg. Zij kregen het idee dat er te weinig betrokkenheid onder het bestuur en de ambtelijke organisatie bestond. Er zijn wel positieve resultaten geboekt. Zo is er burgerparticipatie ingezet bij projecten als het Cultuurhuis, het vrijwilligersbeleid en de verkeerssituatie aan de Lange Burchwal. Daarentegen was de opkomst bij burgerpanels in 2009 gering.¹⁰⁵

Doorpakken met communicatie is een coproductie

Het college stelde in 2010 de notitie ‘Doorpakken met communicatie is een coproductie’ vast. Dit is een evaluatie op het beleidsplan ‘Communicatie is een coproductie’.

De evaluatie verwoordt ondermeer de accenten op het gebied van de externe communicatie. Één accent is de constante burgerraadpleging. Mijn te houden onderzoek is hier de uitvoering van.

¹⁰² De nationale ombudsman. (2009). *Participatiewijzer: Tien spelregels voor behoorlijk omgaan met inbreng en inspraak van burgers*. Den Haag: De nationale ombudsman. <http://www.nationaleombudsman.nl/sites/default/files/participatiewijzermaart2010.pdf>

¹⁰³ De nationale ombudsman. (2009). *Participatiewijzer: Tien spelregels voor behoorlijk omgaan met inbreng en inspraak van burgers*. Den Haag: De nationale ombudsman. <http://www.nationaleombudsman.nl/sites/default/files/participatiewijzermaart2010.pdf>

¹⁰⁴ Aarts, N. Woerkum, C. van.(2008)*Strategische communicatie: principes en toepassingen*. Assen: Van Gorcum.P.136

¹⁰⁵ Herik, A. van den. *Doorpakken met ‘Communicatie is een coproductie’*, evaluatie beleidsplan 2005. 2010

Er zijn in het recente verleden twee onderzoeken gehouden onder inwoners van Oudewater. De resultaten van deze onderzoeken hadden voor een gedeelte betrekking op burgerparticipatie. In 2006 zijn er interviews gehouden onder 12 Oudewaterenaren en in 2009 is er een burgerenquête gehouden door een extern bureau.

Interviews met 12 Oudewaterenaren

In 2006 is beperkt imago-onderzoek gehouden. Er zijn interviews gehouden onder 12 inwoners van Oudewater. De resultaten van het onderzoek zijn uitgedrukt in rapportcijfers. Hieronder volgen de verschillende punten.

• Betrouwbaarheid	6
• Realistisch	6.3
• Ondernemend	4.6
• Luisterend	6.6

Op dit laatste punt is men vrij positief. De politiek heeft een meer luisterende houding dan vroeger. Toch weten de geïnterviewden niet wat de gemeente vervolgens met de verkregen informatie doet. De geïnterviewden geven aan dat in een vroeg stadium van besluitvorming de burgers betrokken moeten worden.

Burgerenquête

Er zijn 1500 inwoners van Oudewater benaderd. De gemeente kreeg van 416 bewoners respons. 92% van de respondenten vindt het belangrijk dat de gemeente hen betreft bij het *bedenken* van gemeentelijke plannen. 20% vindt dat de gemeente dit voldoende doet. 87% van de respondenten wil dat de gemeente burgers betreft bij het *uitvoeren* van de plannen. Slechts 18% van de respondenten vindt dat de gemeente dit doet. 47% van de respondenten denkt dat het gemeentebestuur niet goed op de hoogte is van wat er speelt onder de burgers. Slechts 13% denkt dat dit wel zo is.¹⁰⁶

Participatiebijeenkomsten

Bij zowel de burgerenquête als de interviews onder 12 Oudewaterenaren is de wens door respondenten uitgesproken om betrokken te worden bij beleidsvorming- of uitvoering.

Ook gaven veel respondenten aan zeer weinig tot niet betrokken te worden door de gemeente. Met de uitkomsten van deze onderzoeken is weinig gedaan.

Toch heeft de gemeente Oudewater participatiebijeenkomsten georganiseerd. Deze zijn echter niet altijd goed verlopen. Ze misten structuur of de opkomst was gering.

Ad van den Herik gaf aan dat participatiebijeenkomsten ad hoc geregeld worden. Ze zijn afhankelijk van de situatie en worden per sector georganiseerd. De communicatieadviseur wordt niet altijd ingeschakeld. Bij de gemeente is er geen eenduidig beleid hoe burgerparticipatie ingezet en georganiseerd kan worden. Ook is de motivatie onder bewoners gering.

2.3. Aanleiding van het onderzoek

De gemeente Oudewater wil dat de burger haar ervaart als ‘toegankelijk’, ‘helder’, ‘betrouwbaar’, ‘luisterend’ en als ‘partner’. In het bestuursakkoord van 2010-2014¹⁰⁷ staat dat de gemeente doelgericht in contact wil treden met haar doelgroep. Burgerparticipatie is hier een goed voorbeeld van.

Naar deze burgerparticipatie doe ik onderzoek. Er is binnen de gemeente geen eenduidig idee of beleid over hoe burgerparticipatie ingezet en georganiseerd kan worden. Hoe willen burgers het liefst benaderd en betrokken worden bij besluiten van de gemeente? Willen zij dit bijvoorbeeld via sociale media, via de website of via brieven? Binnen de gemeente is het door twee onderzoeken bekend dat burgers betrokken willen worden bij beleidsvorming- of uitvoering, maar nog niet bekend op welke manier.

¹⁰⁶ Gemeente Oudewater (2010) *Oudewater is zijn toekomst waard! Strategische visie van de gemeente Oudewater (op weg naar 2020)*. Bezocht op 25 november 2010, op de website van de gemeente Oudewater:

<http://www.oudewater.nl/index.php?simaction=content&mediumid=1&pagid=88&fontsize=12#titel5665>

¹⁰⁷ Gemeente Oudewater (2010) *Bestuursakkoord gemeente Oudewater 2010-2014*. Bezocht op 25 november 2010, op de website van de gemeente Oudewater: <http://www.oudewater.nl/index.php?simaction=content&mediumid=1&pagid=53&fontsize=12>

2.3.1. Wat wil de gemeente Oudewater bereiken?

De gemeente Oudewater wil te weten komen hoe haar inwoners graag betrokken willen worden bij het besturen van de gemeente. Hier wil de gemeente op inspelen. Met als gevolg dat burgers actief vertegenwoordigd zijn tijdens enige vorm van burgerparticipatie en discussiëren over het besturen van de gemeente. Op deze manier wil de gemeente draagvlak en acceptatie voor beleid creëren onder inwoners.

3. Vraagstelling van het onderzoek

Hieronder volgt de vraag vanuit de opdrachtgever, de centrale vraagstelling en de onderzoeksvraag.

3.1. Vraag vanuit de opdrachtgever

De vraag vanuit de gemeente Oudewater is als volgt: *Hoe wil de burger betrokken worden bij het besturen van de gemeente?*

3.2. Centrale vraagstelling

De centrale vraagstelling heb ik als volgt geformuleerd: *Hoe willen inwoners van Oudewater door de gemeente betrokken worden bij beleidsvorming- en uitvoering en hoe kan de gemeente Oudewater hier in de toekomst op inspelen?*

Definiëring

Beleidsvorming: Het vaststellen van het beleid van een organisatie.¹⁰⁸

Beleidsuitvoering: Het daadwerkelijk realiseren van vooraf vastgestelde doelen.¹⁰⁹

Beleid: De maatregelen die een gemeente zich heeft voorgenomen om binnen een afgesproken periode een bepaald doel te bereiken.¹¹⁰

3.3. Onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag is als volgt: *Hoe oordelen burgers over de wijze waarop ze tot nu toe door de gemeente bij beleidsvorming- en uitvoering betrokken zijn geweest en hoe zou dit volgens hen beter kunnen?*

3.3.1. Deelvragen

Met behulp van deze deelvragen kan de onderzoeksvraag beantwoordt worden.

Burgerparticipatie

- Vinden inwoners burgerparticipatie belangrijk?
- Is er voldoende intern draagvlak binnen de gemeente voor burgerparticipatie?
- Willen inwoners participeren?
- Vinden zij dat de gemeente Oudewater voldoende participatiemogelijkheden aanbiedt?
- Wat zijn de beweegredenen en voorwaarden voor inwoners om betrokken te worden bij beleidsvorming- en uitvoering?

Burgerparticipatie in het verleden

- Hebben inwoners, collegeleden en ambtenaren in het verleden gebruik gemaakt van burgerparticipatie? Zo ja, hoe?
- Wat ging goed en wat ging minder goed?
- Hoe worden inwoners op de hoogte gesteld van participatiemogelijkheden? Was dit volledig en op tijd?

Burgerparticipatie in de toekomst

- Hoe willen inwoners in de toekomst participeren?
- Hoe willen inwoners op de hoogte gehouden worden over participatiemogelijkheden?
- Willen inwoners een terugkoppeling van de resultaten na afloop van het participatietraject?
- Hoe willen ambtenaren en collegeleden dat burgerparticipatie in de toekomst georganiseerd wordt?

Associaties

- Welke associaties hebben inwoners met de gemeente Oudewater?

¹⁰⁸ <http://www.encyclo.nl/begrip/beleidsvorming>

¹⁰⁹ <http://www.encyclo.nl/zoek.php?woord=beleidsuitvoering>

¹¹⁰ <http://www.encyclo.nl/zoek.php?woord=beleid>

3.3.2. Operationalisering

Term	Betekenis
Burgerparticipatie	Alle methoden om burgers bij gemeentelijk beleid te betrekken. ¹¹¹

3.4. Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is verkennend/exploratief. Met het onderzoek zal ik in kaart kunnen brengen wat de doelgroep vindt van de burgerparticipatie tot nu toe en hoe zij die in de toekomst ziet. Opinies zijn hierin erg belangrijk.

Uiteindelijk kan ik een advies uitbrengen over de methode waarop de gemeente Oudewater burgers bij belangrijke projecten en besluiten kan betrekken. Door middel van mijn onderzoek moet naar voren komen via welke communicatiemiddelen burgers benaderd willen worden, hoe de participatie eruit komt te zien en hoe het contact met deze burgers blijft.

¹¹¹ De nationale ombudsman. (2009). *Participatiewijzer: Tien spelregels voor behoorlijk omgaan met inbreng en inspraak van burgers*. Den Haag: De nationale ombudsman

4. Doelgroep van het onderzoek

Met de volgende doelgroepen zal rekening gehouden worden tijdens het onderzoek.

- De inwoners van de gemeente Oudewater
- Portefeuillehouders en ambtenaren van de gemeente Oudewater

Inwoners van gemeente Oudewater

Gemeente Oudewater heeft 9817 inwoners. In 2009 is er een burgerenquête gehouden onder 1500 inwoners. 416 inwoners gaven respons. Uit de resultaten is gebleken dat 92% van de respondenten door de gemeente betrokken wil worden bij beleidsvorming, 87% wil betrokken worden bij de beleidsuitvoering. De gemeente wil op deze wens inspelen, maar weet niet op welke manier. Dit onderzoek kan een aanwijzing zijn.

De doelgroep van dit onderzoek bestaat uit inwoners van Oudewater vanaf 18 jaar. In totaal zijn dit 7.522 inwoners. Deze telling dateert van 20 december 2010. Twintig inwoners zullen geïnterviewd worden. Deze twintig inwoners vormen naar mijn verwachting een zo goed mogelijke afspiegeling van alle inwoners van de gemeente Oudewater. Dit omdat de inwoners worden geselecteerd op geslacht en leeftijd. De leeftijden zijn opgesplitst in leeftijdscategorieën. Elk deel van de doelgroep komt uitgebreid aan het woord. Het onderzoek zal niet representatief zijn naar grootte, maar wel naar variatie.

Portefeuillehouders en ambtenaren

Voor het onderzoek is het van belang dat betrokken portefeuillehouders en ambtenaren gehoord worden. Zij hebben in het (recente) verleden burgerparticipatie georganiseerd en kunnen meer vertellen over het verloop hiervan en de ingezette communicatiemiddelen. Eventuele knelpunten in het organiseren van- en communiceren over burgerparticipatie kunnen zo ontdekt worden.

Door de betrokken portefeuillehouders en ambtenaren te interviewen, hoor ik het verhaal van twee kanten. De inwoners van Oudewater kunnen aangeven wat zij van de burgerparticipatie vonden, maar de betrokken ambtenaren en portefeuillehouders kunnen dit ook.

Voor het onderzoek wil ik drie portefeuillehouders en vijf ambtenaren interviewen. De burgemeester en twee wethouders zijn portefeuillehouders.

5. Onderzoeksmethoden

Om de hoofdvraag te beantwoorden en de onderzoeksdoelstelling te realiseren, is het van belang dat er aandacht wordt besteed aan de deelvragen. Het beantwoorden van deze deelvragen zal via kwalitatief onderzoek en deskresearch gaan.

Om zo goed mogelijk achter de mening en argumenten van de doelgroepen te komen, is het van belang dat zij benaderd worden via kwalitatief onderzoek. Door kwalitatief onderzoek hebben de respondenten de ruimte om te antwoorden wat zij willen, kan de interviewer hierop doorvragen om zo nog meer informatie te verkrijgen en kan non-verbale communicatie worden afgelezen. Wanneer de respondent lang aarzelt over een antwoord en dan toch 'ja' zegt, weet de interviewer dat deze 'ja' niet volmondig is. Bij kwantitatief onderzoek kan dit niet achterhaald worden. Door kwalitatief onderzoek worden achterliggende motieven en argumenten over burgerparticipatie duidelijk.

In een burgerenquête worden verschillende antwoordmogelijkheden gegeven waar de respondent zijn of haar keuze uit kan maken. Deze antwoordmogelijkheden worden bedacht door de interviewer zelf en zijn daardoor zelden uitputtend. Niet alle respondenten zullen hetzelfde antwoord willen geven als de aangeboden antwoordmogelijkheden.

Om de bovengenoemde redenen heb ik ervoor gekozen om de burgers te benaderen via kwalitatief onderzoek. Met een burgerenquête krijg je meer respons in kwantitatieve zin, maar weet je eigenlijk te weinig over de doelgroep haar wensen. Burgers kunnen een antwoord geven, maar dit niet motiveren. Dit is wel belangrijk. Door kwalitatief onderzoek krijg ik meer informatie over de manier waarop de twintig burgers betrokken willen worden bij beleidsvorming en -uitvoering. Ik verwacht dat deze twintig respondenten een juiste afspiegeling zijn van alle inwoners van de gemeente Oudewater.

Om de onderzoeksvraag zo volledig mogelijk te kunnen beantwoorden, lijkt het mij van belang de doelgroep face to face te benaderen.

Kwalitatief onderzoek onder gemeentebestuur en ambtenaren

Ten eerste wil ik kwalitatief onderzoek verrichten onder het gemeentebestuur en ambtenaren van de gemeente Oudewater. Bij de laatste participatiebijeenkomsten waren portefeuillehouders (burgemeester en wethouders) en verschillende ambtenaren betrokken. Deze bijeenkomsten werden echter slecht bezocht, de opkomst was miniem. Om meer van deze bijeenkomsten te weten te komen, wil ik betrokkenen interviewen. Op deze manier wil ik meer te weten komen over de wijze waarop burgers werden benaderd, hoe de avond werd georganiseerd en hoe deze verliep. Ook kan ik de motivatie van de ambtenaren of portefeuillehouders peilen. Deze interviews kunnen leiden tot een beter inzicht in de participatiebijeenkomsten die in het verleden georganiseerd zijn, maar de geïnterviewden hebben wellicht creatieve ideeën hoe de burgerparticipatie in de toekomst vergroot kan worden.

Kwalitatief onderzoek onder inwoners

Ten tweede wil ik kwalitatief onderzoek houden onder inwoners van de gemeente Oudewater. Via dit onderzoek wil ik meer te weten komen over de wensen en behoeften van inwoners betreft participatie. Centraal staat de wijze waarop Oudewaterenaren benaderd willen worden door de gemeente bij beleidsvorming- en uitvoering. Willen zij dit bijvoorbeeld via bijeenkomsten, de website of social media?

Alle inwoners van Oudewater kunnen niet benaderd worden. Dit kost te veel tijd. Er zullen 20 inwoners van Oudewater gevraagd worden naar onder andere hun mening over de tot nu toe ingezette burgerparticipatie en hoe zij dit in de toekomst graag zien. Deze twintig inwoners zullen een zo goed mogelijke afspiegeling vormen van alle inwoners van de gemeente Oudewater. Van belang is dat minimaal vier van deze inwoners eerder gebruik hebben gemaakt van burgerparticipatie.

Zij kunnen een goed beeld geven over de eerder ingezette burgerparticipatie. Het aantal inwoners wordt geselecteerd op leeftijd. Zo zal de steekproef niet representatief zijn naar proportie, maar wel naar variatie.

Het type interview dat hier van toepassing is, is een halfgestructureerd diepte interview.¹¹² Hierbij wordt er gewerkt met enkele deelvragen die als rode draad gelden gedurende het interview. Daarnaast is er ruimte voor de respondent zijn of haar eigen inbreng. De respondent kan zijn of haar mening vertellen en ik kan hier vervolgens op inspelen. Daarom is er gekozen voor een face-to-face benadering.

Tot slot zal ik gedurende het hele onderzoek gebruik maken van deskresearch. Het gaat hier om relevante internetwebsites en boeken. Deze zijn terug te vinden in de literatuurlijst. Daarnaast bestaat deskresearch uit alle informatie die ik vanuit de gemeente verkregen heb. Ook deze documenten zal ik in de literatuurlijst opnemen.

¹¹² Verhoeven, N. (2007). *Wat is onderzoek*. Den Haag: Boom onderwijs. P.126

6. Steekproef

Er wordt een aselechte steekproef getrokken vanuit het aantal inwoners van de gemeente Oudewater. Op dit moment heeft Oudewater 9817 inwoners. Deze telling dateert van 20 december 2010. Voor dit onderzoek is de inwonersgroep 18+ van belang. 18-jarigen hebben stemrecht en kunnen daarom ook participeren in de besluitvorming van de gemeente. In totaal zal de steekproef getrokken worden uit 7.522 inwoners van 18 jaar en ouder.

De gemeente Oudewater heeft een inwonerbestand, maar wegens privacyredenen kan zij dit niet vrijgeven. Daarom zal er via de computer een selectie gemaakt worden op leeftijd. Er wordt hier gebruik gemaakt van een enkelvoudig aselechte steekproef.¹¹³ Iedere inwoner heeft een gelijke kans om in de steekproef terecht te komen. Wanneer deze selectie gemaakt is, zal afdeling Burgerzaken een brief sturen naar deze inwoners met de vraag of hun gegevens vrijgegeven mogen worden. Bij deze brief zit een antwoordenvolp gesloten. Bij een positief antwoord krijg ik toegang tot het adres en het telefoonnummer.

De inwoners zullen opgedeeld worden in de volgende leeftijdscategorieën:

- 18-25 jaar
- 26-35 jaar
- 36-45 jaar
- 46-65 jaar
- 65+

De reden waarom er een klein verschil van zeven jaar te vinden is in de eerste groep, is omdat deze groep naar mijn verwachting op een specifieke manier benaderd wil worden voor deelname aan participatie. Dit zijn namelijk jongeren.

Inwoners die eerder geparticipeerd hebben

In het recente verleden is in Oudewater gebruik gemaakt van burgerparticipatie. Voor het onderzoek wil ik met vier inwoners spreken die aanwezig zijn geweest bij een vorm van participatie. In 2005 heeft een werkgroep, bestaande uit inwoners van Oudewater, zich hard gemaakt voor het behoud van een trapveldje en een park in de wijk Klein Hekendorp. Dit deden zij onder andere door het schrijven van brieven en het verzamelen van handtekeningen. Twee inwoners uit de werkgroep zijn prominente participanten en bekend bij de gemeente Oudewater. Deze inwoners wil ik benaderen voor het onderzoek. Op deze manier wil ik de overige twee inwoners ook benaderen.

¹¹³ Verhoeven, N. (2007). *Wat is onderzoek*. Den Haag: Boom onderwijs. P.160-161

7. Planning

Hieronder volgt de planning voor het onderzoek.

Taak	Datum	Duur
Vooronderzoek	22-11-'10 t/m 6-12-'10	2 weken
Plan van aanpak	9-12-'10 t/m 23-12-'10	2 weken
Kerstvakantie	27-12-'10 t/m 2-01-'11	1 week
Eventueel verbeteren PvA	3-01-'11 t/m 6-01-'11	4 dagen
Voorbereiden onderzoek	10-01-'11 t/m 27-01-'11	3 weken
Onderzoek uitvoeren	31-01-'11 t/m 03-03-'11	6 weken
Betrokken ambtenaren/portefeuillehouders benaderen	31-01-'11 t/m 10-02-'11	2 weken
Burgers benaderen	03-03-'11 t/m 04-04-'11	4 weken
Deskresearch	-	Gehele periode
Resultaten uitwerken	04-04-'11 t/m 25-04-'11	3 weken
Adviesrapport	25-04-'11 t/m 23-05-'11	5 weken
Inleveren concept versie scriptie HU	23-05-'11	-
Inleveren definitieve versie scriptie HU	7 juni 2011	-

De totale doorlooptijd van het onderzoek is 21 weken en vier dagen.

Hieronder volgt de planning op het gebied van communicatie.

Taak	Intern/Extern	Datum
Brief opstellen voor inwoners	Extern	10-01-'11
Informatie e-mail naar Raad, B&W, MT en medewerkers	Intern	10-01-'11
Persbericht in IJsselbode	Extern	18-01-'11
Stukje voor website schrijven	Extern	18-01-'11
Terugkoppeling onderzoek naar Raad, B&W, MT en medewerkers	Intern	24-03-'11

Om inwoners van Oudewater op de hoogte te stellen van het onderzoek, zal er op 18 januari 2011 een persbericht in de IJsselbode gepubliceerd worden. Dit persbericht komt ook op de website van de gemeente Oudewater te staan. In een informatie e-mail licht ik aan het college van B&W, de gemeenteraad, het MT en de medewerkers toe hoe het onderzoek eruit ziet en wat ik de komende maanden doe. Na het onderzoek zal ik hen op de hoogte stellen van de resultaten. In de toekomst kan namelijk iedereen gebruik maken van mijn onderzoek en de burgerparticipatie afstemmen op de wens van de burgers.

Begroting

Er zijn kosten verbonden aan het versturen van brieven aan de geïnterviewden en het printen van teksten.